

دفترچه شماره ۲

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
عربی اختصاصی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
روانشناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۸۰		مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه		

۱۰۱- فرض کنید تابع درآمد شرکتی به ازای تولید x محصول از یک کالا به صورت $R(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 3x$ و تابع هزینه به صورت

$$C(x) = ax + 18 \text{ باشد. اگر بیشترین سود این شرکت به ازای تولید ۹ واحد کالا باشد، مقدار } a \text{ کدام است؟}$$

(۱) ۲۱ (۲) ۱۸ (۳) -۲۱ (۴) -۳۹

۱۰۲- اگر عبارت‌های گویا تعریف شده باشند، قدرمطلق تفاضل جواب‌های معادله $\frac{9x^2 - (x+3)^2}{2x-3} - \frac{2}{x} = 1$ ، کدام است؟

(۱) صفر (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۱ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۰۳- فرض کنید $f(x) = \frac{2x-1}{[x] - \text{sign}(x)}$ ، بر مجموعه $\{4, 0, 1, 2, 5, -2\}$ تعریف شده باشد. ماکزیمم عضو مجموعه برد تابع f ، کدام است؟

(۱) $\frac{7}{3}$ (۲) ۳ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) ۴

۱۰۴- فرض کنید $f(x) = |x-1|$ ، $g(x) = [2x]$ و $h(x) = \text{sign}(-x)$ باشد. ضابطه تابع $y = 2f(x) - h(x)g(x)$ در بازه $-\frac{3}{4} < x < -1$ ،

کدام است؟

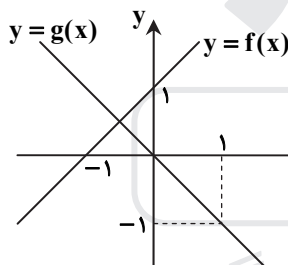
(۱) $2x-2$ (۲) $5-2x$ (۳) $-2x+2$ (۴) $-8x-4$

۱۰۵- اگر معادله $\frac{x^2-a}{x+3} = 2x-1$ ، دارای دو ریشه حقیقی متمایز باشد، محدوده تغییرات a ، کدام می‌تواند باشد؟

(۱) $a < 9$ (۲) $a > 9$ (۳) $a < \frac{37}{4}$ (۴) $a > \frac{37}{4}$

۱۰۶- فرض کنید نمودار تابع‌های خط راست $y = f(x)$ و $y = g(x)$ در صفحه مختصات مطابق شکل زیر داده شده باشند. قدرمطلق اختلاف

جواب‌های معادله $\frac{f^2(x)}{g(x)} = 2$ ، کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$

(۲) $\sqrt{3}$

(۳) $2\sqrt{3}$

(۴) $3\sqrt{3}$

۱۰۷- فرض کنید $f = \{(x, x^2) | x = \pm 5, \pm 4, \dots, \pm 1, 0\}$ و $g = \{(x, x^3) | x = \pm 5, \pm 4, \dots, \pm 1, 0\}$ دو تابع در صفحه مختصات

باشند. تعداد عناصر برد تابع $y = \frac{g}{f}(x)$ ، کدام است؟

(۱) ۱۱ (۲) ۱۰ (۳) ۶ (۴) ۵

۱۰۸- نمودار تابع با ضابطه $y = a\left(\frac{1}{3}\right)^x$ در نقطه‌ای به عرض ۴ محور y را قطع می‌کنند. مقدار تابع در $x = -2$ ، کدام است؟

(۱) $\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{9}{4}$ (۳) ۲۷ (۴) ۳۶

۱۰۹- اگر $3^A \times 12^B = \frac{\frac{1}{3^4} \times \frac{1}{3^8} \times \frac{1}{9^{32}} \times \frac{1}{9^{64}}}{\frac{1}{3^2} \times \frac{1}{4^2} \times \frac{1}{3^8} \times \frac{1}{4^8}}$ باشد، مقدار $A+B$ ، کدام است؟

(۱) $-\frac{13}{32}$ (۲) $\frac{13}{32}$ (۳) $\frac{13}{16}$ (۴) $-\frac{13}{16}$

۱۱۰- اگر $z, x+2, x, x-1, y$ ، جملات متوالی یک دنباله هندسی باشند، مقدار xyz کدام است؟

(۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۸ (۴) ۱۶

۱۱۱- جمله پنجم یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک ناصفر، واسطه هندسی بین جملات سوم و نهم آن دنباله است. اگر جمله پنجم دنباله ۷ باشد، جمله صد و یکم دنباله، کدام است؟

- (۱) ۲۰۰ (۲) ۱۷۵ (۳) ۱۵۰ (۴) ۱۲۵

۱۱۲- جمله دهم دنباله بازگشتی $1 + \frac{1}{a_n} = a_{n+1}$ و $a_1 = 1$ ، کدام است؟

- (۱) $\frac{55}{34}$ (۲) $\frac{144}{89}$ (۳) $\frac{610}{377}$ (۴) $\frac{89}{55}$

۱۱۳- جدول ارزشی کدام گزاره با جدول ارزشی گزاره $((r \wedge (p \Rightarrow q)) \Rightarrow (p \Rightarrow q))$ یکسان نیست؟

- (۱) $p \vee q \vee r$ (۲) $(p \wedge \sim q) \vee r$ (۳) $\sim (p \Rightarrow q) \vee r$ (۴) $(r \vee p) \wedge (q \Rightarrow r)$

۱۱۴- ارزش گزاره $\sim q \Rightarrow (\sim (p \Leftrightarrow q) \wedge p)$ ، کدام است؟

- (۱) همواره درست است. (۲) همواره نادرست است. (۳) به ارزش q بستگی دارد. (۴) به ارزش p بستگی دارد.

۱۱۵- اگر $A \subseteq B'$ باشد، حاصل $((A - B) \cup (B - A))'$ ، کدام است؟

- (۱) $A \cap B$ (۲) $A' \cap B'$ (۳) $A \cup B$ (۴) $A' \cup B'$

۱۱۶- در یک بازی ۱۶ نفره به هر نفر یکی از شماره‌های ۱۸، ۵، ۴، ۳ را تخصیص می‌دهیم. سه تاس را پرتاب می‌کنیم و اعداد رو شده را با یکدیگر جمع می‌کنیم. شخصی که آن شماره را داشته باشد، انتخاب می‌شود. احتمال اینکه شخص صاحب شماره ۱۰ انتخاب شود، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{10}$ (۲) $\frac{1}{9}$ (۳) $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{1}{7}$

۱۱۷- برای اندازه‌گیری ویژگی افراد یا اشیاء با دقت زیاد از کدام مقیاس اندازه‌گیری، استفاده می‌شود؟

- (۱) اسمی (۲) نسبتی (۳) ترتیبی (۴) فاصله‌ای

۱۱۸- در یک جامعه با میانگین ۴۰ تقریباً ۶۸ درصد داده‌ها بین ۳۵ و ۴۵ قرار می‌گیرند. واریانس داده‌ها، کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) ۱۵ (۳) ۲۵ (۴) ۴۰

۱۱۹- جمعیت ده کشور دنیا برحسب میلیون نفر به‌صورت داده‌های زیر است.

۸۵، ۱۰۵۰، ۲۴۰، ۸۵، ۶۵، ۳، ۸، ۴۲، ۲۵، ۳۶

نسبت دامنه کل به دامنه میان چارکی، کدام است؟

- (۱) $12/35$ (۲) $17/45$ (۳) $19/35$ (۴) $19/55$

۱۲۰- مقدار بارندگی یک شهر در روزهای مختلف هفته اول سال، برحسب میلی‌متر، به‌صورت جدول زیر است:

روز	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
مقدار بارندگی (میلی‌متر)	۱۲	۱۱	۵	۱۳	۷	۱۵	x

در جدول فوق داده x معلوم است. پیش‌بینی می‌شود مقدار بارندگی این شهر روز سه‌شنبه هفته جدید ۱۵ میلی‌متر باشد. میانگین مقدار بارندگی در هفته اول سال، کدام است؟

- (۱) ۹ (۲) $10/8$ (۳) $11/2$ (۴) ۱۴

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۲۱- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟

(الف) مالیات بر «ارزش افزوده»، نوعی مالیات بر «.....» است که «.....» را از پرداخت مالیات «.....»

(ب) در ادبیات اقتصادی به کسی که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی توانایی استفاده از آن‌ها را هم ندارد چه می‌گویند؟

(ج) بهترین روش «تحریک تقاضای کل جامعه» که در مواقع رکود بتواند رونق را به بازار برگرداند چیست؟

(الف) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - نمی‌رهاند.

(ب) فقیر مطلق (ج) کاهش مخارج جاری و عمرانی دولت و کاهش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

(الف) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - نمی‌رهاند.

(ب) فقیر اقتصادی (ج) کاهش مخارج جاری یا عمرانی دولت و افزایش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

(الف) فروش چند مرحله‌ای - کالاها و خدمات سرمایه‌ای - معاف می‌کند.

(ب) فقیر خاص (ج) افزایش مخارج جاری یا عمرانی دولت و افزایش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

(الف) فروش چند مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - معاف می‌کند.

(ب) مسکین (ج) افزایش مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی

۱۲۲- در یک جامعه فرضی یک دستگاه سرمایه‌ای به قیمت ۸۵ میلیارد ریال و عمر مفید آن ۵ سال منظور شده است. در این صورت به ترتیب از راست به چپ:

(الف) چنانچه در دو سال آخر عمر مفید این کالای سرمایه‌ای ۷ درصد افزایش قیمت داشته باشد، مجموع هزینه استهلاک دو سال آخر، چه مقدار خواهد بود؟

(ب) قیمت جدیدی کالای سرمایه‌ای چقدر است؟

(ج) هر سال چه مقدار به عنوان هزینه استهلاکی باید منظور شود؟

ارقام به «میلیون و میلیارد ریال» است.

(۱) الف) ۳۶,۳۸۰	(ب) ۹۰,۵۹۰	(ج) ۱۷
(۲) الف) ۳۶,۳۸۰	(ب) ۹۰,۹۵۰	(ج) ۱۷
(۳) الف) ۳۸,۳۶۰	(ب) ۹۰,۵۹۰	(ج) ۱۸
(۴) الف) ۳۸,۳۶۰	(ب) ۹۰,۹۵۰	(ج) ۱۸

۱۲۳- کدام گروه از مشخصات در رابطه با نمودار منحنی ترسیم شده در شکل زیر در آن درست است؟

(۱) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و با کاهش آن مقدار تقاضا افزایش می‌یابد. - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه معکوس است. این منحنی مبین چگونگی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان است - در این نمودار محور افقی بیانگر «مقدار» و محور عمودی مبین «قیمت کالا» است.

(۲) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش و با کاهش آن کاهش می‌یابد. - موقعیت منحنی از راست به چپ نزولی است. - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه غیرمستقیم است. - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان است. «تولیدکنندگان» است.

(۳) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و با کاهش آن مقدار تقاضا افزایش می‌یابد. - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه مستقیم است. - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان است - نقطه تعادل همان نقطه تقاطع «قیمت و مقدار» است.

(۴) معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش و با کاهش آن کاهش می‌یابد. - رابطه بین عرضه و قیمت یک رابطه مستقیم است. - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار تولیدکنندگان است. - موقعیت منحنی از راست به چپ صعودی است.

۱۲۴- پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

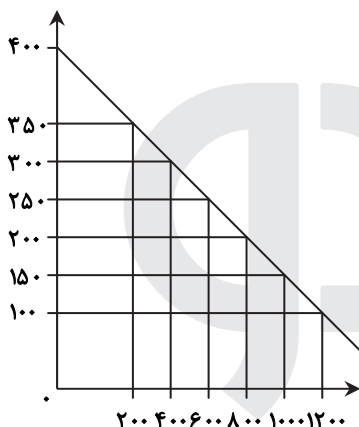
(الف) کدام اثر و نتیجه، مربوط به برقراری ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه در فعالیت‌های بورسی تلقی می‌شود؟

(ب) دو مؤسسه تولید محصولات صنعتی و تولید محصولات کشاورزی در استفاده از کدام نهاده‌های تولید، اشتراک دارند؟

(ج) با توجه به مشکلات عدیده در دوران استفاده از کالاهای پولی انسان با استفاده از پول «.....» از به کارگیری کالاها در مبادلات رهایی یافت و استفاده از برخی فلزات از جمله «.....» را جایگزین آن‌ها نمود.

(د) برخی از انواع بازارها را می‌توان دید که در قالب حراجی‌ها به دو صورت «.....» فعالیت می‌کنند. فروشندگان آثار هنری با برگزاری نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها از روش «.....» و خریداران عمده کالاها و خدمات مثل خریدهای دولتی از روش «.....» استفاده می‌کنند.

(۱) الف) کاهش نرخ تورم	(ب) ماشین‌آلات
(ج) کاغذی - اسکناس	(د) مزایده و مناقصه - مناقصه - مزایده
(۲) الف) تنظیم معاملات بازار سرمایه	(ب) نیروی کار
(ج) فلزی - طلا و نقره	(د) مناقصه و مزایده - مزایده - مناقصه
(۳) الف) افزایش حجم سرمایه‌گذاری	(ب) مواد اولیه
(ج) فلزی - مفرغ و نیکل	(د) رقابت و انحصار - مزایده - مناقصه
(۴) الف) اجرای پروژه‌های بزرگ خصوصی و دولتی	(ب) سردخانه
(ج) پول کاغذی - رسیدهای جایگزین پول	(د) رقابت و انحصار - مزایده - مناقصه

- ۱۲۵- مندرجات جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است، چنانچه مجموع ارزش اقلام: ماشین آلات، پوشاک و مواد غذایی ۱۳۵ میلیارد ریال باشد، در این صورت:
- (الف) تولید خالص ملی
- (ب) تولید ناخالص داخلی
- (ج) تولید خالص داخلی سرانه
- در این جامعه، کدام است؟

۱	جمعیت کل کشور	۵۰ میلیون نفر
۲	ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	۱/۵ برابر هزینه استهلاک
۳	هزینه استهلاک	۱۴ میلیارد ریال
۴	ارزش خدمات ارائه شده	$\frac{1}{3}$ ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند.
۵	ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند.	۴۵ میلیارد ریال

- (۱) الف) ۱۱۸ (ب) ۱۷۱ (ج) ۳/۱۴
- (۲) الف) ۱۱۸ (ب) ۷۱۱ (ج) ۴/۱۳
- (۳) الف) ۱۸۱ (ب) ۱۷۱ (ج) ۳/۱۴
- (۴) الف) ۱۸۱ (ب) ۷۱۱ (ج) ۴/۱۳

۱۲۶- کدام گزینه در بردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) به دلیل کدام یک از فعالیت‌های بانکی، که در بخش واقعی اقتصاد قرار دارد، سود بانکی (چه علی‌الحساب و چه قطعی) اعطایی به سپرده‌گذاران در قانون ربا تلقی نشده است؟

(ب) اثر و نتیجه این فعالیت بورس، یعنی تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت مفید اقتصادی کدام است؟

(ج) کدام گروه از فعالیت‌ها منحصراً مربوط به بخش دولتی است؟

(۱) الف) حضور بانک‌ها در سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق استفاده از عقود اسلامی مجاز برای اعطای تسهیلات مالی به مشتریان خود

(ب) اثرگذاری در کاهش نرخ تورم

(ج) بانک‌داری، راه و راه‌آهن، بیمه و تأمین نیرو و صنایع مادر

(۲) الف) خرید و فروش ارز و نقل‌وانتقال وجوه در داخل کشور

(ب) جلوگیری از نوسان شدید قیمت‌ها

(ج) صنایع بزرگ، دامداری، تجارت و خدمات، بازرگانی خارجی

(۳) الف) خرید و فروش ارز و نقل‌وانتقال وجوه در داخل کشور

(ب) جلوگیری از نوسان شدید قیمت‌ها

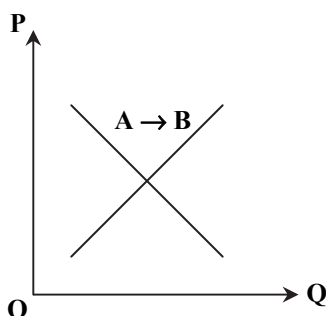
(ج) صنایع بزرگ، دامداری، تجارت و خدمات، بازرگانی خارجی

(۴) الف) سرمایه‌گذاری مستقیم بانک‌ها در طرح‌های تولیدی و عمرانی

(ب) افزایش حجم سرمایه‌گذاری در جامعه

(ج) صنایع، دامداری، صنعت، پست، تلگراف و تلفن

۱۲۷- با توجه به نمودار منحنی «.....» علت حرکت از نقطه A به B کدام است؟

(۱) تقاضا- افزایش عرضه

(۲) عرضه- کاهش قیمت کالا

(۳) تقاضا- کاهش مقدار عرضه

(۴) عرضه- افزایش قیمت کالا

۱۲۸- فرض کنیم کشاورزان هر یک کیلوگرم پنبه تولیدی خود را به ارزش ۵۰۰۰ ریال به کارگاه‌های ریسندگی بفروشند. کارگاه‌های ریسندگی هم این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۷۰۰۰ ریال به کارگاه‌های پارچه‌بافی بفروشند. در کارگاه‌های پارچه‌بافی نخ به پارچه تبدیل شده و به ارزش ۹۵۰۰ ریال به کارگاه‌های تولید پوشاک فروخته می‌شود. در این کارگاه‌ها پارچه به پوشاک تبدیل شده و به ارزش ۱۳۰۰۰ ریال به دست مصرف‌کننده می‌رسد. با توجه به داده‌ها و ستاده‌ها:

(الف) ارزش افزوده مرحله چهارم به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

(ب) به جز این روش چه روش‌های دیگر برای محاسبه تولید کل جامعه، وجود دارد و عناوین آن کدام است؟

(ج) روشی که در آن با جمع زدن همه اجزای سهم در «روند تولید» عایدی همه بازیگران و فعالان اقتصادی داخلی یا ملی «تولید کل» محاسبه می‌شود، چه نام دارد؟ ضمناً در کدام روش محاسبه تولیدات کل، نگران اندازه‌گیری تولیدات واسطه‌ای و مواد اولیه نیستیم چرا که ارزش پولی همه آن‌ها در محاسبه کالاها و خدمات نهایی خودبه‌خود اندازه‌گیری شده است؟

(د) از نظر کارشناسان اقتصادی برای جلوگیری از اشتباه در محاسبه «تولید کل جامعه» توسل به چه اقدامی ضروری است؟

(۱) الف) ۲۰۰۰ - ۲۵۰۰ (ب) روش هزینه‌ای - روش تولید

(ج) روش درآمدی - روش هزینه‌ای (د) دو روش را به کار می‌گیرند و میانگین این دو را می‌پذیرند.

(۲) الف) ۵۰۰۰ - ۳۵۰۰ (ب) روش هزینه‌ای - روش درآمدی

(ج) روش هزینه‌ای - روش درآمدی (د) حداقل دو روش را به کار می‌گیرند و نتایج را با هم مقایسه می‌کنند.

(۳) الف) ۳۵۰۰ - ۵۰۰۰ (ب) روش درآمدی - روش هزینه‌ای

(ج) روش درآمدی - روش هزینه‌ای (د) هر سه روش را استفاده می‌کنند و هر کدام بیشتر بود آن را منظور می‌دارند.

(۴) الف) ۲۵۰۰ - ۲۰۰۰ (ب) روش درآمدی - روش تولید

(ج) روش هزینه‌ای - روش درآمدی (د) هر سه روش به کار گرفته می‌شود میانگین آن‌ها به عنوان پاسخ قطعی مورد قبول قرار می‌گیرد.

۱۲۹- کدام گزینه، در بردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) مطلب زیر مربوط به کدام مورد است؟

«یک سبد کالایی یکسان، سالانه در ایران قیمت‌گذاری می‌شود و هم‌زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا، تعیین قیمت می‌شود. تقسیم این دو بر هم قدرت خرید دلار در ایران را نشان می‌دهند.»

(ب) به کالاهای بادوام سرمایه‌ای، که در جریان تولید به کار گرفته می‌شود، نظیر تراکتور برای کشاورز و کامیون برای شرکت‌های حمل‌ونقل گفته می‌شود و آنچه که در طول زمان، خدمتشان در جریان تولید استفاده می‌شود «.....» می‌گویند و تولیدکننده با آن‌ها «.....» ایجاد می‌کند.

(ج) چندین سال است، مطلبی در رابطه با «بودجه کل کشور که بی‌ارتباط با تشکیل «صندوق توسعه ملی» نیست در بودجه کل کشور لحاظ و رعایت می‌شود، محتوی و مضمون آن کدام است؟

(د) گاهی به اوراقی مثل: سفته، چک، پول، برات و حوالجات در زبان مردم، «اوراق بهادار» گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها «.....» اما در اصطلاح اقتصاددانان، آن‌ها اوراق بهادار «.....».

(۱) الف) استفاده از دلار رفاهی یا دلار برابری خرید P.P.P

(ب) سرمایه فیزیکی - کالاهای سرمایه‌ای بادوام - ارزش افزوده

(ج) نفت خام ثروت عمومی است و صادرات و فروش آن درآمد محسوب نشده و وجوه حاصل از فروش آن و همچنین گاز طبیعی تولید شده پس از کسر هزینه‌های تولید حتماً باید به صندوق توسعه ملی واریز شود.

(د) تضمین تعهدات است نه تأمین مالی - تلقی نمی‌شود.

(۲) الف) مورد استفاده قرار دادن میانگین ارزهای معتبر جهان و تبدیل تولید ملی به آن

(ب) سرمایه مالی - کالاهای سرمایه‌ای - سود حسابداری

(ج) درآمدهای حاصل از فروش ثروت‌های عمومی برای زاینده‌گی مستمر و حفظ این ثروت طبیعی هرگز نباید مورد مصرف و استفاده قرار گیرد.

(د) تأمین مالی است نه تضمین تعهدات - تلقی نمی‌شود.

(۳) الف) مورد استفاده قرار دادن ارزی که ارتباط مستقیمی با نرخ دلار موجود در بازار ارز را ندارد.

(ب) سرمایه مولد - کالاهای سرمایه‌ای بادوام - سود اقتصادی

(ج) درآمدهای حاصل از فروش ثروت‌های عمومی باید به عنوان درآمدهای خاص دولتی به صندوق توسعه ملی واریز شود.

(د) تضمین تعهدات است نه تأمین مالی - تلقی می‌شود.

(۴) الف) استفاده از دلاری که توسط سازمان‌های مالی بین‌المللی محاسبه و اعلام می‌شود.

(ب) سرمایه عمرانی - کالاهای بادوام نهایی - سود ویژه

(ج) نفت خام ثروت عمومی بوده و فروش آن باید از طریق صندوق توسعه ملی در جهت فقرزدایی همه‌جانبه و فراگیر مورد مصرف قرار گیرد.

(د) تأمین مالی است نه تضمین تعهدات - تلقی می‌شود.

۱۳۰- جدول زیر نمایانگر اطلاعات ارائه شده در یک جامعه فرضی است، با توجه به مندرجات جدول:

الف) میزان «حجم شبه پول» این جامعه چقدر است؟

ب) ارزش پولی سپرده‌های غیردیداری کدام است؟

ج) حجم کل «پول موجود یا کل نقدینگی» این جامعه، کدام است؟

۱	ارزش پولی موجودی سپرده‌های مدت‌دار مردم	۴۸۰ واحد
۲	ارزش پولی مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری مردم	۱۲۰۰ واحد
۳	ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{2}{3}$ موجودی اسکناس‌ها
۴	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۱۵۰۰ واحد
۵	ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم	۱۲۰ واحد
۶	ارزش پولی حساب‌های قرض‌الحسنه	۱۶۳۰ واحد
(۱) الف)	۲۷۱۰	(ب) ۱۰۸۰ (ج) ۵۳۳۰
(۲) الف)	۲۱۷۰	(ب) ۱۰۰۸ (ج) ۵۳۳۰
(۳) الف)	۲۷۱۰	(ب) ۱۰۰۸ (ج) ۵۰۳۳
(۴) الف)	۲۱۷۰	(ب) ۱۰۸۰ (ج) ۵۰۳۳

۱۳۱- جدول زیر، نمودار «تقاضا، عرضه، قیمت» در یک جامعه بازاری فرضی است. در این صورت کدام یک از ردیف‌های جدول، بیانگر:

الف) مازاد عرضه است؟

ب) برابری میان «تقاضا و عرضه است و نام «اصطلاح اقتصادی» آن کدام است؟

ج) کمبود عرضه است؟

ردیف	قیمت به «ریال»	مقدار تقاضا به «کیلو»	مقدار عرضه به «کیلو»
۱	۱۰۰	۱۲۰۰	۰
۲	۱۵۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۳	۲۰۰	۸۰۰	۴۰۰
۴	۲۵۰	۶۰۰	۶۰۰
۵	۳۰۰	۴۰۰	۸۰۰
۶	۳۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	۴۰۰	۰	۱۲۰۰
(۱) الف) ردیف:	۳	(ب) ردیف: ۴ - قیمت تعادلی	
(ج) ردیف:	۳		
(۲) الف) ردیف:	۳	(ب) ردیف: ۵ - مقدار تعادلی	
(ج) ردیف:	۴		
(۳) الف) ردیف:	۵	(ب) ردیف: ۴ - قیمت و مقدار تعادلی	
(ج) ردیف:	۳		
(۴) الف) ردیف:	۵	(ب) ردیف: ۵ - مقدار و قیمت تعادلی	
(ج) ردیف:	۴		

۱۳۲- کدام گزینه، متضمن پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟

الف) مطلب زیر در ارتباط با کدام مورد است؟

«صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار، همه با هم یک واحد کشت و صنعت، را راه‌اندازی کرده و به تولید گندم می‌پردازند و عواید

به‌دست آمده را بین هم تقسیم می‌کنند. این نوع نهاد اقتصادی، «.....» نامیده می‌شود و نمونه‌ای از آن «.....» است.»

ب) انگیزه «.....» تقاضا کالا، رفع نیاز است و تصمیم آن‌ها در مورد مصرف کالا از عواملی مانند «قیمت کالا»، «درآمد»، سلیقه خودشان و «.....» و «.....» تأثیر می‌پذیرد.

ج) نظر اقتصاددانان در رابطه با توجه یا عدم توجه به مفاهیم اقتصادی همچون: «مزیت‌های مطلق و نسبی، استقلال اقتصادی، خودکفایی،

عدم وابستگی و تولید و مصرف کالاهای ملی» کدام است؟

د) در رابطه با محورهای کلی و ویژگی‌های اساسی نظام اقتصادی کشور، اصول مربوط به آن‌ها، کدام مورد درست است؟

(۱) الف) سازمان تولید مشارکتی - شرکت تعاونی (ب) مصرف‌کنندگان - تبلیغات - قیمت سایر کالاها

(ج) آنان موفق به ایجاد ترکیب جامعی از منافع ملی و منافع بین‌المللی شده‌اند.

(د) مالی دولت، پنج اصل: اصول ۵۱ تا ۵۵

(۲) الف) واحد کشت و صنعت کشاورزی - شرکت تعاونی (ب) مصرف‌کنندگان - پیش‌بینی در مورد رونق و رکود بازار - قیمت سایر کالاها

(ج) آنان معتقدند این اصطلاحات در ارتباط منطقی و درست با هم نیستند.

(د) اصول مالی دولت، پنج اصل: ۴۱ تا ۴۵

(۳) الف) سازمان تولید زراعی - شرکت سهامی (ب) مصرف‌کنندگان - پیش‌بینی در مورد رونق و رکود بازار - قیمت سایر کالاها

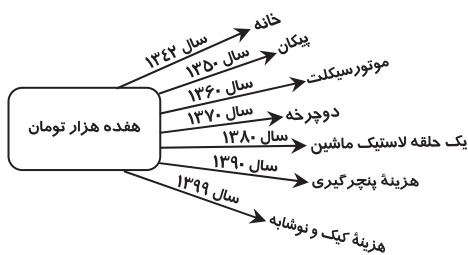
(ج) اقتصاددانان بر این باورند که استقلال اقتصادی در دنیای امروز کاملاً بی‌معناست.

(د) اصول مالی دولت، پنج اصل: ۴۱ تا ۴۵

(۴) الف) سازمان تعاون روستایی - شرکت سهامی (ب) تولیدکنندگان - تثبیت قیمت کالاها - قیمت کالاهای جایگزین

(ج) غالب اقتصاددانان معتقدند برخلاف الگوی فرضی مطرح شده تک‌محصولی شدن در دنیای واقعی مطلوب نیست.

(د) منابع مالی حکومت برای ایفای وظایف خود، پنج اصل: ۵۱ تا ۵۵

۱۳۳- با توجه به نمودار تصویری روبه‌رو در رابطه با قدرت خرید پول:

(الف) نتیجه کاهش قدرت خرید پول، کدام است؟

(ب) پول در مقابل چه چیزی قدرت خرید خود را حفظ نکرده است؟

(ج) یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول جامعه، کدام است؟

(د) رابطه پول با چه چیزی یک رابطه غیرمستقیم است؟

(ه) چرا گفته می‌شود قدرت خرید پول دستخوش تغییر است؟

(و) قدرت خرید پول جامعه وابسته به چیست؟

(۱) الف) تورم رکودی

(ج) نابرابری عرضه تقاضای و کل جامعه

(ه) چون یک واحد پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند.

(۲) الف) تورم رکودی

(ج) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه

(ه) چون ارزش پول متناسب با رونق شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است.

(۳) الف) تورم

(ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه

(ه) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است.

(۴) الف) تورم

(ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه

(ه) چون یک واحد پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند.

۱۳۴- با فرض جدول مالیاتی زیر:

معاف از مالیات	درآمدهای تا: ۱۵۰ میلیون ریال
با نرخ: ۱۵٪ نسبت به مازاد: ۱۵۰ میلیون ریال	درآمدهای تا: ۲۵۰ میلیون ریال
با نرخ: ۲۰٪ نسبت به مازاد: ۲۵۰ میلیون ریال	درآمدهای تا: ۳۵۰ میلیون ریال
با نرخ: ۲۵٪ نسبت به مازاد: ۳۵۰ میلیون ریال	درآمدهای تا: ۴۵۰ میلیون ریال
با نرخ: ۳۵٪ نسبت به مازاد: ۴۵۰ میلیون ریال	درآمدهای تا: ۹۰۰ میلیون ریال
با نرخ: ۴۵٪ نسبت به مازاد: ۹۰۰ میلیون ریال	درآمدهای بالاتر از: ۹۰۰ میلیون ریال

(الف) میزان مالیات شخصی که در ماه، ۱۵ میلیارد

ریال درآمد دارد، کدام است؟

(ب) میزان مانده خالص ماهیانه او کدام است؟

(ج) این محاسبه مربوط به کدام‌یک از روش‌های

نرخ مالیاتی ثابت، تصاعدی کلی، تصاعدی

طبقه‌ای است؟

(د) در رابطه با ویژگی نوع نرخ مالیاتی در محاسبه

این جدول، کدام مورد، نادرست است؟

(۱) الف) ۶,۵۶۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(ب) ۷,۴۳۸,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(د) این نوع نرخ مالیاتی در تعدیل درآمد و ثروت افراد جامعه، مؤثر است.

(۲) الف) ۶,۶۲۵,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(ب) ۸,۴۳۷,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(د) در این نوع مالیات، افراد با درآمدهای بیشتر با نرخ بیشتر و افراد با درآمدهای پایین‌تر با نرخ کمتری مالیات می‌پردازند.

(۳) الف) ۶,۵۶۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(ب) ۸,۴۳۷,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(د) در این نوع مالیات، میزان مالیات پرداختی افراد، متناسب با تغییر در درآمد یا دارایی آن‌ها کم و زیاد می‌شود.

(۴) الف) ۶,۶۲۵,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(ب) ۷,۴۳۸,۵۰۰,۰۰۰

(د) در این نظام مالیاتی نرخ مالیات با افزایش درآمد با دارایی، زیاد و به عکس با کاهش درآمد یا دارایی، کم می‌شود.

۱۳۵- با توجه به اطلاعات به‌دست آمد از چند کشور و شاخص‌های مربوط به آن‌ها مندرج در کتاب درسی، گزینه کامل‌کننده اطلاعات، به‌ترتیب

حروف، کدام است؟

شاخص‌ها	نرخ مرگ‌ومیر نوزادان	امید به زندگی	نرخ با سواد	تولید ناخالص داخلی سرانه
کشورها	در هر ۱۰۰۰ تولد	«سال»	بزرگسالان به درصد	به دلار PPP ثابت سال ۲۰۱۱
الف) نروژ رتبه اول	؟	۸۱/۶	حدود ۱۰۰	؟
ب) موزامبیک رتبه «؟»	۶۱/۵	۵۵/۱	؟	۱۰۷۰
ج) ایران رتبه «؟»	۱۴/۴	؟	۸۴/۳	۱۵۰۹۰
د) چین رتبه «؟»	؟	۷۵	۹۵/۱	؟

(۱) الف) ۱/۱ - ۸۲,۵۲۴ (ب) ۱۶۰ - ۴۰/۳ (ج) ۵۹ - ۷۲/۳ (د) ۸۰ - ۶/۹ - ۱۱,۵۲۵

(۲) الف) ۲/۳ - ۶۲,۴۴۸ (ب) ۱۸۰ - ۵۰/۶ (ج) ۱۷۰ - ۴۰/۳ (د) ۸۰ - ۱۰/۹ - ۹,۶۲۶

(۳) الف) ۱/۱ - ۸۲,۵۲۴ (ب) ۱۷۰ - ۴۰/۳ (ج) ۶۹ - ۷۲/۳ (د) ۸۰ - ۱۰/۹ - ۹,۶۲۶

(۴) الف) ۲/۳ - ۶۲,۴۴۸ (ب) ۱۶۰ - ۵۰/۶ (ج) ۵۹ - ۷۵/۴ (د) ۹۰ - ۶/۹ - ۹,۶۲۶

ادبیات اختصاصی

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

۱۳۶- ویژگی‌های زبانی «سبک خراسانی» در کدام مصراع‌ها مشهود است؟

- (الف) به رنج اندر است ای خردمند گنج
(ب) یک است ابلهان را شتاب و شکیب
(ج) چه پرسی کزین پس نبینی تو کام
(د) به فتراک بر بست پیچان کمند
(ه) کمان را بمالید رستم به چنگ

- (۱) الف - ب - د (۲) الف - ج - د (۳) ب - ج - د (۴) ب - ج - ه

۱۳۷- در کدام عبارات، ویژگی‌های زبان پهلوی آمده است؟

- (الف) در زمان اشکانیان و در شمال و شمال شرقی ایران رواج داشته است.
(ب) اغلب آثار ادبی پهلوی شفاهی بوده و به کتابت در نیامده است.
(ج) از این زبان ترجمه عربی و فارسی کلیله و دمنه و هزار و یک شب موجود است.
(د) در اصل «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» به این زبان است.
(ه) زبان رسمی دوران ساسانی و متعلق به ناحیه پارس است.

- (۱) الف - ب - ج (۲) الف - د - ه (۳) ب - ج - د (۴) ب - ج - ه

۱۳۸- پدید آورندگان «خسی در میقات- راه آب نامه- زمستان- شهری چون بهشت» به ترتیب، دارای آثاری مانند نیز هستند.

- (۱) سه تار- یکی بود یکی نبود- همسایه‌ها- سووشون
(۲) دید و بازدید- دهکده پرمال- آخر شاهنامه- تنگسیر
(۳) مدیر مدرسه- تلخ و شیرین- از این اوستا- آتش خاموش
(۴) ارزیابی شتابزده- شوهر آهو خانم- چشم‌هایش- سگ ولگرد

۱۳۹- همه عبارات از لحاظ تاریخ ادبیات درست است، به جز

- (۱) شاعران عصر صفوی موضوعات کهن را با مضامین تازه و زبان جدید همراه کردند.
(۲) در قرن نهم و دهم لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان به حوزه شعر و ادب راه یافت.
(۳) در قرن هفتم و هشتم برخی نویسندگان کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می‌کردند.
(۴) در آمیختگی نظم و نثر، کاربرد وجه وصفی و فراوانی لغات مغولی از ویژگی‌های نثر سبک هندی است.

۱۴۰- نثر هر یک از آثار زیر، به ترتیب، چگونه است؟

«شرفنامه بدلیسی، محبوب القلوب، احسن التواریخ، داراشکوه»

- (۱) مصنوع، ساده، بینابین، ساده
(۲) ساده، بینابین، مصنوع، ساده
(۳) ساده، بینابین، ساده، مصنوع
(۴) ساده، مصنوع، بینابین، ساده

۱۴۱- چند اثر درست، معرفی شده است؟

(زیارت: جلال آل احمد) (شهری چون بهشت: سیمین دانشور) (راه آب نامه: علی اکبر دهخدا) (دهکده پرمال: احمد محمود) (بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری) (جعفر خان از فرنگ برگشته: مشفق کاظمی) (دید و بازدید: علی محمد افغانی) (تهران مخوف: مشفق کاظمی)

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۴۲- کدام نویسندگان «همگی» در داستان نویسی «سبک تلفیقی» را برگزیدند؟

- (۱) محمود اعتمادزاده، صادق چوبک، احمد محمود
(۲) جلال آل احمد، علی محمد افغانی، امین فقیری
(۳) غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی، تقی مدرسی
(۴) سیمین دانشور، بزرگ علوی، هوشنگ گلشیری

۱۴۳- در کدام بیت، ویژگی «ادبی سبک هندی» به چشم نمی‌خورد؟

- (۱) دوری از ما مکن ای چشم بد از روی تو دور
(۲) در سر مرده دلان شور ندیده است کسی
(۳) دامن شادی چو غم آسان نمی‌آید به دست
(۴) سختی رسد از چرخ به نازک سخنان بیش
زان که جانی تو و از جان نتوان بود صبور
نفس گرم ز کافور ندیده است کسی
پسته را خون می‌شود دل تا لبی خندان کند
با سنگ سر و کار بود شیشه‌گری را

۱۴۴- کدام یک، از ویژگی‌های داستان نویسی دوره انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب اسلامی سیاسی و اجتماعی بودن است.
(۲) گرایش به خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه و شرح حال رایج شد.
(۳) زبان داستان‌ها به‌ویژه در زمان جنگ بیشتر ادبی است.
(۴) تفکر اومانیستی در برخی آثار این دوره کمرنگ است.

۱۴۵- در همه ابیات، آرایه مجاز به چشم می خورد، به جز

- (۱) می رود صبح و اشارت می کند
- (۲) هزار نکته باریک تر ز مو اینجاست
- (۳) من و تو غافلیم و ماه و خورشید
- (۴) از تلاوت بر تو حق دارد کتاب

۱۴۶- آرایه های «جناس، استعاره، موازنه و اغراق» همگی در کدام بیت آمده است؟

- (۱) بگفت از سور کمتر گوی با مور
- (۲) بهاری کز دو رخسارش همی شمس و قمر خیزد
- (۳) پرواز به آنجا که نشاط است و امید است
- (۴) آمد نفس صبح و سلامت نرسانید

۱۴۷- آرایه های بیت زیر، کدام است؟

مهمی که راز من از پرده آشکارا کرد

- (۱) استعاره - ایهام - کنایه - تضاد
- (۲) کنایه - ایهام - تناسب - تکرار - متناقض نما
- (۳) تضاد - استعاره - کنایه - واج آرای
- (۴) جناس هم سان - استعاره - پارادوکس - مجاز

۱۴۸- در همه ابیات همه ارکان تشبیه یافت می شود، به جز

- (۱) گویی شب هجر تو چو بخت سیه من
- (۲) من از لب میگون تو مستی طلبیدم
- (۳) رقص آیدم از ساز تو چون زهره چنگی
- (۴) پیش رخ روشن تر از آینه ات ای ماه

۱۴۹- در کدام بیت، آرایه های ایهام و استعاره «هر دو» یافت می شود؟

- (۱) آفتابی کز شفق، رخسار، در خون شسته است
- (۲) زهره سازی خوش نمی سازد مگر عودش بسوخت
- (۳) در بزم دور یک دو قدح درکش و برو
- (۴) فرش طرب بگستر چون باد نوبهاری

۱۵۰- آرایه های مقابل همه ابیات درست است، به جز

- (۱) ز آشفتگی به حلقه جمعی رسیده ام
- (۲) به عشق زلف و رخت فارغم ز دیر و حرم
- (۳) به یاد کاکل پرتاب و زلف پرچینش
- (۴) چراغ چشم من آن روی مجلس افروز است

۱۵۱- آرایه های «استعاره، ایهام، تناسب و لف و نشر» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) چو ذره گرچه حقیرم بین به دولت عشق
 - (ب) تیر و کمان عشق را هر که ندیده، گو ببین
 - (ج) گو چو شمعش پیش میرم بر غم خندان شود
 - (د) آخر چه شد ای برگ گل تازه که دیدار
- (۱) الف - ب - د - ج (۲) الف - ج - ب - د

۱۵۲- قاعده قافیه در مقابل کدام بیت، «غلط» آمده است؟

- (۱) ای برادر بشنوی رمزی ز شعر و شاعری
 - (۲) چون من به ره سخن فراز آیم
 - (۳) اگر محوّل حال جهانیان نه قضاست
 - (۴) در پای تو تا زلف چلیپای تو افتاد
- تا ز ما مشتی گدا کس را به مردم نشمری (قاعده ۲)
- خواهم که قصیده ای بیارایم (قاعده ۲)
- چرا مجاری احوال برخلاف رضاست (قاعده ۱)
- بس دل که از این سلسله در پای تو افتاد (قاعده ۱)

۱۵۳- توضیح روبه‌روی کدام بیت، در مورد قافیه درست است؟

- (۱) سپه را تو باش این زمان پیشرو
- (۲) ناقه جسم دلی را بنده باش
- (۳) دوش از در میخانه کشیدند به دوشم
- (۴) خدایا مقصر به کار آمدم

۱۵۴- وزن کدام مصراع، در مقابل آن «غلط» آمده است؟

- (۱) چین زلف مشکین را بر رخ نگارم بین (مستفعل فاعلات فعل لن)
- (۲) ای دل چو خطش سر زد پیوند از او مگسل (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)
- (۳) برخاست ز هر گوشه بلایی به کمینم (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)
- (۴) مژگان مردم افکن چشمان کافرش بین (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

۱۵۵- در کدام بیت «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و ابدال» همگی یافت می‌شود؟

- (۱) قوت بازوی پرهیز به خوبان مفروش
- (۲) رقص بر شعر نر و ناله نی خوش باشد
- (۳) حافظ انبای زمان را غم مسکینان نیست
- (۴) خوش گرفتند حریفان سر زلف ساقی

۱۵۶- در بیت زیر همهٔ اختیارات شاعری یافت می‌شود، به جز

چون گل و می دمی از پرده برون آی و در آ

- (۱) قلب
- (۲) ابدال
- (۳) تغییر کمیت مصوت‌ها
- (۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۱۵۷- وزن کدام مصراع با مصراع زیر، یکسان است؟

«خیال سرو قدانت به پیشواز آید»

- (۱) گوشم همه بر قول نی و نغمه چنگ است
- (۲) جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است
- (۳) جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است
- (۴) جریده رو که گذرگاه عافیت تنگ است

۱۵۸- وزن کدام بیت «دوری» است؟

- (۱) باز آی و بر چشمم نشین ای دلستان نازنین
- (۲) نعیم هر دو جهان پیش عاشقان بجوی
- (۳) زاهد از ما به سلامت بگذر کاین می لعل
- (۴) به شوق چشمه نوش چه قطره‌ها که فشاندم

۱۵۹- کدام بیت را نمی‌توان به دو شکل، دسته‌بندی هجایی کرد؟

- (۱) رقصیدن سـرو و حالـت گل
- (۲) این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت
- (۳) آخر به چه گویم هست از خود خبرم چون نیست
- (۴) آن که غم جهان خورد کی خورد از حیات بر

۱۶۰- با توجه به بیت زیر، از دیدگاه «عروض و قافیه» کدام مورد نادرست است؟

ای ظلمت شب پرده خورشید جمالت

وی کوکبه صبح جلـودار جلالـت

(۲) در بیت اختیار شاعری «تغییر کمیت مصوت» وجود دارد.

(۴) قافیهٔ بیت بر اساس قاعدهٔ «۲» و تبصرهٔ «۱» آمده است.

(۱) وزن بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است.

(۳) «جمالت و جلالت» واژهٔ قافیه و «ت» حرف روی است.

۱۶۱- مفهوم روبه‌روی کدام بیت، درست آمده است؟

- (۱) ز منجیق فلک سنگ فتنه می‌بارد
- (۲) نه سبو پیدا در این حالت نه آب
- (۳) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک
- (۴) یا رب این آتش که بر جان من است

۱۶۲- مفهوم همهٔ ابیات یکسان است، به جز

- (۱) در خرمن صد زاهد عاقل زند آتش
- (۲) مجنون که به دیوانه‌گری شهره شهر است
- (۳) با عقل گشتم هم‌سفر یک کوچه راه از بی کسی
- (۴) حریم عشق را درگه بسی بالاتر از عقل است

تویی کینه‌خواه جهاندار نو (قاعدهٔ ۱)
تا شوی با روح صالح خواجه‌تاش (ذوقافیتین)
تا روز جزا مست ز کیفیت دوشم (ش: حرف روی)
تهی‌دست و امیدوار آمدم (یم: حروف الحاقی)

(۲) ای دل چو خطش سر زد پیوند از او مگسل (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)
(۴) مژگان مردم افکن چشمان کافرش بین (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

که در این خیل حصاری به سواری گیرند
خاصه رقصی که در آن دست نگاری گیرند
زین میان گر بتوان به که کناری گیرند
گر فلکشان بگذارد که قراری گیرند

که دگر باره ملاقات نه پیدا باشد

(۳) تغییر کمیت مصوت‌ها (۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

(۲) بگشای روی زیبا ز گناه آن میندیش
(۴) به دامان فلک جایی سزای چون تو گوهر نیست

کاشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می‌رود
که این متاع قلیل است و آن عطای کثیر
دل و دین می‌برد از دست بدان‌سان که می‌رس
ز لعل باده‌فروشت چه عشوه‌ها که خریدم

بی‌صوت هزار خوش نباشد
و آهنگ بازگشت به راه حجاز کرد
وز بهر چه گویم نیست با وی نظرم چون هست
پس تو غم جهان مخور تا ز حیات برخوردار

(۲) در بیت اختیار شاعری «تغییر کمیت مصوت» وجود دارد.
(۴) قافیهٔ بیت بر اساس قاعدهٔ «۲» و تبصرهٔ «۱» آمده است.

من ابلهانه گریزم در آگینه‌حصار (جبرگرایی)
خوش ببین والله اعلم بالصواب (تجیر و سرگشتگی)
بگفت آنگه که باشم خفته در خاک (عدم آسودگی)
سرد کن زان‌سان که کردی بر خلیل (تمنای عشق)

این داغ که ما بر دل دیوانه نهادیم
در دشت جنون هم‌سفر عاقل ما بود
شد ریشه‌ریشه دامنم از خار استدلال‌ها
کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد

۱۶۳- کدام بیت، مفهومی نظیر بیت زیر در ذهن ایجاد می‌کند؟

دل بپرداز ز هر نقش که در عالم هست

بعد از آن آینه پیش نظر یار بیار

(۱) صبا خاک وجود ما بدان عالی‌جناب انداز

بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم

(۲) آینه ار نقش تو بنمود راست

خودشکن آینه شکستن خطاست

(۳) عارفان از دیدن حسن مجاز آسوده‌اند

تشنه خم کی شود از شیشه و پیمانه سیر

(۴) داشت چشم باز عالم را سیه در دیده‌ام

تا نظر بستم ز دنیا عین بینایی شدم

۱۶۴- کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

گر تو گرفتارم کنی من با گرفتاری خوشم

ور خوار چون خارم کنی ای گل بدان خویشم

(۱) جفا پل بود بر عاشق شکستی

وفا گل بود بر دشمن فشاندی

(۲) طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد

داغ و دردی کز تو باشد خوش تر است از باغ ورد

(۳) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد

تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد

(۴) گرم باز آمدی محبوب سیم‌اندام سنگین‌دل

گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل

۱۶۵- مفهوم کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

(۱) من اول روز دانستم که با شیرین درافتادم

که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم

(۲) گر عزم جفا داری سر در رخت اندازم

ور راه وفاگیری جان در قدمت ریزم

(۳) مشکل است از درد و داغ عشق دل برداشتن

ورنه می‌دادم به سیلاب فنا این خانه را

(۴) به تیغم گر کشد دستش نگیرم

وگر تیغم زند منت پذیرم

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی اختصاصی

■ عین الأنسب للجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۷۴-۱۶۶):

۱۶۶- ﴿أنفقوا مما رزقناكم من قبل أن يأتي يوم لا بيع فيه ولا خلة﴾:

(۱) از آنچه به شما روزی دادیم انفاق کنید قبل از اینکه روزی بیاید که نه فروشی (تجارتی) در آن است و نه دوستی‌ای.

(۲) آنچه را روزی شما کردیم انفاق کنید پیش از اینکه آن روزی فرا رسد که نه خرید و فروش در آن است و نه شفاعتی.

(۳) از چیزهایی که به شما روزی داده‌ایم به دیگران بدهید پیش از اینکه آن روز بیاید که نه خریدی در آن است و نه شفاعتی.

(۴) چیزهایی را که روزی شما قرار دادیم به دیگران ببخشید قبل از اینکه روزی فرا رسد که نه معامله‌ای در آن است و نه دوستی.

۱۶۷- «إن يبخل أحدٌ في تعليم علمه إليك فلا يحزنك حزناً، لأنه يضر نفسه ضرراً أشد من ضررك!»:

(۱) اگر کسی در یاد دادن علمش به تو بخل ورزید پس نباید که ناراحت کنی، زیرا مسلماً زیانی که به خودش می‌زند از زیان تو بیشتر است!

(۲) کسی اگر در آموختن علمش به تو بخیل شد پس نباید غمگین شوی، زیرا ضرری را که به خود می‌زند قطعاً بیشتر از تو است!

(۳) کسی چنانچه در آموختن علمش به تو بخیل باشد، اصلاً نباید غمگین بشوی، زیرا مسلماً ضرری بیشتر از ضرر تو به خود می‌زند!

(۴) اگر کسی در یاد دادن علمش به تو بخل بورزد قطعاً نباید تو را ناراحت کند، زیرا او ضرری بیشتر از ضرر تو به خودش می‌زند!

۱۶۸- «بعضُ الطيور عندما تشعر بالخطر حوّلها تلجأ إلى الحيل التي تُنقذ حياتها من الموت!»:

(۱) عده‌ای از پرندگان هنگام احساس خطر، به چاره‌ای می‌اندیشند که زندگی‌شان را از مرگ نجات دهد!

(۲) زمانی که تعدادی از پرندگان خطر را احساس کردند به چاره‌هایی پناه آوردند تا زندگی‌شان از مرگ نجات یابد!

(۳) هرگاه برخی پرندگان پیرامون خود احساس خطر کنند چاره‌اندیشی می‌کنند تا زندگی خود را از مرگ نجات دهند!

(۴) برخی پرندگان هنگامی که در اطراف خود احساس خطر می‌کنند به چاره‌اندیشی‌هایی که زندگی آن‌ها را از مرگ نجات می‌دهد، متوسل می‌شوند!

۱۶۹- «نستهلك الأسمدة الكيماوية بكثرة ونحن نعلم أن استخدامها الكثير يؤدي إلى الإختلال في نظام الطبيعة!»:

(۱) ما از کودهای شیمیایی زیاد استفاده می‌کنیم حال آنکه می‌فهمیم که کاربرد زیادشان اختلالی در نظام طبیعت به وجود می‌آورد!

(۲) ما کودهای شیمیایی را زیاد مصرف می‌کنیم در حالی که می‌دانیم که به کار بردن زیادشان به اختلال در نظام طبیعت منجر می‌شود!

(۳) ما کودهای شیمیایی زیادی مصرف می‌کنیم با اینکه می‌دانیم که به کار بردن زیادشان اختلال در نظام طبیعت را به وجود می‌آورد!

(۴) ما از کودهای شیمیایی زیاد استفاده می‌کنیم با وجود اینکه فهمیده‌ایم که زیاد به کار بردنشان منجر به اختلال در نظام طبیعت می‌شود!

۱۷۰- «لا أدري ما هو تسيج زعانف الأسماك، و لكنني أعلم أنها تُساعد بعض الأسماك على الحركة و بعضها على الطيران!»:

- (۱) می‌دانم بافت باله ماهیان از چیست، اما می‌دانستم بعضی ماهی‌ها را در حرکت و بعضی را در پرواز کردن کمک می‌کند!
- (۲) می‌دانم چه چیزی در بافت باله ماهی‌ها هست، ولی می‌دانم در حرکت بعضی ماهی‌ها و پرواز بعضی دیگر از آن‌ها یاری می‌رساند!
- (۳) می‌دانم بافت باله‌های ماهیان چیست، ولی می‌دانم که بعضی ماهی‌ها را در حرکت کردن و بعضی را در پرواز کردن کمک می‌کند!
- (۴) می‌دانم در بافت باله‌های ماهی‌ها چه چیزی هست، اما می‌دانستم که در حرکت کردن بعضی از ماهی‌ها و پرواز کردن بعضی دیگر یاری می‌رساند!

۱۷۱- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) إذا أردنا أن لا نَتَعَبَ من المصائب،: هرگاه بخواهیم که از مصیبت‌ها خسته نشویم،
- (۲) فَلتَقْبَلُ أن لا نَحْزَنَ أنفسنا بالمشاكل الجزئية: باید بپذیریم که درون‌مان با مشکلات جزئی ناراحت نشود،
- (۳) و كل مشاكل الدنيا للإنسان الذكي جزئية حقاً: و همه مشکلات دنیا برای انسان باهوش واقعاً جزئی است،
- (۴) إن كنا من العقلاء لا نصبح مُنزعجين أبداً! اگر از عاقلان باشیم هرگز آزرده نمی‌شویم!

۱۷۲- عَيْنُ الصَّحِيح:

- (۱) حاولت زميلتي أن تَغْلِقَ باب حافلة المدرسة: هم‌شاگردیم تلاش کرد که در اتوبوس مدرسه را ببندد،
- (۲) ولكن الباب لم يَغْلَقْ و أخذت الحافلة تَسِيرُ بسرعة: ولی درب بسته نشد و اتوبوس می‌خواست به سرعت حرکت کند،
- (۳) تَغْلَبَ الخوف على اللاقي كن قد جلسن على الكراسي الأمامية: کسانی را که در جلو صندلی‌ها نشسته بودند ترس فرا گرفت،
- (۴) لأن السائق لم يكن جالساً على كرسيه الخاص في السيارة! زیرا راننده اتوبوس هنوز در جای خود ننشسته بود!

۱۷۳- «جوان دروغ‌گو هنگامی که برای بار سوم دروغ گفت نزدیک بود غرق شود!»:

- (۱) الشَّابُّ الَّذِي كَذَبَ كَادَ يَغْرُقُ لَمَّا كَذَبَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ!
- (۲) كَادَ الشَّابُّ الَّذِي يَكْذِبُ يَغْرُقُ لَمَّا كَذَبَ لِلْمَرَّةِ الثَّالِثَةِ!
- (۳) كَادَ الشَّابُّ الْكَذَّابُ يَغْرُقُ عِنْدَمَا كَذَبَ لِلْمَرَّةِ الثَّالِثَةِ!
- (۴) الشَّابُّ الْكَذَّابُ كَادَ قَدْ غَرِقَ عِنْدَمَا كَذَبَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ!

۱۷۴- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ عَنِ الْمَفْهُومِ: «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا إِنْتَبَهُوا!»

- (۱) عمري به جهل غافل از مرگ
- (۲) تا چنین زنده‌ای تو در خوابی
- (۳) دیگر سخن از غفلت ایام چه سود
- (۴) آدمی تا کی تو را در خواب غفلت بودن

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۷۷-۱۷۵):

۱۷۵- «أذكروا نعمة الله عليكم إذ كنتم أعداء فألف بين قلوبكم»:

- (۱) الله: لفظ الجلالة- إسم- مفرد مذکر- معرفة (علم)- معرب/ مضاف‌إليه و مجرور
- (۲) أذكروا: فعل أمر- مجرد ثلاثي- متعدّد/ فعل و فاعل، و الجملة فعلية؛ و مفعوله «نعمة»
- (۳) ألف: فعل ماضٍ- مزيد ثلاثي (من باب «تفعل»)- لازم- معلوم/ فعل و فاعل، و الجملة فعلية
- (۴) أعداء: جمع مكسر أو تكسير (مفردة: عدوّ، مذکر)- نكرة/ خبر «كان» من الأفعال الناقصة، و منصوب

۱۷۶- «حضر جميع الطّلاب في صالة الإمتحانات إلّا عليّاً»:

- (۱) عليّاً: إسم- مفرد مذکر- نكرة- معرب/ مستثنى، المستثنى منه «جميع...»
- (۲) صالة: إسم- مفرد مؤنث- معرب/ مجرور بحرف الجرّ؛ في صالة: جارّ و مجرور
- (۳) الإمتحانات: جمع سالم للمؤنث (مفردة: إمتحان، مذکر)- معرّف بآل/ مضاف‌إليه و مجرور
- (۴) الطّلاب: جمع تكسير أو مكسر (مفردة: طالب، مذکر)- إسم فاعل (من فعل مجرد ثلاثي)- معرب/ مضاف‌إليه و مجرور

۱۷۷- «الصّين أوّل دولة في العالم إستخدمت نقوداً ورقيةً!»:

- (۱) ورقية: مفرد مؤنث- نكرة- معرب/ صفة و منصوب بالتبعية للموصوف «نقوداً»
- (۲) أوّل: إسم- من الأعداء الترتيبية- مفرد مذکر- نكرة- معرب/ خبر و مرفوع، و المبتدأ: «الصّين»
- (۳) العالم: إسم- مفرد مذکر- إسم فاعل- معرّف بآل- معرب/ مجرور بحرف الجرّ؛ في العالم: جارّ و مجرور
- (۴) إستخدمت: فعل ماضٍ- مزيد ثلاثي (من باب «إستفعال»)- متعدّد/ فعل و مع فاعله جملة فعلية و تصف ما قبلها

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ الثَّالِيَةِ (۱۸۵-۱۷۸):

۱۷۸- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) يَتَّبِعُ الْحَيَوَانُ الْمُفْتَرَسُ هَذِهِ الْقَرِيسَةَ وَ يَتَّبِعِدُ عَنِ الْعُشِّ إِبْتِعَاداً كَثِيراً!
- (۲) حَاوَلَ الرَّجُلُ الْكَثِيرُ الْمَعَاصِي أَنْ يُصْلِحَ نَفْسَهُ، فَلَمْ يَسْتَطِعْ فِي الْبِدَايَةِ!
- (۳) التَّمَسَّحُ عِنْدَمَا يَأْكُلُ قَرِيسَةً أَكْبَرَ مِنْ قِمِهِ، تُفَرِّزُ عُيُونُهُ سَائِلاً كَأَنَّهُ دُمُوعٌ!
- (۴) إِنَّ إِيْرَانَ مِنَ الدُّوَلِ الْجَمِيلَةِ فِي الْعَالَمِ وَ الْمَشْهُورَةِ بِالكَثِيرِ مِنَ الْمَنَاطِقِ الْخَلَابَةِ!

۱۷۹- عَيْن «اللام» تَخْتَلِف (في المعنى):

- (۱) إِن نَطْلُب أَن نَتَعَلَّمَ الْعِلْمَ فَلْنَجَالِسِ الْمُتَفَقِّهِينَ!
(۲) نَحْتَاج إِلَى الثَّرَابِ وَ السَّمَادِ لِنَنُمُو الْوَرْدُ!
(۳) لِنُشَجِّعِ الْمُتَفَرِّجُونَ اللَّاعِبِينَ فِي الْمُسَابَقَاتِ!
(۴) إِنَّ الْمُؤْمِنِينَ لِيُطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا يَأْكُلُونَ!

۱۸۰- عَيْنَ كَلِمَةِ «خَيْر» أَوْ «شَرٍّ» لَيْسَتْ إِسْمَ تَفْضِيل:

- (۱) خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يُسَاعِدُ الْآخَرِينَ فِي حَاجَاتِهِمُ الْيَوْمِيَّةِ!
(۲) إِنَّ تَلَوْتَ الْهَوَاءَ شَرٌّ وَ هُوَ مِنَ الْمَهْدَدَاتِ لِنِظَامِ الطَّبِيعَةِ!
(۳) إِنَّ السَّعَادَةَ بَعْدَ الْغَلْبَةِ عَلَى الْمَصَاعِبِ عَمَلٌ خَيْرٌ لِلْإِنْسَانِ!
(۴) هَجَمَتِ الْفَتْرَانُ عَلَى الْمَزَارِعِ، وَ هَذَا الْعَمَلُ مِنْ شَرِّ الْمَخْرِبَاتِ لِلطَّبِيعَةِ!

۱۸۱- عَيْنَ جَوَابِ الشَّرْطِ يَخْتَلِف:

- (۱) إِن يَقْدَرُ أَحَدٌ أَنْ يُسَخِّطَكَ فَهُوَ قَدْ تَغَلَّبَ عَلَيْكَ!
(۲) إِن تَغْضَبَ وَ تَعْمَلُ بِغَضَبِكَ تَقْتَرِبُ مِنْ مَفْسَدَةٍ عَظِيمَةٍ!
(۳) إِن يَقْصِدُ الْأَحْمَقُ أَنْ يَنْفَعَكَ لَا يَقْدِرُ لِأَنَّهُ يَضُرُّكَ بِحِمَاقَتِهِ!
(۴) إِن نَدْرُسْ دُرُوسَنَا فِي مَوْعِدِهِ نَخْرُجُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ سَنَةٍ!

۱۸۲- عَيْنَ خَيْرِ «كَانَ» مُخْتَلَفًا:

- (۱) كَانَ الطَّالِبُ يَتَكَلَّمُ مَعَ أَصْدِقَائِهِ حَوْلَ بَرْنَامَجِ سَفَرَتِهِمُ الْعِلْمِيَّةِ!
(۲) كَانَ الْإِنْسَانُ يَسْتَفِيدُ مِنَ الدِّينَامِيَّتِ لِتَسْهِيلِ أَعْمَالِهِ الصَّعْبَةِ!
(۳) كَانَ التَّلَامِيذُ يَقْذِفُونَ الْكَرَّةَ حَتَّى تَدْخُلَ الْمَرْمَى!
(۴) كَانَ الْفَسْتُقُ الَّذِي يَنْتِجُ فِي كَرْمَانٍ لَذِيذًا!

۱۸۳- عَيْنَ «دَوُّوبٌ» حَالًا:

- (۱) لَيْتَنِي أَصْبَحُ دَوُّوبًا فِي أَكْتِسَابِ الْعِلْمِ!
(۲) لَا يَتَقَدَّمُ فِي الْحَيَاةِ إِلَّا مَنْ يُحَاوِلُ دَوُّوبًا!
(۳) مَنْ كَانَ أَمِيرًا يَجِبُ أَنْ يَكُونَ دَوُّوبًا وَ حَلِيمًا!
(۴) رَأَيْتُ طَالِبًا دَوُّوبًا يَسْتَمِرُّ فِي أَعْمَالِهِ لِأَهْدَافِهِ الْعَالِيَةِ!

۱۸۴- عَيْنَ أَسْلُوبِ الْإِسْتِنَاءِ مَعْنَاهُ الْحَصْرُ:

- (۱) مَا إِهْتَمُّ هَذَا الْفِيزِيَايُ فِي كَشْفِ هَذِهِ الْمَادَّةِ بِالْآخَرِينَ إِلَّا عَالِمًا وَاحِدًا!
(۲) لَمْ تُضَعَّفِ الْمَشَاكِلُ عَزَمَ التَّلْمِيذِ فِي آدَاءِ جَمِيعِ وَاجِبَاتِهِ إِلَّا الْآخِرِ!
(۳) لَا يَمْنَحُ الْمُحْسَنُ ثَرَوَتَهُ لِكُلِّ مَنْ يَدَّعِي أَنَّهُ يَحْتَاجُ إِلَيْهَا إِلَّا أَسْرَتَهُ!
(۴) لَمْ يَكُنْ هَدَفُ نُبُولٍ مِنْ إِخْتِرَاعِ الدِّينَامِيَّتِ إِلَّا الْإِعْمَارُ وَ الْبِنَاءُ!
۱۸۵- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِينَ: « طَالِبٌ، وَ الطَّالِبَةُ حَافِظًا عَلَى كِرَامَتِكُمَا! »:

- (۱) يَا (۲) أَيُّهَا- أَيْتَهَا (۳) أَيُّهَا- يَا أَيْتَهَا (۴) يَا- يَا أَيْتَهَا

تاریخ

وقت پیشنهادی: ۱۲ دقیقه

۱۸۶- کدام گزینه توصیف درستی از وقایع نگاری‌ها پیش از ظهور تاریخ نگاری نوین به دست آمده است؟

- (۱) به بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان و وجوه گوناگون حیات جامعه توجه می‌شد.
(۲) تمام آثار نتیجه سفرها و مشاهدات و شنیده‌های مستقیم و بلاواسطه وقایع نویسان است.
(۳) برای ثبت و نوشتن وقایع تاریخی از اسناد دولتی و یافته‌های سایر علوم استفاده می‌شد.
(۴) در ثبت و نگارش برخی رویدادها، از اسناد و مدارک دولتی استفاده می‌شد.

۱۸۷- فلسفه یونان بر کدام فیلسوف و دانشمند ایرانی تأثیر زیادی گذاشته است؟

- (۱) ابن سینا (۲) امام محمد غزالی (۳) امام فخر رازی (۴) ابن مسکویه رازی

۱۸۸- کدام گزینه درباره «تاریخ طبری و بخش ایران باستان آن» درست است؟

- (۱) یک تاریخ عمومی است و طبری برای نگارش این بخش، از ترجمه عربی خدای نامه‌ها استفاده کرده است.
(۲) یک تاریخ روایی است و مؤلف برای نگارش بخش مذکور، از متن پهلوی خدای نامه‌های دوره ساسانی بهره برده است.
(۳) یک تاریخ عمومی است و طبری از متن پهلوی خدای نامه‌های دوره ساسانی برای نگارش بخش مذکور بهره برده است.
(۴) یک تاریخ روایی است و مؤلف از شاهنامه و ترجمه عربی دینوری از خدای نامه‌ها برای نگارش این بخش بهره برده است.

۱۸۹- در دوره اشکانی از نیروی کار اسیران جنگی در کدام زمینه‌ها استفاده می‌شد؟

- (۱) فعالیت‌های عمرانی، تولیدات کارگاهی، راه‌سازی، گله‌داری و خدمات خانگی
(۲) فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی، معادن شاهی و خدمات خانگی
(۳) معادن شاهی، فعالیت‌های کشاورزی و دامداری، انجام خدمات عمومی و عام‌المنفعه
(۴) انجام خدمات عمومی و عام‌المنفعه، راه‌سازی، تولیدات کارگاهی، کار در معادن شاهی

۱۹۰- کدام گزینه، درباره باورها و آموزه‌های زرتشت درست است؟

- (۱) پرداختن به کشاورزی و قربانی کردن گاو را نهی کرد.
(۲) پارسایی و استقلال را دو ویژگی زن خوب می‌شمرد.
(۳) مشوق زندگی کوچ‌نشینی و اقتصاد شبانی بود.
(۴) مردم را به کشت و کار تشویق می‌کرد.

۱۹۱- کدام گزینه، کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌ها، در دوره‌های مختلف تاریخی می‌کند؟

- (۱) شهرهای تاریخی (۲) بناهای تاریخی (۳) اساطیر اقوام (۴) تابلوهای نقاشی

۱۹۲- کدام خلیفه اموی نیروی دریایی را توسعه داد و هدف وی از این اقدام چه بود؟

- (۱) معاویه- تسلط بر دریاهای سرخ و مدیترانه و حفاظت از بازرگانی دریایی جهان اسلام
(۲) معاویه- فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا
(۳) عبدالملک مروان- فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا
(۴) عبدالملک مروان- تسلط بر دریاهای سرخ و مدیترانه و حفاظت از بازرگانی دریایی جهان اسلام
۱۹۳- مأمون خلیفه عباسی پس از سه سال خلافت با تغییر شرایط سیاسی، به کدام اقدام دست زد؟

- (۱) پایتخت خود را از مرو به بغداد منتقل کرد.
(۲) مشارکت ایرانیان در اداره امور را به حداقل رساند.
(۳) بیت‌الحکمه را برای ترجمه و تألیف کتاب تأسیس نمود.
(۴) برای مهار قیام علویان، امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل نمود.
۱۹۴- کدام گزینه از دلایل ضعف و زوال حکومت سلجوقیان پس از مرگ ملک‌شاه و خواجه نظام‌الملک توسی نیست؟

- (۱) هجوم اقوام مهاجم و از دست رفتن ماوراءالنهر
(۲) قدرت‌یابی اتابکان در نواحی زیر سلطه سلجوقیان
(۳) مبارزات اسماعیلیان و رقابت و کشمکش بر سر قدرت
(۴) مهاجرت قبایل ترک به آسیای صغیر و تغییر وضعیت سیاسی این ناحیه
۱۹۵- در کدام گزینه، عوامل مؤثر بر رشد اندیشه ملی‌گرایی (ناسیونالیسم) در اروپا در عصر جدید و دوره معاصر به‌درستی بیان شده است؟
(۱) نهضت پروتستان، انقلاب کبیر فرانسه
(۲) آغاز و گسترش رقابت‌های استعماری، انقلاب کبیر فرانسه
(۳) نهضت پروتستان، تشدید رقابت‌های استعماری در قرن ۱۹
(۴) اکتشافات جغرافیایی، گسترش استعمار و ظهور انقلاب صنعتی
۱۹۶- برای نخستین بار مدرسه دوشیزگان برای تحصیل دختران به‌وسیله بی‌بی‌خانم استرآبادی در کدام شهر تأسیس شد؟
(۱) رشت (۲) تبریز (۳) تهران (۴) شیراز

۱۹۷- کدام گزینه، از نتایج عمده مهار کردن نیروهای رزمی عشایر و اسکان اجباری آنان به‌وسیله رضاشاه است؟

- (۱) مجبور شدن عشایر به فروش زمین‌های خود به دولت
(۲) کسب رضایت طبقات مختلف مردم به‌ویژه شهرنشینان
(۳) برانگیخته شدن خشم عمومی در سطح مختلف از اقدامات رضاشاه
(۴) کاهش رونق دامداری و نیازمندشدن کشور از نظر دامی به بیگانگان
۱۹۸- اخراج کدام کشور از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری این نهاد بین‌المللی گردید؟
(۱) ترکیه (۲) شوروی (۳) آلمان (۴) ایتالیا

۱۹۹- کدام پادشاه قاجار امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز را به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار خارجی واگذار کرد؟

- (۱) احمدشاه (۲) محمدعلی‌شاه (۳) مظفرالدین‌شاه (۴) ناصرالدین‌شاه
۲۰۰- کدام یک از رویدادهای زیر مربوط به دوره ریاست‌جمهوری ابوالحسن بنی‌صدر است؟
(۱) برگزاری همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی و تأیید آن توسط اکثریت مردم
(۲) آغاز جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه ایران و اشغال خرمشهر توسط ارتش عراق
(۳) برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری و تشکیل مجلس خبرگان
(۴) بازگشایی دانشگاه‌ها که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل شده بودند.

جغرافیا

وقت‌پیشنهادهی: ۱۳ دقیقه

۲۰۱- در کدام عبارت، تفاوت میان نگرش جغرافی‌دانان با سایر رشته‌های علوم، به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) کمک به انسان برای زندگی بهتر
(۲) کشف ناشناخته‌های جهان
(۳) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها
(۴) طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی و اجتماعی

۲۰۲- کدام مورد، با دلایل ناپایداری «دامنه شمالی البرز» مغایرت دارد؟

- (۱) شیب زیاد دامنه‌ها
(۲) افزایش وزن دامنه‌ها
(۳) جریان آب حاصل از بارندگی
(۴) حجم زیاد رسوبات فرسایش‌یافته

۲۰۳- کدام گزینه پیامد عبارت زیر است؟

«در فصل زمستان و در شرایطی که توده‌های هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود، در صورت وجود رطوبت، بارندگی صورت می‌گیرد.»

- (۱) افزایش بارش در سواحل خزر
- (۲) تراکم رطوبت و بارش در دامنه غربی زاگرس
- (۳) کاهش اختلاف دما در سواحل شمالی و جنوبی کشور
- (۴) تشکیل ابرهای نیمبواس‌تراتوس در دامنه شمالی البرز

۲۰۴- کدام جمله دلیل مناسبی برای عبارت تدوین شده است؟

- (۱) «سفیدرود و هراز از طولانی‌ترین رودهایی هستند که به دریای خزر وارد می‌شوند.»
- (۲) «پُر آب‌ترین رودهای این حوضه آبریز هستند.»
- (۳) «سرچشمه رودهای متعددی در حوضه آبریز هستند.»
- (۴) «از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند.»

۲۰۵- همه عبارت‌ها، بر اساس «سلسله‌مراتب سکونتگاه‌های ایران» به‌درستی نوشته شده‌اند، به جز:

- (۱) انسان با تنوع خدمات بیشتر در رأس هرم قرار گرفته است.
- (۲) تنوع خدمات در دهستان کمتر از بخش و بیشتر از روستا است.
- (۳) در شهرستان شمار جمعیت و تنوع خدمات از بخش بیشتر و از استان کمتر است.
- (۴) تنوع خدمات و شمار جمعیت در چند روستا، از بخش بیشتر و از دهستان کمتر است.

۲۰۶- کدام گزینه با توجه به تصویر زیر، عبارت تدوین شده را به‌درستی کامل می‌کند؟

«هر مکان در روی زمین ویژگی‌هایی دارد و»

- (۱) میان هر واحد با واحد مجاور تفاوت وجود دارد.
- (۲) میان اجزا و پدیده‌های آن، نوع پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.
- (۳) تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد.
- (۴) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی میان عناصر طبیعی و انسانی است.

۲۰۷- همه موارد، با ویژگی‌های بیابان تصویر شده، مغایرت دارند، به جز

(۱) دوری از منابع رطوبتی

(۲) صعود کردن هوای مرطوب

(۳) مجاورت با مرکز پُرفشار جنب حاره

(۴) قرار داشتن در عرض جغرافیایی بالا

۲۰۸- کدام گزینه بیانگر تفاوت «نقش فرسایشی آب‌های جاری» در مقایسه با عملکرد سایر عوامل مؤثر در فرایند فرسایش است؟

- (۱) تشکیل غارهای طبیعی
- (۲) تغییر شکل عوارض سطح زمین
- (۳) انباشت مواد حاصل از هوازدگی
- (۴) حمل مواد تخریب شده به‌صورت معلق

۲۰۹- کدام عبارت، با مدل تصویر شده روبه‌رو، مغایرت دارد؟

- (۱) ظهور دین مسیحیت در آسیا
- (۲) خلق چشم‌اندازهای فرهنگی
- (۳) همه‌گیری بیماری Covid۱۹
- (۴) پراکندگی پیروان دین یهود در نواحی بزرگی بازرگانی

۲۱۰- همه عبارت‌ها، با نظریه «قدرت دریایی آلفرد ماهان» مطابقت دارند، به جز

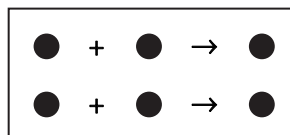
- (الف) کشورهایی قدرتمند هستند که به آب‌های آزاد دسترسی داشته باشند.
- (ب) فضاها دریایی و اقیانوسی در شکل‌گیری قدرت جهانی مؤثر هستند.
- (ج) قدرت دریایی کشور ساحلی وابسته به نیروی جنگی ناوگان دریایی است.
- (د) در کشورهای دریایی و اقیانوسی، ملتی قدرتمندتر است که در تجارت دریایی نیرومندتر است.

(۴) ج - د

(۳) ب - د

(۲) الف - ج

(۱) الف - ب

۲۱۱- کدام عبارت، درست است؟

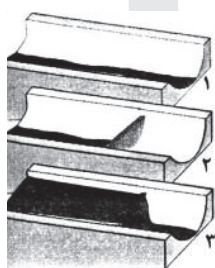
- (۱) همه پایتخت‌ها در سطح جهان، مادرشهر هستند.
 - (۲) مادرشهرها بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت دارند.
 - (۳) مادرشهرها در رأس هرم سلسله‌مراتب سکونتگاهی قرار دارند.
 - (۴) مادرشهرها بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین شهر در یک ناحیه یا استان هستند.
- ۲۱۲- کدام موارد، به‌صورت «طرح هادی روستایی و توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران» تهیه و اجرا شده است؟
- (الف) توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی
 - (ب) آموزش بهداشت و پیشگیری از بیماری‌های واگیردار
 - (ج) بهبود خدمات گردشگری و فراغتی
 - (د) تأمین آب آشامیدنی سالم
- (۱) الف- ب (۲) الف- ج (۳) ب- د (۴) ج- د

۲۱۳- چرا مدیریت حمل‌ونقل درون شهری، یکی از موضوعات مهم شهرها، طی ۵۰ سال اخیر بوده است؟

- (۱) به دسترسی عادلانه همه اقشار جامعه توجه شده است.
- (۲) تقاضای حمل‌ونقل شهری، رشد چشمگیری داشته است.
- (۳) حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم بوده است.
- (۴) با توسعه وسایل حمل‌ونقل، مصرف سوخت‌های فسیلی بسیار افزایش یافته است.

۲۱۴- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) رودخانه‌ها، جریان آب حاصل از بارش را، به‌تدریج تخلیه می‌کنند.
 - (۲) میان شکل حوضه و شیب بیشتر با طول آبراهه، رابطه مستقیمی وجود دارد.
 - (۳) در زمان وقوع سیلاب‌های فصلی، جریان آب، دشت‌های سیلابی را فرا می‌گیرد.
 - (۴) هر قدر تعداد انشعابات رود بیشتر باشد، سرعت تخلیه آب حاصل از بارش افزایش می‌یابد.
- ۲۱۵- تصویر زیر، با کدام یک از «روش‌های سازه‌ای» در مدیریت پیش از وقوع سیل مطابقت دارد؟

- (۱) ساخت سدهای خشکه‌چین مطابق با دوره بازگشت آبراهه‌ها
- (۲) ساخت دیواره‌های مهارکننده برای انحراف آبراهه‌ها
- (۳) احداث کانال‌های انحرافی با هدف هدایت آبراهه‌ها
- (۴) احداث سد تنظیمی برای اصلاح شیب آبراهه‌ها

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم اجتماعی

۲۱۶- به ترتیب عناوین زیر، در رابطه با جهان اجتماعی چه چیزی را بیان می‌کنند؟

- حقوق و تکالیف افراد
- عقاید و ارزش‌ها
- پدیده‌های کلان مانند فرهنگ و جامعه

- (۱) لایه‌های جهان اجتماعی - اجزای جهان اجتماعی - ویژگی جهان اجتماعی
- (۲) محدودیت‌های جهان اجتماعی - ویژگی جهان اجتماعی - لایه‌های جهان اجتماعی
- (۳) اجزای جهان اجتماعی - ویژگی جهان اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی
- (۴) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی - اجزای جهان اجتماعی

۲۱۷- کدام یک، روند تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر را بیان می‌کند؟

- (۱) بحران هویت ← دگرگونی هویت فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی ← تحولات فرهنگی
- ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۲) تعارض فرهنگی ← بحران هویت ← دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← پیدایش شیوه‌هایی از زندگی در تداوم عقاید و ارزش‌ها
- ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۳) تزلزل فرهنگی ← بحران هویت ← تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی ← تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر
- ← تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر
- (۴) شکل‌گیری هویت اجتماعی خارج از چارچوب ارزش‌های اساسی جامعه ← پیدایش شیوه‌هایی از زندگی در تقابل با عقاید و ارزش‌ها
- ← بحران هویت ← تعارض فرهنگی ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر

۲۱۸- ویژگی‌های جامعه تغلب و مردم آن کدام است؟

- (۱) همکاری مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها- خوار و مقهور کردن دیگران- تصور برتر بودن خود نسبت به دیگران- طالب ستایش دیگران
- (۲) خودداری از چیرگی بر مردم جامعه- فراهم آوردن زمینه نفوذ سلطه‌گران- منفعل کردن مردن- بی‌ارزش ندانستن مردم جوامع دیگر
- (۳) علاقه به چیره شدن بر یکایک مردم جامعه خود- تصور خوشبخت و پیروز بودن دیگران- انکار نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان- خوار کردن دیگران
- (۴) شیفتگی همه مردم برای غلبه بر اقوام دیگر- مالک نبودن ملت مقهور بر جان و مال خود- تصور توانایی دیگران در دست‌یابی به موقعیت آنان- خوار شمردن مردم جوامع دیگر

۲۱۹- در استعمار نو، کشور استعمارگر چگونه کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد؟

- (۱) استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات- با اتکاء به قدرت نظامی خود- با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی
- (۲) با اتکاء به قدرت اقتصادی خود- با استفاده از نهادها و سازمان‌ها اقتصادی و سیاسی بین‌المللی- از طریق دولت‌های دست‌نشانده
- (۳) با اتکاء به قدرت نظامی خود- از طریق دولت‌های دست‌نشانده- هدف قرار دادن هویت فرهنگی دیگر کشورها
- (۴) استفاده از مجریان بومی- استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات- با اتکاء به قدرت اقتصادی خود

۲۲۰- به ترتیب هریک از عناوین زیر مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	ج	د
قرون نوزدهم و بیستم	الف	ه
پایان قرن بیستم	ب	و

■ دانش‌ابزاری

■ عقل‌گرایی، نفی وحی

■ بحران معرفتی

■ حس‌گرایی، نفی عقل و وحی

(۲) ج- و- ه- الف

(۴) ه- ج- و- الف

(۱) الف- ه- ج- و

(۳) د- ب- الف- ج

۲۲۱- عبارت درست در رابطه با انقلاب اسلامی ایران، کدام است؟

- (۱) در جهت مبارزه با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق شد- هویتی سیاسی داشت- مورد حمایت بلوک شرق بود.
- (۲) انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی بود- با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل گرفت- هویتی فرهنگی و سیاسی داشت.
- (۳) در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کرد- هویتی فرهنگی و تمدنی داشت- در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.
- (۴) در کانون قطب سیاسی جهان اسلام قرار گرفت- در جهت از بین بردن سلطه نظامی کشورهای غربی عمل می‌کرد- به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی شرق تعلقی نداشت.

۲۲۲- به ترتیب، مشخص کنید موارد ذکرشده با کدام نوع جامعه‌شناسی در ارتباط هستند؟

- از منظر آن برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.
- انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.
- روش آن، نگاه به درون پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها است.
- بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند.

(۲) تفسیری- انتقادی- تبیینی- انتقادی

(۴) تبیینی- انتقادی- تفسیری- تبیینی

(۱) تبیینی- تفسیری- تبیینی- انتقادی

(۳) انتقادی- تبیینی- تبیینی- تفسیری

۲۲۳- به ترتیب، کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی، چنین می‌پندارد؟

- جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند.
- عدالت اقتصادی، مهم دانسته می‌شود.

■ نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

(۱) مخالفان قشربندی اجتماعی- طرفداران قشربندی اجتماعی- طرفداران عدالت اجتماعی

(۲) طرفداران عدالت اجتماعی- مخالفان قشربندی اجتماعی- طرفداران قشربندی اجتماعی

(۳) طرفداران قشربندی اجتماعی- مخالفان قشربندی اجتماعی- طرفداران عدالت اجتماعی

(۴) طرفداران عدالت اجتماعی- طرفداران قشربندی اجتماعی- مخالفان قشربندی اجتماعی

۲۲۴- کدام‌یک، از ویژگی‌های جامعه‌شناسی انتقادی است، اما ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری نیست؟

- (۱) اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌انگارد- روش مطالعه، روش کمی است.
- (۲) به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد- هدف معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی است.
- (۳) برای دفاع از اراده افراد و فرهنگ‌ها معتقد است نباید اراده فرد یا گروه دیگری تحمیل شود- عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند و برای گسترش آن راه‌حلهایی تجویز می‌کند.
- (۴) در این رویکرد برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت- به بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد و زوال آن می‌پردازد.

۲۲۵- دسته‌بندی فارابی از جوامع مختلف بر چه اساسی انجام شده و این تقسیم‌بندی چگونه صورت پذیرفته است؟

- (۱) نوع علم، اندیشه، آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها- با تأثیرپذیری از قرآن و تجربه تاریخی جوامع
- (۲) شناخت آرمان‌ها و ارزش‌ها و تجربه تاریخی آن‌ها- با روش تجربی و تفهیمی و بر اساس باورهای دینی
- (۳) نوع حکومت، دانش‌ها و آثار مادی و معنوی آن‌ها- با تأثیرپذیری از قرآن و با شناخت سنت‌های الهی
- (۴) نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتار آن‌ها- با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و با استدلال عقلی

۲۲۶- علوم اجتماعی متفکران مسلمان، چه ویژگی‌هایی دارد؟

- (۱) برای داوری درباره ارزش‌ها، از ظرفیت عقل نظری و عملی و وحی بهره می‌برند و تبیین و تفسیر و تجویز استدلال‌های ویژه خود را دارند و در هر سه سطح، پژوهشگر اجتماعی به دنبال کشف واقعیت‌ها و حقایق است.
- (۲) از سطوح مختلف عقل استفاده می‌کنند و تبیین را به تبیین تجربی محدود می‌دانند و از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری و عقل عملی و وحی کمک می‌گیرند.
- (۳) از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری و عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها کمک می‌گیرند و تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلی نمی‌دانند.
- (۴) تفسیر و تبیین را در تقابل با هم می‌بینند و در همه سطوح، پژوهشگر اجتماعی به دنبال کشف واقعیت‌ها و حقایق است.

۲۲۷- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر چیست؟

- در چه شرایطی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها از بشر سلب می‌شود؟
- جنبش عدالت‌خانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، چگونه انقلابی بود؟
- بسیاری از آدابی که مراعات می‌کنیم، محصول چیست؟
- چه چیزی، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد؟
- (۱) تعارض فرهنگی- سیاسی- کنش‌های اجتماعی- اومانیسم
- (۲) تزلزل فرهنگی- هویتی- هنجارهای اجتماعی- فلسفه‌های روشنگری
- (۳) بحران هویتی- فرهنگی- سنت‌ها و قوانین اجتماعی- جریان‌های پست‌مدرن
- (۴) بحران معرفت‌شناختی- اجتماعی- پدیده‌های اجتماعی اطراف ما- فلسفه‌های روشنگری

۲۲۸- به ترتیب هریک از موارد زیر نتیجه چیست؟

- رکود اراده‌ها
- حذف ارزش و اخلاق از زندگی اجتماعی
- ایجاد دولت بزرگ
- مشاهده نشدن نظم در زندگی روزمره
- (۱) نادیده گرفتن کنش اجتماعی- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی- اقتصاد وابسته به نفت- عادت به نظم
- (۲) نادیده گرفتن قواعد اجتماعی- تأکید بیش از اندازه رویکرد انتقادی بر نظم و ساختارهای اجتماعی- تک‌محصولی- عدم آگاهی
- (۳) خودباختگی فرهنگی- روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری- عدم رواج کسب‌وکار- تمرکز بر بی‌نظمی
- (۴) بحران هویت- سلب شور زندگی از انسان‌ها- تولید ملی ضعیف- آشنایی‌زدایی

۲۲۹- به ترتیب هریک از این موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- افرادی که از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبودند ولی به علت فواید و کارکردهایشان تحمل می‌شدند.
- اگر اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصداق سلطه است.
- اتفاقات غیرمنتظره شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.
- (۱) رعایا- دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی- فایده علوم اجتماعی
- (۲) کارگران کشاورز- هدف جامعه‌شناسی انتقادی- فایده علوم انسانی
- (۳) طبقه متوسط- نگرش جامعه‌شناسی تفسیری- فایده قواعد اجتماعی
- (۴) طبقه سوم در جوامع فئودالی غربی- نگرش جامعه‌شناسان انتقادی- فایده نظم اجتماعی

۲۳۰- پاسخ سؤال‌های زیر کدام است؟

- تأمین جمعیت مناسب برای جهان اجتماعی، چگونه مسئله‌ای است؟
- مطالعه موردی، جزء کدام دسته از روش‌ها است؟
- «کنش انسان‌ها» با کدام عقل درک می‌شود؟
- در اواخر قرن بیستم، چه چیزی محور مباحثات فکری و سیاسی شد؟
- (۱) اجتماعی- کمی- ابزاری- قشربندی
- (۲) هویتی- کیفی- تفسیری- هویت
- (۳) سیاسی- کیفی- تجربی- عدالت اجتماعی
- (۴) اقتصادی- قوم‌نگاری- انتقادی- کشمکش طبقاتی

۲۳۱- هریک از موارد زیر، به کدام علت پدید آمده‌اند؟

- خرده فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی
- استفاده از منابع عقلانی و وحیانی در تبیین‌های علمی جهان اسلام
- سرعت بخشیدن به انباشت ثروت سرمایه‌داران
- حاشیه‌نشینی

(۱) تنوع و تکثر معانی - توجه به عقل در معنای عام - تکنولوژی - مرکز، پیرامون

(۲) معنادار بودن کنش‌های انسانی - اخذ این تفاسیر از فلسفه یونان - رشد تجارت - بحران اقتصادی

(۳) فعالیت و خلاقیت کنشگران - محدود نشدن به شناخت تجربی - صنعت - بحران زیست‌محیطی

(۴) تفاوت زمینه‌های فرهنگی کنشگران - عدم ساماندهی همه عرصه‌های علمی توسط عقلانیت - برده‌داری - فقر و غنا

۲۳۲- به ترتیب، این نظریه‌ها توسط چه کسانی مطرح شده است؟

- جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند.
- در ورای ابهام، رمز و رازی نهفته است که با هنر می‌توان به آن راه یافت.
- چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.
- «عصبیت» را عامل شکل‌گیری جوامع می‌دانست.

(۱) وبر - مارکس - هانتینگتون - فارابی

(۲) فارابی - گافمن - وبر - ابن‌خلدون

(۳) مارکس - وبر - ابوعلی مسکویه - فارابی

(۴) وبر - پاول کله - مارکس - ابن‌خلدون

۲۳۳- پاسخ سؤال‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- برخی از متفکران، مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم را چه چیزی می‌دانند؟
- مشخه اصلی هویتی دولت - ملت‌های جدید چه بود؟
- وقتی فردی مجسمه‌ای می‌سازد از چه جهانی، به چه جهانی وارد می‌شود؟
- چه کسی معتقد بود که جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر عالم گام برمی‌دارد؟
- (۱) بحران‌های زیست‌محیطی - ملی‌گرایی و وطن‌دوستی - فردی به فرهنگی - ماکس وبر
- (۲) تقابل‌های جهانی - شناخت متقابل هویت‌ها - تکوینی به فرهنگی - مارکس
- (۳) بحران معرفتی - سیاسی هویت - فردی به تکوینی - اگوست کنت
- (۴) فقر و غنا - ناسیونالیسم - فرهنگی به اجتماعی - ماکس وبر

۲۳۴- درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را تعیین کنید.

- هرگاه عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.
- فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.
- با تغییرات و تفاوت‌هایی که در جهان اجتماعی به وجود می‌آید، مانند افول یا رشد اقتصادی و ... هویت جهان اجتماعی تغییر می‌کند.
- بیداری اسلامی، تغییر موقعیت ملت‌ها و کشورهای پیرامونی، در نظام جهانی سلطه را هدف نهایی خویش می‌بیند.

(۱) نادرست - درست - نادرست - نادرست

(۲) درست - درست - نادرست - نادرست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست

(۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۲۳۵- در ارتباط با یک کنش اجتماعی، مانند گرایش افراطی جوانان به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، به ترتیب هریک از رویکردهای سه‌گانه جامعه‌شناسی تبیینی، تفسیری و انتقادی چگونه به بررسی آن می‌پردازند؟

(۱) با استفاده از روش‌های کمی، به پیش‌بینی این کنش اجتماعی و راه‌های کنترل آن می‌پردازد - با توجه به پیچیدگی پدیده اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی، به فهم معنای آن در گروه‌های مختلف می‌پردازد - با پذیرش معانی و اراده افراد و کشف حقیقت و فضیلت، به نقد این کنش پرداخته و وضعیت مطلوب را تجویز می‌کند.

(۲) در هر جامعه، با توجه به ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی آن می‌توان این پدیده را مورد مطالعه تجربی قرار داد - برای فهم و تفسیر این کنش، باید بفهمیم که این اعتیاد بر چه چیزی دلالت می‌کند - با استفاده از روش‌های کمی، بدون تحمیل و سرکوب این کنش، وضع مطلوب را تجویز می‌کند.

(۳) بین میزان پرخاشگری با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد - به زمینه فرهنگی که جوانان در آن به استفاده افراطی از اینترنت می‌پردازند رجوع می‌کنند - اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی برای جوانان خطرناک است و آن‌ها را از فضای واقعی زندگی جدا می‌کند.

(۴) اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی موجب اخلاق‌گریزی و سقوط ارزش‌ها می‌شود - سرگرمی، هیجان، آزادی و به‌روز بودن، انگیزه و عامل اصلی حضور در فضای مجازی است - با وجود پیچیدگی این مسئله و همه‌گیر بودن آن، می‌توان به راهکارهایی برای بهبود این وضعیت دست یافت.

فلسفه و منطق

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

۲۳۶- در کدام عبارت، احتمال وقوع مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد؟

- (۱) قضایا مانند مفاهیم، به جزئی و کلی تقسیم می‌شوند.
- (۲) تصدیق می‌کنم که به درستی، متوجه منظور شما نشدم.
- (۳) او خدو انداخت بر رویی که ماه
- (۴) کار پاکان را قیاس از خود مگیر
- سجده آرد پیش او در سجده گاه
- گرچه باشد در نبشتن شیر شیر

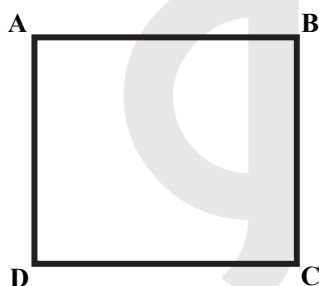
۲۳۷- در کدام مورد، نوع دلالت همه الفاظ مشخص شده بر معنای آن‌ها یکسان است؟

- (۱) دوستش او را به خانه خود برد- دست‌های را تا جایی که می‌توانی بالا ببر- خدا در قرآن به قلم سوگند خورده است.
- (۲) پاک‌کنی که خریده‌ام، خوب پاک نمی‌کند- دستم روی کاغذ می‌دوید و داستان را پیش می‌برد- در قوری گم شده است.
- (۳) تو ماه منی، مرا با ماه گردون کاری نیست- چون کوه استوار باش و دلت را به خدای بسیار- ماشین پت پتی کرد و از کار افتاد
- (۴) دست خدا بالای دست‌های آنان است- سرو از میان درختان، مظهر خوش قد و بالایی است- پس از رسیدن به خانه، دست و صورت را بشوید.

۲۳۸- مناسب‌ترین پاسخ برای این پرسش که «چرا جملات انشایی در منطق بررسی نمی‌شوند.» کدام است؟

- (۱) با واقعیت مطابقت ندارند.
- (۲) خطای اندیشه شامل آن‌ها نمی‌شود.
- (۳) فقط از احساسات و تمایلات ما خبر می‌دهند.
- (۴) به شکل سؤالی، امری یا عاطفی بیان می‌شوند.

۲۳۹- اگر مربع روبه‌رو، مربع تقابل باشد، به ترتیب امکان موارد زیر را بررسی کنید:

- جمع میان A و D در صدق
- تشخیص صدق یا کذب B در صورت صدق C
- جمع میان A و B در صدق
- (۱) غیرممکن- غیرممکن- امکان‌پذیر
- (۲) غیرممکن- امکان‌پذیر- غیرممکن
- (۳) امکان‌پذیر- امکان‌پذیر- غیرممکن
- (۴) امکان‌پذیر- غیرممکن- غیرممکن

۲۴۰- روزی نرگس از دور، حیوانی چهارپا دید که بار زیادی بر پشتش گذاشته شده بود. پدر او مدتی پیش در ضمن یک داستان، شتر کوهان‌دار را

- برای او توصیف کرده بود. نرگس بی‌درنگ فریاد زد: پدر! شتر کوهان‌دار! نرگس دچار چه مغالطه‌ای شده است؟
- (۱) تمثیل ناروا (۲) ابهام انعکاس (۳) تعمیم شتاب‌زده (۴) توسل به احساسات

۲۴۱- در کدام قضیه، دامنه مصادیق موضوع و محمول علامت یکسانی دارند؟

- (۱) برخی از حیوانات استخوان ندارند.
- (۲) تیم والیبال جانبازان بازی را برد.
- (۳) آدمی به‌طور طبیعی به آینده می‌اندیشد.
- (۴) محمود از فرستاده مغولان استقبال خوبی نکرد.

۲۴۲- کدام قضیه مانع‌الجمع است؟

- (۱) جسم یا رسانا است یا غیرفلز.
- (۲) ماه یا به دور خورشید می‌گردد یا به دور زمین.
- (۳) قضیه یا حملی است یا منفصل حقیقی.
- (۴) هر موجودی، یا جاندار است یا دارای احساس نیست.

۲۴۳- کدام عبارت درست است؟

- (۱) هرگاه نتیجه یک استدلال درست باشد، می‌توان نتیجه گرفت که مقدمات آن هم درست بوده است.
- (۲) تأثیری که ژوئیدگی یک فرد بر نفوذ کلام او نزد شنونده می‌گذارد، ناشی از نوعی مغالطه است.
- (۳) کلمات مترادف، با توجه به یکی بودن مفهوم، از نظر تأثیری که بر شنوندگان می‌گذارند، مشابهت دارند.
- (۴) در مغالطه تعمیم شتاب‌زده، مغالطه‌گر می‌کوشد تا با استفاده از یک عامل روانی شنونده را تحت تأثیر قرار دهد.

۲۴۴- کدام مورد، ویژه تفکر فلسفی است؟

- (۱) تأمل در باورهای بنیادین زندگی
- (۲) استفاده از روش عقلی و استدلالی
- (۳) تلاش برای رهایی از عادت‌های غیرمنطقی
- (۴) تلاش برای پاسخ قانونمند به سؤالات مطرح‌شده

۲۴۵- فلسفه با کدام مورد ارتباط مستقیم ندارد؟

- (۱) عشق به خردمندی
- (۲) هنر خوب زیستن
- (۳) استفاده درست از ظرفیت ذهن
- (۴) تلاش برای نیل به حقیقت

۲۴۶- کدام عبارت درست است؟

- (۱) گستردگی شناخت و فهم ما از جهان، نشان می‌دهد که توانایی شناخت ما حدی ندارد.
- (۲) کسی که توانایی شناخت برخی امور را مطلقاً منتفی بداند، امکان شناخت را منکر است.
- (۳) با پیشرفت‌های حیرت‌آور بشر در سده‌های اخیر، همه دانش‌های گذشته زیر سؤال رفته‌اند.
- (۴) کسی که معتقد است حقیقت غیرقابل شناخت است، ناخواسته وجود یک حقیقت را اثبات می‌کند.

۲۴۷- بارزترین نشانه اعتبار شناخت حسی کدام است؟

- (۱) عقل به کمک این شناخت، اسرار و رموز طبیعت را می‌شناسد.
- (۲) با استفاده از آن می‌توان خطاهای گوناگون حواس را تشخیص داد.
- (۳) انسان نیازهای جسمانی خود را براساس یافته‌های آن برطرف می‌کند.
- (۴) فقط با استفاده از این شناخت می‌توانیم تمایز و تفاوت چیزها را بفهمیم.

۲۴۸- کانت با کدام یک موافق است؟

- (۱) هیچ یک از شناخت‌های انسان ذاتی نیست.
- (۲) اصل علیت اصلی است که عقل آن را اثبات می‌کند.
- (۳) علیت طلوع خورشید نسبت به روشنی زمین، از پیش در دستگاه ادراکی موجود است.
- (۴) تصوراتی مانند زمان و مکان و علیت را، انسان از راه عقل به دست می‌آورد نه از راه حس و تجربه

۲۴۹- توضیح تأثیر متقابل روح و جسم، بنابر دیدگاه کدام یک، مشکل تر است؟

- (۱) ملاصدرا (۲) دکارت (۳) داروینیست‌ها (۴) ماتریالیست‌ها

۲۵۰- ملاصدرا و ابن سینا در مورد کدام عبارت، اختلاف نظر دارند؟

- (۱) روح بدن را به کار می‌گیرد، نه بدن روح را.
- (۲) روح و بدن در واقع تفاوتی با یکدیگر ندارند.
- (۳) رابطه روح و بدن شبیه رابطه قفس و پرنده است.
- (۴) بدن بیمار، روح را کسل می‌کند و روح افسرده بدن را بیمار می‌کند.

۲۵۱- مفهوم «عدالت» در دیدگاه‌های اخلاقی افلاطون، به کدام یک از عبارت‌های زیر نزدیک تر است؟

- (۱) اعمال تساوی و برابری میان قوای سه گانه وجودی
- (۲) اعتدال و هماهنگی میان ابعاد و قوای وجودی انسان
- (۳) غلبه قوه عقلانی بر قوای شهوت و غضب و ممانعت آن‌ها از عمل
- (۴) ایجاد برابری در همه ابعاد فردی و اجتماعی برای رسیدن به سعادت

۲۵۲- حمل «دارای دو قطر مساوی» بر «مربع»، از نظر نسبت، مانند کدام حمل است؟

- (۱) دوزنقه بر شکل (۲) متساوی‌الاضلاع بر مثلث (۳) مثلث بر دارای اضلاع (۴) دارای زاویه بر مستطیل

۲۵۳- کدام عبارت، مورد توافق کانت و هیوم است؟

- (۱) درک علیت از طریق حواس امکان پذیر نیست.
- (۲) مفاهیمی مانند علیت، جزء ساختارهای ذهن انسان‌اند.
- (۳) انسان داده‌های حسی را، در قالب‌های ذهنی درک می‌کند.
- (۴) برای درک علیت، باید هم از حس و هم از عقل استفاده کنیم.

۲۵۴- در کدام عبارت، لفظ «باید» نشان دهنده وجوب علی و معلولی است؟

- (۱) برای نماز خواندن باید وضو گرفت.
- (۲) انسان باید راست‌گو و درستکار باشد.
- (۳) وقتی از مدرسه آمدی باید تکالیف را انجام دهی.
- (۴) وقتی در قفل نیست و اشکالی وجود ندارد، باید در باز شود.

۲۵۵- کدام یک، جزء مقدمات برهان حرکت نیست؟

- (۱) هر متحرکی نیازمند محرک است.
- (۲) تسلسل از نظر عقلی محال است.
- (۳) در عالم طبیعت حرکت وجود دارد.
- (۴) محرکی وجود دارد که خودش حرکت ندارد.

۲۵۶- کدام مورد با نظرات فیلسوفان مسلمان سازگار است؟

- (۱) معناداری زندگی انسان بدون پذیرش واقعی وجود خدا، غیرممکن است.
- (۲) مقدمه مشترک همه براهین اثبات خدا، نیازمندی هر موجودی به علت است.
- (۳) عقل وجود خدا را اثبات می‌کند و این، برای معنابخشی به زندگی کافی است.
- (۴) فیلسوف، وجود خدا را به دلایل دینی می‌پذیرد و سپس می‌کوشد تا وجود او را اثبات کند.

۲۵۷- کدام عبارت، عقل عملی را به درستی و با دقت بیشتری توضیح می‌دهد؟

- (۱) آن عقلی که به علوم عملی، یعنی بایدها و نبایدها، مهارت‌ها و فنون اختصاص دارد.
- (۲) جنبه‌ای از عقل که بایدها و نبایدها را مورد بررسی و شناخت قرار می‌دهد.
- (۳) آن بُعد از وجود انسان که به انجام بایدها و پرهیز از نبایدها مبادرت می‌ورزد.
- (۴) نوعی از عقل که به رفتارهای اختیاری و باید و نبایدهای او اختصاص دارد.

۲۵۸- کدام عبارت درست است؟

- (۱) این ویژگی، خاص دانش فلسفه است که درستی یا نادرستی گزاره‌های آن را استدلال و برهان تعیین می‌کند.
- (۲) فیلسوفان تجربه‌گرای مسلمان، برخلاف گروه عقل‌گرا، استدلال تجربی و تمثیل را نیز در جای خود معتبر می‌دانند.
- (۳) به اعتقاد فیلسوفان مسلمان، ایمانی که پشتوانه عقلی ندارد، می‌تواند عامل گمراهی فکری یا عملی انسان گردد.
- (۴) اصل در دانش فلسفه، تقویت مهارت‌های منطقی و تفکر فلسفی است و دانستن تفکرات سایر فیلسوفان ضرورتی ندارد.

۲۵۹- با استفاده از طبیعت‌شناسی ابن‌سینا، کدام عبارت درست است؟

- (۱) بندگان عالم خداوند که خشیت او را به دل دارند، کسانی‌اند که از طبیعت گذشته و در ماوراءالطبیعه تحقیق کرده‌اند.
- (۲) با وجود خسارت‌هایی که ملخ‌های مهاجم به کشاورزان می‌زنند، نمی‌توان آن‌ها را حشراتی بی‌فایده و مضر به حال طبیعت دانست.
- (۳) بیماری، پیری و مرگ هرچند شر و بدی به نظر می‌رسند، اما با توجه به نظام احسن، هیچ‌گونه داوری درمورد آن‌ها نمی‌توان کرد.
- (۴) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و موجودات آن، دستخوش تحولاتی می‌شوند که منشأ طبیعت آن‌ها می‌شود.

۲۶۰- کدام عبارت با نظرات ملاصدرا سازگار است؟

- (۱) آنچه اصیل است، وجود است و ماهیت انتزاعی است، یعنی هیچ‌گونه واقعیتی ندارد.
- (۲) میان وجود و ماهیت، وجود امری واقعی و ماهیت مفهومی ساخته و پرداخته ذهن افراد است.
- (۳) ذهن عادی و طبیعی انسان، در مسئله اصالت وجود یا ماهیت، حقیقت را وارونه نشان می‌دهد.
- (۴) وحی و شهود را باید در فلسفه به همان نحوی به کار گرفت که عقل و استدلال به کار می‌روند.

روان‌شناسی

وقت‌پیشنهادهی: ۱۵ دقیقه

۲۶۱- کدام عبارت، درخصوص روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی درست است؟

- (۱) از پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات عمیق افراد استفاده می‌شود.
- (۲) یک آزمون در اجراهای متعدد متغیرهای متفاوتی را اندازه می‌گیرد.
- (۳) مصاحبه بدون نظام مستلزم وقت زیادی در جمع‌آوری اطلاعات است.
- (۴) از طریق مشاهده از افراد به‌طور مستقیم درباره رفتار و احساسات سؤال می‌شود.

۲۶۲- کدام مورد، درخصوص شناخت درست است؟

- (۱) پردازش مفهومی در یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف کارآمدتر است.
- (۲) پردازش مفهومی تنها از طریق خصوصیات کیفی محرک صورت می‌گیرد.
- (۳) توجه به محرک بالاترین مرحله شناخت ناشی از پردازش ادراکی است.
- (۴) روش پردازش ادراکی محرک‌ها در همه انسان‌ها یکسان است.

۲۶۳- پاسخ‌های خردمندانه به مسائل علمی در روان‌شناسی بیانگر چه مفهومی است؟

- (۱) فرضیه
- (۲) نظریه
- (۳) تجربه
- (۴) بیان مسئله

۲۶۴- براساس کدام مورد «خودآرمانی» در افراد شکل می‌گیرد؟

- (۱) خود واقعی
- (۲) رویاپردازی
- (۳) ویژگی‌های فردی
- (۴) ایده‌آل‌های فردی

۲۶۵- کدام عبارت درخصوص رشد هیجانی از تولد تا ۱۲ سالگی درست است؟

- (۱) رشد هیجانی فرآیندی ساده است و تنها معطوف به هیجانات ساده است.
- (۲) واکنش و عکس‌العمل اطرافیان در جهت‌دهی کودکان به هیجانات خود نقش دارد.
- (۳) رشد هیجانی ابتدایی‌ترین جنبه تحول در این دوره است و با سرعت و تغییرات بسیار همراه است.
- (۴) به موازات افزایش آگاهی، هیجانات ساده ترحم و سپاسگزاری به هیجانات مرکب ترس و خشم تبدیل می‌شود.

۲۶۶- معنای پختگی کدام است؟

- (۱) تغییرات در طول زندگی
- (۲) به ارث بردن صفات از والدین
- (۳) بارور کردن تخمک مادر با اسپرم پدر
- (۴) رفتارهای وابسته به آمادگی زیستی

۲۶۷- کدام عبارت، درخصوص ویژگی‌های رشد نوجوانان درست است؟

- (۱) از لحاظ جسمانی تغییرات سریع و متعددی را تجربه می‌کنند.
- (۲) در پایان این دوره همه نوجوانان هویتی مثبت و باثباتی را کسب می‌کنند.
- (۳) به‌دلیل تغییرات شناختی نسبت به مسائل اخلاقی و ارزشی بی‌تفاوت هستند.
- (۴) اطلاعات را بیشتر به‌صورت ادراکی و بر اساس ویژگی‌های عینی پردازش می‌کنند.

۲۶۸- نوجوان ۱۶ ساله‌ای به خاطر می‌آورد که زمانی که حدوداً ۱۵ ساله بود، در یک پارک بزرگ، پدر و مادر خود را گم کرده و بعد از چند ساعت توسط پلیس

به والدین خود بازگردانده شده است. والدین این نوجوان تأکید می‌کنند که چنین رویدادی هرگز رخ نداده است. این مثال به کدام نوع حافظه اشاره دارد؟

- (۱) حسی
- (۲) کاری
- (۳) کاذب
- (۴) معنایی

۲۶۹- کدام عبارت، درخصوص فردی که در آزمایش شرایط محرومیت حسی شرکت می‌کند، درست است؟

- (۱) از بین محرک‌های محیطی زیاد، یک یا چند محرک را انتخاب و به آن‌ها توجه می‌کند.
- (۲) شدت محرک‌های بیرونی در حدی نیست که اعضای حسی او تحریک شود.
- (۳) حواس پنجگانه فرد با محرک‌های متنوع تحریک می‌شود.
- (۴) از شرایط محرومیت حسی لذت می‌برد.

۲۷۰- در کدام مورد، دانش‌آموزان نسبت به موضوعی که توسط معلم در کلاس تدریس می‌شود، تمرکز بیشتری دارند؟

- (۱) معلم موضوع جدید و تازه‌ای را تدریس کند.
- (۲) معلم موضوع را به‌صورت مستمر و بدون وقفه تدریس کند.
- (۳) دانش‌آموزان نسبت به موضوع موردنظر آگاهی نسبی داشته باشند.
- (۴) دانش‌آموزان در کلاس‌های متعددی با موضوع موردنظر برخورد کرده باشند.

۲۷۱- این نکته که در موقعیت ردیابی علامت، تکالیف مهم با هشدار کاذب همراه است، به کدام معنی است؟

- (۱) امکان ردیابی علامت در حالی که محرک هدف حاضر است، کمتر است.
- (۲) امکان ردیابی علامت در حالی که محرک هدف غایب است، بیشتر است.
- (۳) امکان از دست دادن علامت در حالی که محرک هدف غایب است، کمتر است.
- (۴) امکان از دست دادن علامت در حالی که محرک هدف حاضر است، بیشتر است.

۲۷۲- مطابق با نمودار فراموشی، بعد از به‌خاطر سپردن اطلاعات، در صورتی که مرور اطلاعات صورت نگیرد، بیشترین میزان اطلاعات بعد از گذشت چه زمانی فراموش می‌شود؟

- (۱) ۱ ساعت
- (۲) ۸ ساعت
- (۳) ۱۲ ساعت
- (۴) ۲۴ ساعت

۲۷۳- کدام مرحله در حافظه حسی نسبت به حافظه کوتاه‌مدت برتری دارد؟

- (۱) زمان بازیابی
- (۲) به‌خاطر آوردن
- (۳) نوع رمزگردانی
- (۴) ظرفیت ذخیره‌سازی

۲۷۴- وقتی تجربه گذشته فرد، یادگیری جدید را آسان‌تر کند، با چه پدیده‌ای سروکار داریم؟

- (۱) انتقال
- (۲) اثر نهفتگی
- (۳) بازبینی راه‌حل
- (۴) تداخل

۲۷۵- دانشمندان علوم انسانی بیشتر با مسئله‌هایی برخورد می‌کنند که از نوع «خوب تعریف‌نشده» هستند. این مسئله‌ها دارای کدام ویژگی هستند؟

- (۱) ابهامات کمی درمورد آن‌ها وجود دارد.
- (۲) راهبردهای حل آن‌ها در دسترس دانشمندان قرار دارد.
- (۳) چندعلیتی و پیچیده هستند و به دشواری قابل حل هستند.
- (۴) دانشمندان می‌توانند با طی مراحل مشخص به‌طور تضمینی آن‌ها را حل کنند.

۲۷۶- افرادی که باور دارند «همه چیز خودبه‌خود درست می‌شود» دارای کدام سبک تصمیم‌گیری هستند؟

- (۱) وابسته
- (۲) اجتنابی
- (۳) احساسی
- (۴) منطقی

۲۷۷- کدام عبارت درخصوص سبک‌های تصمیم‌گیری درست است؟

- (۱) سبک‌های تصمیم‌گیری مختلف دارای کارایی یکسان هستند.
- (۲) همه سبک‌های تصمیم‌گیری در عوامل زیربنایی با هم شباهت دارند.
- (۳) سودمندی و مناسب بودن سبک تصمیم‌گیری بستگی به موقعیت دارد.
- (۴) سبک‌های تصمیم‌گیری شیوه‌های پایدار و ثابت افراد در تصمیم‌گیری است.

۲۷۸- دانشجویی که بعد از ۳ ترم متوالی موفق به کسب نمره قبولی در درس ریاضیات نشده است و دچار درماندگی آموخته شده است، دارای کدام باور است؟

- (۱) به‌دلیل بی‌نظمی و عدم مطالعه کافی موفق به کسب نمره قبولی نشدم.
- (۲) اگر در کلاس‌های حل تمرین شرکت کنم، می‌توانم نمره قبولی کسب کنم.
- (۳) مهم نیست که چقدر مطالعه کنم، نمره این درس به تلاش من ربطی ندارد.
- (۴) در صورتی که بیشتر مطالعه کنم، می‌توانم در ترم آینده نمره قبولی را کسب کنم.

۲۷۹- فرض کنید مسابقه فوتبال برای مشخص شدن قهرمان به مرحله پناالتی‌ها رسیده است. به نظر شما کدام دروازه‌بان ممکن است به‌علت وجود احساس استرس، نتیجه ضعیف‌تری از خود نشان دهد؟

- (۱) قبلاً به کرات پناالتی‌های زیادی را توانسته است کنترل کند، ولی این بار نگران است.
- (۲) توان خود را در گرفتن پناالتی عالی ارزیابی نمی‌کند و زنده پناالتی را خیلی بامهارت می‌داند.
- (۳) توان خود را در گرفتن پناالتی عالی ارزیابی می‌کند و زنده پناالتی را خیلی بامهارت می‌داند.
- (۴) توان خود را در گرفتن پناالتی عالی ارزیابی نمی‌کند و زنده پناالتی را خیلی بامهارت نمی‌داند.

۲۸۰- دانش‌آموزی که در کنکور دچار استرس زیاد می‌شود، واکنش‌ها و علائم مختلفی نشان می‌دهد. کدام عبارت در مورد این علائم درست است؟

- (۱) دست‌های دانش‌آموز عرق می‌کند و احساس تپش قلب و ضربان بالا دارد، به‌عنوان علائم هیجانی
- (۲) دانش‌آموز تمرکز و دقت خود را از دست می‌دهد و برخی سؤال‌ها را جا می‌اندازد، به‌عنوان علائم جسمانی
- (۳) دست‌های دانش‌آموز عرق می‌کند و احساس تپش قلب و ضربان بالا دارد، به‌عنوان علائم رفتاری
- (۴) دانش‌آموز تمرکز و دقت خود را از دست می‌دهد و برخی سؤال‌ها را جا می‌اندازد، به‌عنوان علائم شناختی

گزیده

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری

خارج از کشور سال ۱۴۰۰

● گروه آزمایشی علوم انسانی

زبان و ادبیات فارسی

۱- پاسخ: گزینه ۱

در صورت سؤال معنی واژه‌های زوج خواسته شده است؛ یعنی نموده، تناور، بهرام و هژیر:

نموده: نشان داده، ارائه کرده، آشکار کرده

تناور: تنومند، فربه، قوی جثه

بهرام: سیاره مریخ

هژیر: هوشیار، چابک

۲- پاسخ: گزینه ۲

معنی درست واژگان نادرست:

نماز پیشین: نماز ظهر

آزرم: شرم، حیا

سیماب: جیوه

۳- پاسخ: گزینه ۴

مترادف هر کدام از واژه‌ها:

قطره = رشحه ← بیت (ب)

فریاد = صغیر ← بیت (د)

غریو = غو ← بیت (ج)

کاهش یافتن = نقصان ← بیت (الف)

۴- پاسخ: گزینه ۲

موارد نادرست:

(الف) خاست ← خواست

(د) خوابیدن ← خاییدن

۵- پاسخ: گزینه ۳

«قبطت» نادرست است و «غبطت» درست آن است.

۶- پاسخ: گزینه ۲

موارد نادرست املایی:

(۱) غالب ← قالب (۲) غربت ← قربت

۷- پاسخ: گزینه ۳

سراینده این بیت «خاقانی» است.

۸- پاسخ: گزینه ۱

تشبیه‌ها:

(۱) گل حسرت (اضافه تشبیهی) (۲) پل خواب (اضافه تشبیهی) (۳) خندق مرگ (اضافه تشبیهی)

استعاره‌ها:

(۱) فوران گل (اضافه استعاری) (۲) بارش شبنم (اضافه استعاری) (۳) پرش شادی (اضافه استعاری)

(۴) گذر حادثه (اضافه استعاری) (۵) پشت کلام (اضافه استعاری)

۹- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

(۱) واج‌آرایی: تکرار صامت (ش) / حسن تعلیل: شاعر علت شیرین بودن آب دهان یار را شبیه بودن دهان یار به پسته دانسته است.

(۲) استعاره: خطاب قراردادن باد استعاره و تشخیص است. / تضمین: مصراع دوم از سعدی است که سیف فرغانی آن را تضمین کرده است.

(۳) ایهام تناسب: «عزیز» در معنی دوست‌داشتنی و قابل احترام قابل قبول است و معنی غیرقابل قبول آن یعنی مقامی در مصر، با مصر و

یوسف و فرعون تناسب دارد. / تشبیه: یوسف گندم اضافه تشبیهی است.

(۴) مجاز: «نان» مجاز از «خوراکی» است. / استعاره: ندارد.

۱۰- پاسخ: گزینه ۱

تضاد: یکتا و دوتا / استعاره: «قمر» استعاره از «چهره یار» است. / جناس: دوتا (خمیده) و دوتا (زلف دو دسته شده) / ایهام: «دوتا» در مصراع

دوم ایهام دارد و هر دو معنی آن قابل قبول است.

۱۱- پاسخ: گزینه ۴

جناس: بیت ج: در و سر / افسر و افسار

اسلوب معادله: بیت د: دو مصراع مستقل اند و مصراع دوم تمثیل است.

استعاره: بیت ه: آمدن و اقامت کردن دل تشخیص و استعاره است. همچنین مسجد خراب و بت خانه استعاره از سینه و دل است.

حسن تعلیل: بیت ب: شاعر با یک لف و نشر دو حسن تعلیل ایجاد کرده است: علت کوتاهی عمرش و بلندی زلف یار را وجود نشیب و فراز در زندگی دانسته است.

ایهام تناسب: بیت الف: «روزی» به معنی یک روز است و در معنی رزق و روزی قابل قبول نیست و با خوان و قضا تناسب دارد.

۱۲- پاسخ: گزینه ۳

بررسی زمان افعال:

کند = بکند: مضارع التزامی / نیاید = نمی آید: مضارع اخباری / بنشانی: مضارع التزامی / برنیارد = بر نمی آرد: مضارع اخباری

۱۳- پاسخ: گزینه ۱

در گزینه ۱ «بری» مفعول است: سرو چنین بری آورد. ولی در سایر گزینه ها کلمات «مادری»، «منظری» و «اختری» نقش نهادی دارند.

۱۴- پاسخ: گزینه ۳

در بیت صورت سؤال چهار جمله وجود دارد: «ای کاش» یک جمله است و هر کدام از سه فعل جمله نشانگر یک جمله است. در گزینه ۳ نیز چهار جمله دیده می شود. مصراع اول یک جمله است. در مصراع دوم «ای آینه» یک جمله است و دو فعل دیگر هر کدام نشانگر یک جمله. گزینه ۱ پنج جمله دارد، گزینه های ۲ و ۴ سه جمله.

۱۵- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه ها:

(۱) عمرت (نهاد) در جهان همچون خضر (متمم) جان فزا (مسند) باد.

(۲) این ستاره همچون ستاره و قمر (مسند) است. لیک بدون فرمان حق اثر (مفعول) نمی دهد.

(۳) هریک از ما مسیح عالم (مضاف الیه) است. در کف ما برای هر الم مرهمی (نهاد) است (= وجود دارد).

(۴) واجب (مسند) آید که مقال را کونه (مسند) کنم.

۱۶- پاسخ: گزینه ۳

در ابیات دو ضمیر وجود دارد که هر دو نقش مضاف الیه دارند و سر جای خودشان آمده اند، پس جهش ضمیری وجود ندارد و گزینه ۳ نادرست است. بررسی سایر گزینه ها:

(۱) بدو گفت (۱) از من رهایی مجوی (۲) ای ماهروی (۳) چرا جنگ جویی؟ (۴) به دامم گوری به سان تو نیامد (۵) ز چنگم رهایی نیابی (۶) مشور (۷)

(۲) فعل های «گفت»، «مجوی»، «جویی» و «نیابی» نیاز به مفعول دارند.

(۴) «نیابی» مضارع اخباری و «گفت» ماضی ساده است.

۱۷- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم مشترک گزینه ۲ و صورت سؤال این است که رفتار هر کس مطابق ذات اوست.

مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) گوهر ذاتی برتر از اصل و نسب است.

(۳) برتری سیرت بر صورت

(۴) ذات هر کسی به هستی او متکی است اما ذات من بر نیستی بنا شده است.

۱۸- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم بیت سؤال «حتمی بودن مرگ» است که در گزینه های ۱ و ۳ هم دیده می شود اما در گزینه ۴ پررنگ تر دیده می شود.

مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) پس از مرگ از مرده به نیکی یاد می کنند.

(۲) عاقبت شوم ظالمان / ناپایداری قدرت

(۳) وقتی مرگ حتمی است، مردن به دست دوست بهتر است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۱

در گزینه ۱ همانند بیت سؤال سخن از به ثمر نشستن گریه و زاری عاشق است.

مفهوم سایر گزینه ها:

(۲) اسیر و مطیع بودن در برابر حسن یار

(۳) بی اثر بودن اشک و گریه

(۴) رنج کشیدن مقدمه کمال و ارزشمندی است.

۲۰- پاسخ: گزینه ۲

در عبارت صورت سؤال سخن از آفرینش دل انسان با عشق و محبت است که این مفهوم در گزینه ۴ از همه گزینه‌ها روشن‌تر آمده است. در سایر گزینه‌ها هم ازلی بودن عشق دیده می‌شود ولی تنها در این گزینه است که از آفرینش دل هم سخن رفته است.

۲۱- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴ فقط سخن از اشتیاق عاشق به معشوق است و رساندن خود به یار. اما در سایر گزینه‌ها مفهوم اصلی این است که پاکداشتن بر وجود مادی خود شرط رسیدن به وصال است.

۲۲- پاسخ: گزینه ۲

در سایر گزینه‌ها همانند عبارت سؤال سخن از این است که تواضع و فروتنی سبب بلندمرتبه‌گی است. اما در گزینه ۲ شاعر خود را بی‌قدر و منزلت می‌داند.

۲۳- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۱ از چاله به چاه افتادن است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) نتیجه ظلم هرکس به خودش بازمی‌گردد.

(۳) غم نصیب عده‌ای می‌شود و شادی نصیب عده‌ای دیگر.

(۴) آشکار شدن فریب و رسوا شدن / از عرش به فرش افتادن

۲۴- پاسخ: گزینه ۳

در گزینه ۳ سخن از دیدن نشانه‌های عشق و سیرکردن در عالم عشق است اما در سایر گزینه‌ها همانند بیت صورت سؤال مفهوم اصلی ناشناختنی بودن خداوند است.

۲۵- پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترکیب‌های اضافی: عزم شما / آفرین گوی رزم / رزم شما / باور شما (شما را باور) / نگرهبان شما (شما را نگرهبان): ۵ ترکیب اضافی

(۲) استعاره: در مصراع اول تشخیص به فلک دیده می‌شود و استعاره وجود دارد. / اغراق: متعجب شدن فلک و آفرین گفتن فرشتگان اغراق است. / جناس: عزم و رزم

(۳) «در شگفتی» مسند است و «شما» مضاف‌الیه. دقت کنید فعل جمله اول اسنادی است و نیاز به مسند دارد و «در شگفتی» مسند است. در مصراع سوم هم فعل «بود» به هیچ عنوان مفعول نمی‌خواهد و «را» نمی‌تواند نشانه مفعول باشد.

(۴) مفهوم مشترک بیت دوم سؤال و آیه قرآن این است که خدا برای کسی که توکل می‌کند، بهترین نگرهبان است.

زبان عربی

۲۶- پاسخ: گزینه ۳

مَنْ: چه کسی؛ کلمه پرسشی (رد سایر گزینه‌ها) // بَعَثَ: برانگیخت (رد گزینه‌های ۱ و ۴) // مَنْ مَرَقَدْنَا: از خوابگاهمان، از آرامگاهمان (رد گزینه ۴) // هَذَا: این (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // وَعَدَ الزَّحْمَنُ: خداوند رحمن وعده داد، وعده داده است (رد گزینه ۱) // صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ: رسولان راست گفته‌اند (رد سایر گزینه‌ها)

۲۷- پاسخ: گزینه ۱

هُوَ أَسْتَاذٌ عَالِمٌ فِي هَذِهِ اللُّغَةِ: او استاد دانشمندی در این زبان است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // فَجَادِلْهُ: پس با او بحث کن (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // بَالَتِي هِيَ أَحْسَنُ: با آنچه نکوتر است (رد سایر گزینه‌ها) // لِأَنَّهُ أَعْلَمُ مَنْ: زیرا او داناترین کسانی است (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۲۸- پاسخ: گزینه ۲

مِنَ الذِّكْرِيَّاتِ: از خاطرات (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // يَجْعَلُكَ خَائِبًا: تو را ناامید می‌سازد (رد گزینه ۱) // لِأَنَّهَا تَمْنَعُكَ مِنَ التَّقَدُّمِ: زیرا آن‌ها تو را از پیشرفت باز می‌دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۲۹- پاسخ: گزینه ۴

مَرَحَلَةً: مرحله‌ای (رد گزینه ۲) // أَنْ تَعُدَّ: به‌شمار آوری (رد سایر گزینه‌ها) // مَا تُنْفِقُهُ: آنچه را انفاق می‌کنی (رد سایر گزینه‌ها) // لَا تَرْضَى بِهِ رِضَايَةً: کاملاً به آن راضی نباشی (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۳۰- پاسخ: گزینه ۳

كَثِيرٌ (رد گزینه‌های ۲ و ۴) // مِنْ إِخْتِرَاعَاتِ الْإِنْسَانِ الْحَدِيثَةِ: از اختراعات جدید انسان (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // لَيْسَتْ فِي مَجَالِ الْإِعْمَارِ وَ الْبِنَاءِ: در زمینه آبادانی و ساخت نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // لَمْ يَسْتَفِدْ: استفاده نکرده است (رد سایر گزینه‌ها)

۳۱ پاسخ: گزینه ۲

الْثَّافَاتِ الصَّنَاعِيَّةِ: زباله‌های صنعتی (رد سایر گزینه‌ها) // بلادنا: کشورمان (رد گزینه ۳) // تَلَوْتُ: آلودگی (رد گزینه ۴) // البيئَة: محیط‌زیست (رد گزینه ۱) // فما أَظْلَمُ: پس چه ظالم است (رد سایر گزینه‌ها)

۳۲ پاسخ: گزینه ۱

في اللسان: در زبان (رد گزینه ۴) // عَظُمُ: استخوانی (رد گزینه ۴) // وَلَكِنَّهُ يَسْتَطِيعُ ... إِسْتَطَاعَة: ولی قطعاً می‌تواند (رد گزینه ۲) // أَن يَكْسِرَ: بشکند (رد گزینه ۲) // القلوب: قلب‌ها (رد گزینه ۳) // كلام: سخن (رد گزینه ۲)

۳۳ پاسخ: گزینه ۱

لا فرق: هیچ فرقی، اصلاً فرقی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) // القطّ الأسود: گربه سیاه (رد سایر گزینه‌ها) // القطّ الأبيض: گربه سفید (رد سایر گزینه‌ها) // الفأر: موش (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // ليشبع: تا ... سیر کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۳۴ پاسخ: گزینه ۴

«و إشتروا الجنة: و بهشت را خریدند»

۳۵ پاسخ: گزینه ۱

برتری دانشمند: فضل العالم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // بر غیر خود: علی غیره (رد گزینه‌های ۲ و ۴) // پیامبر: النبي (رد سایر گزینه‌ها)

■ ترجمه متن:

«بی‌شک آب از آغاز وجودش بر روی سطح زمین و آنگاه انتقالش به هوا و سپس بازگشتش به زمین مرحله‌هایی را می‌گذراند و این چرخه یکی از علت‌هایی است که بر نظام محیط‌زیست مؤثر است تا جایی که عناصر مهمی از نظام خشکی در طبیعت را به نظام آبی در طبیعت و بالعکس منتقل می‌کند! قطعاً گرمای ناشی از خورشید، آب را به بخار تبدیل می‌گرداند؛ سپس به طبقات بالایی هوا صعود می‌کند، سپس سرمای هوا باعث ایجاد ابر و بارش باران می‌شود، پس این (رخداد)، جریانات سطحی بر روی زمین را تشکیل می‌دهد که منتهی به رودها می‌شود و از آنجا به‌سوی اقیانوس‌ها و بار دیگر آن مرحله از نو شروع می‌شود! در این میان قسمتی از آب‌ها به جویباری زیبا و قسمتی دیگر از آن به‌سوی اعماق زمین می‌رود و آب‌ها در زیر زمین را تشکیل می‌دهد و قسمتی از آن از طریق چشمه‌ها به سطح زمین بالا می‌رود!»

۳۶ پاسخ: گزینه ۴

(۱) بی‌شک شروع چرخه آب‌ها در طبیعت از باران‌ها شروع می‌شود!

(۲) ذرات بخار آب موجود در هوا به‌سوی زمین باز نخواهند گشت!

(۳) اگر چرخه آب و نقش‌هایش نبود، نظام خشکی در طبیعت مان تشکیل نمی‌شد!

(۴) قطعاً آب‌های رودها درجایش نمی‌ماند؛ بلکه به‌سوی آنچه بسیاری از دریاها هست، جاری می‌شود!

۳۷ پاسخ: گزینه ۲

(۱) آب‌های زیر زمین چه مقدار هستند؟

(۲) علت‌های ایجاد ابر چیست؟

(۳) تأثیر چشمه‌ها در طبیعت چیست؟

(۴) مشکلات نبود آب چیست؟

۳۸ پاسخ: گزینه ۴

(۱) تأثیر خورشید در تشکیل باران!

(۲) چگونگی تبدیل آب به ابر!

(۳) اثر چرخه آب بر زندگی انسان!

(۴) اختلاف طبیعت و اثرش در بارش باران!

۳۹ پاسخ: گزینه ۳

(۱) اهمیت آب

(۲) چگونگی تشکیل باران‌ها

(۳) چرخه آب

(۴) اثر اقیانوس‌ها در بارش باران

۴۰ پاسخ: گزینه ۱

باب «تفعیل» درست است.

۴۱ پاسخ: گزینه ۳

باب «تفعیل» درست است.

۴۲ پاسخ: گزینه ۲

نقش صفت دارد.

۴۳ پاسخ: گزینه ۲

«سِتَوْنَ» و «خَمْسِينَ» اعداد عقود که با علامت جمع بسته می‌شوند، حرکت آخرشان تغییر نمی‌کند.

۴۴ پاسخ: گزینه ۳

«همنشینی با این دوست تلاشگر، ما را به موفقیت در کارهایمان بیشتر از قبل نزدیک ساخت!»

۴۵- پاسخ: گزینه ۱

«الضامین» جمع مذکر سالم است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «قوانین»، «الدلافین» و «المساکین» جمع مکثر هستند.

۴۶- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

(۲) «یسألوننی»

(۱) «تظلمیننی» و «تضریننی»

(۴) «شجعنی»، «نصحنی» و «ساعدنی»

(۳) «یوصلنی» و «یستودعنی»

۴۷- پاسخ: گزینه ۴

هر فعلی یک جمله فعلیه به حساب می‌آید. در گزینه ۴ فعل نداریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تُفْرِحُنَا» (۲) «أَنْ يَكُونَ» و «فَأَكْتُبْ» (۳) «يُخْتَلَطُ» و «زَالَتْ»

۴۸- پاسخ: گزینه ۴

«نُحْصِي: فعل» و «الأشیاء: مفعول» می‌باشد که معرب است.

مفعول در سایر گزینه‌ها به ترتیب: ضمیر «ه»، ضمیر «نا» و ضمیر «ها» می‌باشد که همگی مبنی هستند.

۴۹- پاسخ: گزینه ۳

«تُشَاهَدُ: فعل مجهول» و «مئات: نایب فاعل» آن می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «واحدة» صفت است و «عشر» نایب فاعل نیست.

(۲) فعل مجهول وجود ندارد.

(۴) «عدد» نایب فاعل است که از اعداد نیست.

۵۰- پاسخ: گزینه ۲

در گزینه ۲، «ورقة» اسم نکره و «تَقْضُمُ» جمله فعلیه‌ای است که آن را توصیف می‌کند.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «الأشجار المثمرة»، «فريسة أكبر» و «الذاكرة القوية» صفت به صورت مفرد هستند.

دین و زندگی

۵۱- پاسخ: گزینه ۳

خدای متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد، تا به خیر و نیکی روآوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم. از این‌روست که ما انسان‌ها فضائی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم:

﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا؛ سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آنگاه بدکاری‌ها و تقوایش را به او الهام کرد.﴾

۵۲- پاسخ: گزینه ۱

در بیت عطار نیشابوری:

چون بلند و پست با هم یار شد آدمی اعجوبه اسرار شد

منظور از بلندی، روح انسان است که منشأ ثبات شخصیت او می‌باشد و پستی به جسم اشاره دارد که دائماً در حال تغییر و تحول است.

۵۳- پاسخ: گزینه ۲

انکار معاد: گروهی وجود جهان پس از مرگ را انکار می‌کنند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، پرونده او را برای همیشه می‌بندند که آیه ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ [کافران] گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست همواره [گروهی از ما] می‌میریم و [گروهی] زنده می‌شویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کند. البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.﴿ موبد این دیدگاه است.

۵۴- پاسخ: گزینه ۴

آیه شریفه ﴿أَنَّا كُنَّا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ [کافران] گفتند: اعمالی که انجام دادید.﴿ توسط فرشتگان الهی به هنگام توفی نیکوکاران در برزخ بیان می‌شود.

۵۵- پاسخ: گزینه ۱

واقعه سوم مرحله اول قیامت: تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها: کوه‌ها سخت در هم کوبیده شده و متلاشی می‌شوند و همچون ذرات گرد و غبار در هوا پراکنده می‌گردند: ﴿يَوْمَ تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ يَوْمَ تَتَجَفَّ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلاً﴾ در آن روز که زمین و کوه‌ها سخت به لرزه در آیند و کوه‌ها (چنان در هم کوبیده شوند که) به صورت توده‌هایی از شن نرم در آیند.

۵۶- پاسخ: گزینه ۲

اقدام سوم (بعد از مرحله دوم) برای گام برداشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه، مراقبت است که باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می آورد؛ عهده‌ای که ابتدا بسته می‌شود، مانند نوزادی است که باید مراقب بود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.

۵۷- پاسخ: گزینه ۳

انسان متوکل می‌داند که در صورت انجام وظیفه، هر نتیجه‌ای که به دست آید، به مصلحت اوست، گرچه خود به آن مصلحت آگاه نباشد.

۵۸- پاسخ: گزینه ۴

کسی که غسل بر او واجب است، اگر سهل انگاری کند و غسل نکند تا وقت تنگ شود، می‌تواند با تیمم روزه بگیرد و روزه‌اش صحیح است؛ اما در مورد غسل نکردن، معصیت کرده است.

۵۹- پاسخ: گزینه ۱

رشد تدریجی سطح فکر مردم: هر پیامبری که مبعوث می‌شد، درباره توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن سخن گفته، اما بیان او در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أَمَرْنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ؛ مَا يُبَالِغُونَ فِيهِمْ».

۶۰- پاسخ: گزینه ۲

■ آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد.

■ بر اساس آیه «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ؛ وَ هَر كَسِ كِه دِیْنِی جَزِ اسْلَامِ اِخْتِیَارِ كَنْدِ هَرْ كَزِ اَزِ اَوْ یَذِیْبَرْ فَرْ تَه نَخَوَ اِشْدِ و دَرِ اَخِرْتِ اَزِ زِیْنَكَارَانِ خَوَ اِشْدِ بَوْد.» سرنوشت جویندگان دینی غیر از اسلام، زیانکاری در آخرت است.

۶۱- پاسخ: گزینه ۴

در آیه «إِلَّا تَرَى إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا؛ آيَا نَدِيدِ اِی كَسَانِی كِه گِمان می‌برند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند داوری را نزد طاغوت ببرند، حال آنکه به آنان دستور داده شده که به آن كفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی عمیقی بکشاند.» آنان که داوری را نزد طاغوت می‌برند در دام گمراهی دور و دراز شیطان گرفتار می‌شوند.

۶۲- پاسخ: گزینه ۴

دو یادگار گران‌بهای رسول خدا صلی الله علیه و آله:

■ قرآن کریم: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

■ اهل بیت و عترت ایشان ~ که در آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِّ؛ كَسَانِی كِه اِیْمَانِ اَوْرْدَنْدِ و كَارِ اِی اِشْلِی سَی سْتِ اِشْدِ اَنْجَامِ دَادَنْدِ، اِیْنَانِ بَهِتَرِیْنِ مَخْلُوقَاتِ اَنْد.» به پیروی از امام علی علیه السلام که از اهل بیت هستند تاکید شده است.

۶۳- پاسخ: گزینه ۳

پیش‌بینی امیرالمؤمنین علی علیه السلام:

■ کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آنگاه که بخواهند به صورت وارونه و به نفع دنیا طلبان معنایش کنند.

■ آنگاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش کنندگان قرآن را بشناسید.

۶۴- پاسخ: گزینه ۲

■ امام علی علیه السلام می‌فرماید: «زَمِينُ اَزِ حِجْتِ خِدا (امام) خَالِی نَمِی مَ اَنْد. اِما خِدا وَ اَنْد، بَ اِ عِلْتِ سَتْمَ گِری اِنْسَانِ ها و زِیَا دَ هَرْ وِیْشانِ دَرِ گِنا ه، اَنَّا نِ را اَزِ وَ جُودِ حِجْتِ دَرِ مِی اَن شَانِ بی بَ هَرِ می سَازَد.»

■ وعده خداوند درباره آینده زندگی انسان‌ها و وجود حجت در زمین: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا؛ خِدا وَ اَنْد بَ اِ كَسَانِی اَزِ شَما كِه اِیْمَانِ اَوْرْدَ و كَارِ اِی اِشْلِی سَی سْتِ اِشْدِ اَنْجَامِ دَادَ اَنْد، وَ عِدَ دَادَ اِست Kِه حَتْمًا اَنَّا نِ را دَرِ زَمِیْنِ جَانِشِیْنِ [خود] قَرارِ دَ هَد، هَما نِ طَورِ Kِه قَبْلِ اَزِ اَنَّا نِ كَسَانِی را جَانِشِیْنِ [خود] قَرارِ داد، وَ اَن دِیْنِی را Kِه بَرایِ اَنَّا نِ پَسَنْدِیْدَ اِست، بَ اِ سُودِشانِ مَسْتَقَرِ سَازَد وَ بَیْمِ و تَرَسْشانِ را بَ اِ مَنِیْتِ مِیْ دَلْ كَنْدِ تا مَرا بَیْرَسْتَنْدِ وَ بَ مَنِ شَرِكِ نُورَزَنْد.»

۶۵- پاسخ: گزینه ۳

در آیه «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا؛ اِی پِی اِ مَ بَر، اَزِ خِدا پُروا كُنْ و اَزِ كَافِرَانِ و مَنا فِقا نِ اطاعْتِ مَكُنْ Kِه خِدا وَ اَنْد، دانا ی حَكِیْمِ اِست.» پِی اِ مَ بَرِ اَكْرَم صلی الله علیه و آله اَزِ هَما رَ اِی و پِی رُویِ كَافِرَانِ و مَنا فِقا نِ نَ هِی شَ دَ اَنْد.

۶۶- پاسخ: گزینه ۱

- نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد.
- اگر فردی بخواهد به شیوه‌ای غیر از شیوه‌های مطرح شده از سوی دین، یعنی به «شیوه ناصحیح» به نیاز جنسی خود پاسخ دهد، در آن صورت، لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی، روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند.

۶۷- پاسخ: گزینه ۱

- قرآن کریم، رابطه میان خداوند و جهان هستی را با کلمه نور بیان می‌کند.
- یعنی تمام موجودات «وجود» خود را از او می‌گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

مرز توحید و شرک: برای قبول توحید در ربوبیت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر را از اشیا و یا انسان‌ها سلب کنیم.

۶۹- پاسخ: گزینه ۲

آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ؛ أَي كسانی که به خدا ایمان آورده‌اید، هرگز نباید کافران را که دشمن من و شما هستند یاران خود برگرفته [به‌گونه‌ای که] با آنان مهربانی کنید.» ویژگی‌های جامعه توحیدی را بیان می‌نماید که حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت نداده است نمی‌پذیرد، با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند، دوستی نمی‌کند، با ظالمان مبارزه می‌کند، بنا به فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می‌کند که آیه «...وَلَنَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا؛ و خداوند هرگز راهی برای سلطه کافران بر مؤمنان قرار نداده است.» با بیان اینکه تشکیل حکومت اسلامی، هم مانع سلطه بیگانگان می‌شود و هم می‌تواند روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی را با سایر کشورها به‌گونه‌ای تنظیم کند که جامعه اسلامی استقلال خود را در جهات مختلف حفظ نماید و بیگانگان برای تسلط بر مسلمانان راهی نیابند، موکد بر آن است.

۷۰- پاسخ: گزینه ۱

بیت حافظ:

پاسبان حرم دل شده ام شب همه شب تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم

به لزوم پاسبانی از حریم دل اشاره دارد تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خداوند انجام شود که با محاسبه اعمال می‌تواند صورت پذیرد و بهتر است انسان هر شب کارهای روز خود را ارزیابی نماید:

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا؛ به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند.»

۷۱- پاسخ: گزینه ۳

سنت ابتلاء عام‌ترین و فراگیرترین قانون خداوند است که ثابت و همیشگی است و شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود که آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ» مصداقی از آن است.

۷۲- پاسخ: گزینه ۴

در تبیین علت و چرایی حرکت انسان به سمت گناه می‌گوییم: خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایش‌های گوناگونی در وجود انسان قرار داده تا به‌وسیله آن‌ها حیات مادی و معنوی خود را سامان دهد و تکامل بخشد؛ امیال و غرایز برای حیات مادی و گرایش به خیر و نیکی برای حیات معنوی. آنچه در این میان مهم است این است که انسان باید حد و مرز این امیال و غرایز را رعایت کند و آن‌ها را کنترل نماید تا طغیان یک یا چند میل موجب نشود تا انسان گرایش‌های معنوی خود را به فراموشی سپرد و همه زندگی خود را صرف امیال مادی کند.

۷۳- پاسخ: گزینه ۳

امام باقر (ع) دربارهٔ آموزش گناهان با توبه به محمد بن مسلم تذکر داد و فرمود: «مراقب باش مؤمنین را از رحمت خدا مأیوس نکنی!» که این موضوع به سنت سبقت رحمت بر غضب الهی اشاره دارد و آیه «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ» موید آن است.

۷۴- پاسخ: گزینه ۲

در آیه شریفه «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِأَتْيِ هِيَ أَحْسَنُ» روش‌های صحیح دعوت عبارتند از: بهره‌مندی از حکمت و استدلال در هنگام دعوت، استفاده از موعظه حسنه و اندرز نیکو و استفاده از جدال احسن و بهتر، هنگام بحث و مناظره می‌باشند که در آیه «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَ إِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا» از روش استدلال استفاده شده است.

۷۵- پاسخ: گزینه ۴

آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به معیار سوم تمدن اسلامی که اطاعت از خدا و رسول و امام و نفی حکومت ستمگران و طاغوتیان، است اشاره دارد که آیه «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» به انتفاء حکومت طاغوت می‌پردازد.

زبان انگلیسی

۷۶- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: آتش آفت، مرض شایع درختان سیب، با استفاده از یک اسپری آنتی بیوتیک قابل کنترل است.
توضیح: با توجه به مفهوم جمله می توان متوجه شد که «آفت» مفعول جمله بوده و کنترل می شود، در نتیجه جمله پیش رو مجهول است (رد گزینه های ۲ و ۳). مشکل گزینه ۴ این است که مجدد به مفعول با استفاده از ضمیر (it) اشاره شده است. قید تکرار sometimes می تواند هم پیش از افعال کمکی (وجهی) بیاید و هم پس از آن ها، ولی همواره پیش از افعال اصلی (معلوم یا مجهول) قرار می گیرد.

۷۷- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: تو همیشه خسته به نظر می رسی. اگر هر شب دیروقت نمی خوابیدی، تمام روز تا این اندازه خسته نمی بودی.
توضیح: با توجه به قسمت جمله شرط که زمان گذشته ساده است، متوجه می شویم که ساختار جمله، شرطی نوع دوم می باشد که در این ساختار، در قسمت جواب شرط می بایست از would (wouldn't) استفاده کنیم.

۷۸- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: دمای بدن پایه، پایین ترین سطح دما در بدن یک فرد سالم در طول ساعات های پیاده روی است.
توضیح: از آنجایی که جمله به مقایسه یک درجه مشخص از دمای بدن با محدوده کلی دمای بدن می پردازد، متوجه می شویم که باید از صفت برترین (superlative) استفاده کنیم. در نتیجه گزینه ۳ پاسخ درست است.

۷۹- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: شب هایی که آسمان صاف است و هوا ملایم، حرارت از سطح زمین به جو ساطع می شود.
توضیح: با توجه به اینکه این تست یک جمله مرکب است و با توجه به معنی جمله، متوجه می شویم که حرف ربط مناسب آن and می باشد. در این صورت بایستی دو قسمت پیش و پس از and به موازات هم باشند، یعنی ساختاری مشابه داشته باشند و افعال to be را می توان به قرینه حذف کرد. در نتیجه گزینه ۱ پاسخ درست است.

۸۰- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: من از گوناگونی گزینه هایی که برای انتخاب در دسترس بود، متعجب شدم.

(۱) هشدار، آگهی (۲) تنوع، گوناگونی (۳) دسترسی (۴) معرفی، مقدمه

۸۱- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: مردم تشنه هر چیزی هستند که بتواند به زندگی آن ها انسجام و احساس هدفمندی ببخشد.

(۱) هدف، مقصود (۲) احساس (۳) اخلاق، اخلاقیات (۴) نماد، نشانه

۸۲- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: پس از گذر سال ها تحقیق و پژوهش، دانشمندان ویروسی را که مسئول بروز بیماری است، شناسایی کرده اند.

(۱) تأسیس کردن (۲) آسیب زدن (۳) قدردانی کردن (۴) شناختن، شناسایی کردن

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: کتاب یک برنامه تمرینی ۲۸ روزه را شامل می شود که خانم ها می توانند از آن در منزل و یا باشگاه ورزشی استفاده کنند.

(۱) بافتن (۲) آرشو کردن (۳) شامل شدن، شامل بودن (۴) تصور کردن

۸۴- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: خوانندگان مجله اعلام کردند که می خواهند داستان ها بیشتر در مورد افراد معمولی باشند و کمتر به افراد ثروتمند و مشهور پرداخته شود.

(۱) مفید، کارآمد (۲) مُسن (۳) پیشرفته (۴) معمولی، عادی

۸۵- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: جای تعجب دارد، در مدت اخیر توجه بسیار اندکی به کاهش حجم وسیعی از مواد غذایی که هر ساله دور انداخته می شود، شده است.

(۱) به طور درست (۲) فوراً (۳) به طور شگفت آور (۴) تصادفاً

۸۶- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: منطقه ای که ما برای تعطیلات خود به آنجا می رویم، به طور فزاینده ای در حال محبوب (مشهور) شدن است.

(۱) به شدت، به طور روزافزون (۲) سخاوتمندانه (۳) احساسی، عاطفی (۴) اساساً

۸۷- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: او (خانم) عادت ندارد که با پول خودش کاری انجام دهد؛ همسرش هر چیزی را که او بخواهد به او می دهد. او حتی با خودروی جدیدش تصادف شدیدی کرده است. گمان می کنم درباره او بشود گفت که
(۱) بادآورده را باد می برد. (۲) کار نیکو کردن از پر کردن است.

(۳) دو صد گفته چون نیم کردار نیست. (۴) جوجه را آخر پاییز می شمارند.

نکته: به چنین ترکیباتی «ضرب المثل» گفته می شود که معنای اصلی آن ها متفاوت از معنای (ظاهری) تک تک کلمات در کنار یکدیگر می باشد و باید معنای اصطلاحی آن ها را آموخت.

■ ترجمه Cloze Test:

این امکان وجود دارد که خواب نقش مهمی در سلامتی ما ایفا کند، اما دانشمندان هنوز از چیرستی این نقش مطمئن نیستند. برخی روان‌شناسان در این باره بحث می‌کنند که خواب به مغز اجازه می‌دهد تا استراحت کند و اطلاعات را ذخیره سازد. با این وجود، مطالعه مؤثر روند خواب دشوار است، چراکه آن‌ها نمی‌دانند زمانی که یک فرد در خواب به سر می‌برد، دقیقاً چه اتفاقی در سر (مغز) او در حال روی دادن است. آنچه افراد پس از بیداری به یاد می‌آورند، ممکن است دقیق یا کامل نباشد. گرچه، طی سالیان اخیر، آزمایشاتی با استفاده از فناوری جدید انجام گرفته که به دستیابی به اطلاعات زیادی درباره خواب منجر شده است. دانشمندان تجهیزات خاصی را بر روی سر افراد خفته قرار دادند تا فعالیت‌های الکتریکی مغز آنان را اندازه‌گیری کنند. بر اساس نتایج حاصل از این تحقیقات، اکنون دانشمندان فکر می‌کنند که خواب می‌تواند در تعدادی از موارد برای مغز و بدن مفید باشد.

۸۸- پاسخ: گزینه ۳

نکته: با توجه به ساختار جمله، نیاز به مصدر با to داریم، چراکه پس از فعل allow، فعل دوم باید با to بیاید.

۸۹- پاسخ: گزینه ۴

نکته: با توجه به جمله، به ساختار (to be + adjective + for + noun + to + infinitive) داریم که این ساختار تنها در گزینه ۴ مشاهده می‌شود.

۹۰- پاسخ: گزینه ۲

نکته: پس از افعال وجهی (may) به شکل ساده فعل (در اینجا to be) نیاز داریم و از آنجایی که باید شکل منفی آن را استفاده کنیم، not پیش از آن نوشته می‌شود.

۹۱- پاسخ: گزینه ۴

(۴) آزمایشات

(۳) دماها

(۲) راه‌حل‌ها

(۱) محصولات

۹۲- پاسخ: گزینه ۳

(۴) جلوگیری کردن

(۳) اندازه گرفتن، سنجیدن

(۲) احترام گذاشتن

(۱) وجود داشتن

■ ترجمه درک مطلب ۱:

«یک اقیانوس پلاستیکی» نام فیلمی است که شما را به فکر وادار می‌کند، پس از آن عمل کنید. ما می‌بایست درباره وابستگی خود به پلاستیک کاری انجام دهیم. از دهه ۱۹۴۰ تاکنون، ما مشغول تولید پلاستیک بوده‌ایم. بطری‌های نوشیدنی‌ها، کیسه‌های خرید، لوازم بهداشتی و حتی پوشاک از پلاستیک ساخته می‌شوند. ما در جهانی مملو از پلاستیک زندگی می‌کنیم و تنها بخش کوچکی از این پلاستیک بازیافت می‌شود. چه بلایی بر سر باقی‌مانده آن (پلاستیک) می‌آید؟ این پرسشی است که فیلم «یک اقیانوس پلاستیکی» به آن پاسخ می‌دهد. این فیلم یک مستند است که به تأثیرات پس‌مانده‌های پلاستیکی بر محیط‌زیست نگاهی می‌اندازد. این تأثیرات مخرب هستند.

این فیلم به‌صورت یک سفر فیلم‌برداری از بزرگ‌ترین جانور روی کره زمین، نهنگ آبی، آغاز می‌گردد. اما در طی سفر، فیلم‌سازان موفق به کشف یک لایه عظیم و قطور پلاستیک شناور در میان اقیانوس هند می‌شوند. این رویداد آنان را برمی‌انگیزد تا به سرتاسر جهان سفر کنند و به مناطق دیگری که تحت تأثیر قرار گرفته‌اند، سری بزنند. در مجموع، آنان در طی ۴ سالی که ساخت فیلم به طول انجامید، از ۲۰ مکان مختلف در سراسر جهان دیدن کردند.

واضح است که تحقیقات زیادی برای ساخت فیلم به عمل آمد. تصاویر بسیار زیبایی از دریاها و زندگی دریایی در این فیلم وجود دارد. این صحنه‌ها با شهرهای پرجمعیت و زباله‌دان‌های پر از پلاستیک مقایسه می‌شوند. در این فیلم شاهد هستیم که چطور تخلیه پلاستیک درون اقیانوس جان گونه‌های مختلف دریایی را می‌گیرد. پیام نحوه استفاده ما از پلاستیک، به‌طوردرناکی روشن است.

۹۳- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: هدف اصلی نویسنده از این متن چیست؟

(۲) ارائه راه‌حلی برای یک مشکل

(۱) مقایسه چندین فیلم‌ساز

(۴) آماده‌سازی جزئیات یک برنامه مستند

(۳) توضیح دلایل تخلیه زباله

۹۴- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: عبارت «the rest» در پاراگراف اول به اشاره می‌کند.

(۲) جهانی که مملو از پلاستیک است

(۱) پلاستیکی که بازیافت نمی‌شود

(۳) پرسشی که فیلم «یک اقیانوس پلاستیکی» به آن پاسخ می‌دهد (۴) مقدار اندکی از پلاستیک که مجدد استفاده نمی‌شود

۹۵- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: بر اساس متن، فیلم‌سازی که در فیلم «یک اقیانوس پلاستیکی» نشان داده می‌شوند،

(۲) در ابتدا قصد ساخت فیلمی درباره آلودگی پلاستیک را نداشتند.

(۱) مخالف شکار نهنگ آبی هستند.

(۴) از مکان‌هایی که بسیار دور هستند فیلم‌برداری نمی‌کنند.

(۳) ۴ سال مشغول کار در اقیانوس هند بود.

۹۶- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: با توجه به متن، کدام یک از جمله‌های زیر درباره فیلم «یک اقیانوس پلاستیکی» درست است؟

- (۱) این فیلم بر اساس حجم زیادی از تحقیق و مطالعه ساخت شده است.
- (۲) فیلم توجه‌ها را از مسائل و مشکلات زندگی جانوران دریایی منحرف می‌سازد.
- (۳) بیشتر شامل صحنه‌هایی از شهرهای پرجمعیت و شلوغ می‌باشد.
- (۴) افراد غیرمتخصص قادر به درک این فیلم نیستند.

■ ترجمه درک مطلب ۲:

شوک فرهنگی با مرحله «ماه عسل» شروع می‌گردد. این بازه‌ای است که ما، مسافران، برای اولین بار وارد یک کشور خارجی می‌شویم. در این مرحله، همه چیز فرهنگ جدید عجیب و هیجان‌انگیز است. ممکن است از درد «گرفتگی عضلات در حین پرواز» رنج بکشیم، اما از حضور در محیط جدید، دیدن مناظر تازه، شنیدن زبان و صداهای جدید، خوردن انواع جدید خوراک، ذوق‌زده خواهیم بود. مرحله ماه عسل می‌تواند نسبتاً طولانی باشد چراکه این حس را خواهیم داشت که در نوعی ماجراجویی عالی دخیل شده‌ایم.

متأسفانه، مرحله دوم شوک فرهنگی می‌تواند دشوارتر باشد، پس از جا گرفتن در زندگی جدید، کار یا تحصیل، خرید خواروبار، شست‌وشوی لباس‌ها و یا اقامت با یک خانواده که به خارجیان مسکن می‌دهد، ممکن است بسیار خسته شویم و برای زادگاه و خانواده خود، دوستان یا حیوانات خانگی خود احساس دلتنگی کنیم. تمامی مشکلات کوچکی که هر فردی در زندگی با آن سروکار دارد، زمانی که در یک فرهنگ بیگانه با آن مواجه می‌شوید، بسیار شدیدتر و آزاردهنده‌تر به نظر می‌رسد. این دوره انطباق با فرهنگ می‌تواند بسیار دشوار باشد و موجب شود فرد تازه‌وارد فرهنگ جدید را پس بزند و یا از آن دوری بجوید. این «مرحله طرد» می‌تواند تا حدی خطرناک باشد، چراکه ممکن است فرد بازدیدکننده از فرهنگ جدید، دچار عادت‌های ناسالمی شود (سیگار کشیدن افراطی، وسواس بیش از حد درباره مواد خوراکی یا نحوه ارتباط با مردم فرهنگ جدید). متأسفانه، این امر به بیمار شدن فرد یا ابتلا به عفونت‌های پوستی یا جوش و لک می‌گردد که باعث می‌شود فرد بیش از پیش احساس ترس و سردرگمی و درماندگی کند. این مرحله به عنوان بحران در روند سازگاری فرهنگی تلقی می‌شود و مردم بسیاری در این مدت تصمیم به بازگشت به وطن خود می‌گیرند و یا اینکه تمام زمان خود را با افرادی از فرهنگ خود و هم‌زبان با خودشان می‌گذرانند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: بحث اصلی متن پیرامون چه موضوعی است؟

- (۱) چه افرادی بیش از بقیه در طی مراحل اول و دوم شوک فرهنگی اذیت می‌شوند.
- (۲) شوک فرهنگی و موفقیت در یک کشور خارجی
- (۳) مشکلات مهاجرت به یک کشور بیگانه
- (۴) دو مرحله ابتدایی شوک فرهنگی

۹۸- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: در پاراگراف اول اشاره شده است که در طی مرحله ماه عسل، شنیدن صداها و زبان جدید

- (۱) دارای تأثیر مثبتی بر روی مسافران است.
- (۲) برخی اوقات مسافران را سردرگم می‌سازد.
- (۳) مهم‌ترین منبع تفریحی برای مسافران است.
- (۴) بیشتر از خوردن انواع جدید خوراکی برای مسافران لذت‌بخش است.

۹۹- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: واژه «that» در پاراگراف دوم به اشاره دارد.

- (۱) زندگی
- (۲) مشکلات
- (۳) همه افراد
- (۴) فرهنگ

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: کدام یک از جمله‌های زیر درباره فردی که در مرحله عدم‌پذیرش به سر می‌برد، توسط پاراگراف دوم از متن پشتیبانی نمی‌شود؟

- (۱) آن‌ها ممکن است دچار دلتنگی برای زادگاه خود شوند.
- (۲) احتمال دارد آنان دچار بیماری‌های جسمی شوند.
- (۳) ممکن است این حس در آنان به وجود آید که دارند انرژی خود را تلف می‌کنند.
- (۴) می‌توانند عادت‌هایی را کسب کنند که برای سلامت آنان مضر است.

ریاضی

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۱

تابع سود را می‌نویسیم:

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} \Rightarrow P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = \left(-\frac{1}{2}x^2 + 30x\right) - (ax + 18) \Rightarrow P(x) = \underbrace{-\frac{1}{2}x^2}_A + \underbrace{(30-a)x}_B - \underbrace{18}_C$$

$$x_S = \frac{-B}{2A} \Rightarrow 9 = \frac{-(30-a)}{2(-\frac{1}{2})} \Rightarrow 9 = \frac{30-a}{1} \Rightarrow a = 21$$

بیشترین مقدار سود، در x_S آن رخ می‌دهد که طبق گفته سؤال باید ۹ باشد.

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۴

صورت کسر اول را با اتحاد مزدوج تجزیه و کسر را ساده می‌کنیم:

$$\frac{9x^2 - (x+3)^2}{2x-3} = \frac{(3x)^2 - (x+3)^2}{2x-3} = \frac{(3x+x+3)(3x-x-3)}{2x-3} = \frac{(4x+3)(2x-3)}{2x-3} = 4x+3$$

الان معادله به شکل روبه‌رو درآمده است:

$$4x+3 - \frac{2}{x} = 1$$

دو طرف را در x ضرب می‌کنیم:

$$4x^2 + 3x - 2 = x \Rightarrow 4x^2 + 2x - 2 = 0 \xrightarrow{+2} 2x^2 + x - 1 = 0$$

در معادله بالا، رابطه $a+c=b$ ، بین ضرایب برقرار است، پس ریشه‌های معادله $x_1 = -1$ و $x_2 = -\frac{c}{a} = -\frac{1}{2}$ می‌باشند.

قدرمطلق تفاضل ریشه‌های این معادله برابر است با:

$$|x_2 - x_1| = \left| -\frac{1}{2} - (-1) \right| = \frac{1}{2}$$

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۳

مقدار تابع $f(x) = \frac{2x-1}{[x] - \text{sign}(x)}$ را به ازای x های دامنه، حساب می‌کنیم:

$$f(-2/5) = \frac{2(-2/5) - 1}{[-2/5] - \text{sign}(-2/5)} = \frac{-6}{-3 - (-1)} = \frac{-6}{-2} = 3$$

$$f(2/1) = \frac{2(2/1) - 1}{[2/1] - \text{sign}(2/1)} = \frac{4/2 - 1}{2 - 1} = 3/2$$

$$f(0/8) = \frac{2(0/8) - 1}{[0/8] - \text{sign}(0/8)} = \frac{1/6 - 1}{0 - 1} = -0/6$$

$$f(4) = \frac{2(4) - 1}{[4] - \text{sign}(4)} = \frac{8 - 1}{4 - 1} = \frac{7}{3} \approx 2/3$$

پس برد تابع f ، مجموعه $\left\{ 3, 3/2, -0/6, \frac{7}{3} \right\}$ است که ماکزیمم عضو این مجموعه، عدد $3/2$ است.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۲

ضابطه هر ۳ تابع را به ازای دامنه $-1 < x < -\frac{3}{2}$ ، به شکل ساده‌تر می‌نویسیم:

(۱) به ازای $-1 < x < -\frac{3}{2}$ ، عبارت $x-1$ منفی می‌شود، پس قرینه‌اش از قدرمطلق خارج می‌شود:

$$f(x) = |x-1| = -x+1$$

(۲) اگر طرفین نامساوی $-1 < x < -\frac{3}{2}$ را در ۲ ضرب کنیم، داریم: $-3 < 2x < -2$

عددی که بین ۳- و ۲- باشد، جزء صحیحش ۳- می‌شود:

$$g(x) = [2x] = -3$$

(۳) به ازای $-1 < x < -\frac{3}{2}$ ، عدد $-x$ ، عددی مثبت می‌شود، پس خروجی تابع sign آن، ۱ می‌شود:

$$h(x) = \text{sign}(-x) = \text{sign}(\text{عدد مثبت}) = 1$$

حالا ضابطه تابع خواسته شده را می‌نویسیم:

$$y = 2f(x) - h(x)g(x) \Rightarrow y = 2(-x+1) - (1)(-3) = -2x+2+3 = 5-2x$$

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۳

معادله را طرفین وسطین می‌کنیم:

$$\frac{x^2 - a}{x+3} = 2x-1 \Rightarrow 2x^2 + 6x - x - 3 = x^2 - a \Rightarrow \underbrace{1}_{A} x^2 + \underbrace{5}_{B} x + \underbrace{a-3}_{C} = 0$$

برای آنکه معادله دو ریشه متمایز داشته باشد، باید دلتایش مثبت باشد:

$$\Delta > 0 \Rightarrow B^2 - 4AC > 0 \Rightarrow 5^2 - 4(1)(a-3) > 0 \Rightarrow 25 - 4a + 12 > 0 \Rightarrow 37 > 4a \Rightarrow a < \frac{37}{4}$$

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۳

ضابطه هر دو تابع را باید بنویسیم:

تابع f از دو نقطه $A(0, 1)$ و $B(-1, 0)$ می‌گذرد. شیب خط را حساب می‌کنیم:

$$m = \frac{0-1}{-1-0} = 1$$

$$f(x) = x + 1$$

تا اینجا معادله خط به صورت $y = x + b$ است. چون عرض از مبدأ خط ۱ است، پس جای b ، ۱ قرار می‌دهیم:

تابع g از دو نقطه $C(0, 0)$ و $D(1, -1)$ می‌گذرد.

شیب خط را حساب می‌کنیم:

$$m = \frac{-1-0}{1-0} = -1$$

$$g(x) = -x$$

تا اینجا معادله خط به صورت $y = -x + b$ است. چون عرض از مبدأ خط، صفر است، پس جای b ، صفر قرار می‌دهیم:

$$\text{معادله } \frac{f^2(x)}{g(x)} = 2 \text{ را تشکیل می‌دهیم:}$$

$$\frac{(f(x))^2}{g(x)} = 2 \Rightarrow \frac{(x+1)^2}{-x} = 2 \Rightarrow x^2 + 2x + 1 = -2x \Rightarrow x^2 + 4x + 1 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 4^2 - 4(1)(1) = 12$$

دلتای معادله را حساب می‌کنیم:

x ها برابر است با:

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-4 \pm \sqrt{12}}{2} = -2 \pm \sqrt{3} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -2 + \sqrt{3} \\ x_2 = -2 - \sqrt{3} \end{cases}$$

$$|x_1 - x_2| = |-2 + \sqrt{3} - (-2 - \sqrt{3})| = |-2 + \sqrt{3} + 2 + \sqrt{3}| = 2\sqrt{3}$$

قدرمطلق اختلاف جواب‌ها برابر است با:

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۲

اول دامنه و ضابطه هر دو تابع را می‌نویسیم:

$$(1) \text{ از } f = \left\{ (x, \overset{\text{خروجی}}{x^2}) \mid \overset{\text{دامنه}}{x = \pm 5, \pm 4, \dots, \pm 1, 0} \right\}, f, \text{ نتیجه می‌گیریم اگر } x \text{ وارد تابع شود، } x^2 \text{ از آن خارج می‌شود، یعنی ضابطه } f$$

به صورت $f(x) = x^2$ است و دامنه‌اش هم اعداد صحیح -5 تا 5 است.

$$(2) \text{ از } g = \left\{ (x, \overset{\text{خروجی}}{x^3}) \mid \overset{\text{دامنه}}{x = \pm 5, \pm 4, \dots, \pm 1, 0} \right\}, g, \text{ نتیجه می‌گیریم اگر } x \text{ وارد تابع شود، } x^3 \text{ از آن خارج می‌شود، یعنی ضابطه } f$$

به صورت $g(x) = x^3$ است و دامنه‌اش هم اعداد صحیح -5 تا 5 است.

دامنه تابع $\frac{g}{f}$ را حساب می‌کنیم:

$$D_{\frac{g}{f}} = D_g \cap D_f - \{x \mid f(x) = 0\}$$

دامنه توابع f و g ، یکسان است. تابع $f(x)$ به ازای $x = 0$ ، مقدارش صفر می‌شود، پس باید $x = 0$ را از دامنه $\frac{g}{f}$ حذف کنیم:

$$D_{\frac{g}{f}} = \{\pm 5, \pm 4, \pm 3, \pm 2, \pm 1\}$$

ضابطه تابع $\frac{g}{f}$ را تشکیل می‌دهیم:

$$\left(\frac{g}{f}\right)(x) = \frac{g(x)}{f(x)} = \frac{x^3}{x^2} = x$$

چون $\frac{g}{f}$ ، تابع همانی شد، پس همان اعضای دامنه‌اش، برد را تشکیل می‌دهند:

$$R_{\frac{g}{f}} = D_{\frac{g}{f}} = \{\pm 5, \pm 4, \pm 3, \pm 2, \pm 1\}$$

این مجموعه، ۱۰ عضو دارد.

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۴

$$y = a\left(\frac{1}{3}\right)^x \Rightarrow 4 = a\left(\frac{1}{3}\right)^0 \Rightarrow 4 = a$$

تابع، محور عرض‌ها را با عرض ۴ قطع می‌کند، پس از نقطه (۰, ۴) می‌گذرد:

پس ضابطه تابع به شکل $y = 4\left(\frac{1}{3}\right)^x$ درمی‌آید.

$$y = 4\left(\frac{1}{3}\right)^{-2} = 4 \times 9 = 36$$

مقدارش به ازای $x = -2$ برابر است با:

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۱

$$\frac{1}{3^4} \times \frac{1}{3^8} \times \left(\frac{1}{3^2}\right)^{32} \times \left(\frac{1}{3^2}\right)^{64} = \frac{1}{3^4} \times \frac{1}{3^8} \times \frac{1}{3^{64}} \times \frac{1}{3^{128}}$$

اعداد صورت را با پایه ۳ می‌نویسیم:

$$\frac{1}{3^4} \times \frac{1}{3^8} \times \frac{1}{3^{64}} \times \frac{1}{3^{128}} = \frac{1}{3^{200}}$$

پایه برابرند، پس توان‌ها را جمع می‌کنیم:

در مخرج، اعداد با پایه ۳ را در هم و اعداد با پایه ۴ را در هم ضرب می‌کنیم:

$$\left(\frac{1}{3^2} \times \frac{1}{3^8}\right) \times \left(\frac{1}{4^2} \times \frac{1}{4^8}\right) = \frac{1}{3^{10}} \times \frac{1}{4^{10}} = \frac{1}{3^5 \times 4^5} = \frac{1}{12^5}$$

کل کسر سمت چپ تساوی‌مان، این شد:

$$\frac{\frac{1}{3^{200}}}{\frac{1}{12^5}}$$

عدد $\frac{1}{12^5}$ را به صورت می‌آوریم و توانش را قرینه می‌کنیم:

$$\frac{1}{3^{200}} \times 12^5 = \frac{1}{3^{200}} \times \frac{2^5 \times 3^5}{1}$$

پس تساوی به شکل روبه‌رو در می‌آید:

پس:

$$B = -\frac{1}{8} \text{ و } A = \frac{15}{32}$$

$$A + B = \frac{15}{32} - \frac{1}{8} = \frac{15 - 4}{32} = \frac{11}{32}$$

در نتیجه:

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۳

$$b^2 = ac$$

نکته: اگر a, b, c ، سه جمله متوالی یک دنباله هندسی باشند، آنگاه:

$$(x)^2 = (x-1)(x+2) \Rightarrow x^2 = x^2 + x - 2 \Rightarrow x = 2$$

الان $x-1, x, x+2$ ، سه جمله متوالی دنباله هندسی‌اند، پس:

$$y, 1, 2, 4, z$$

با جای‌گذاری $x=2$ ، پنج جمله به صورت روبه‌رو درمی‌آیند:

$$1^2 = (2)(y) \Rightarrow y = \frac{1}{2}$$

سه عدد $1, 2, y$ ، سه جمله متوالی‌اند، پس:

$$4^2 = (2)(z) \Rightarrow z = 8$$

سه عدد $z, 4, 2$ ، نیز سه جمله متوالی‌اند، پس:

$$xyz = 2\left(\frac{1}{2}\right)(8) = 8$$

پس:

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۲

نکته: اگر b واسطه هندسی a و c باشد، آنگاه: $b^2 = ac$

در اینجا، جمله پنجم دنباله حسابی، واسطه هندسی بین جمله سوم و نهم آن است، یعنی: $(a_5)^2 = (a_3)(a_9)$

تساوی بالا را بر حسب a_1 و d می‌نویسیم:

$$(a_1 + 4d)^2 = (a_1 + 2d)(a_1 + 8d) \Rightarrow a_1^2 + 8a_1d + 16d^2 = a_1^2 + 10a_1d + 8d^2 \Rightarrow 8a_1d = 10a_1d \Rightarrow 2a_1d = 0 \Rightarrow a_1 = 0 \text{ یا } d = 0$$

سؤال گفته اختلاف مشترک، صفر نیست، پس باید $a_1 = 0$ باشد.

$$a_1 + 4d = 7 \Rightarrow 0 + 4d = 7 \Rightarrow d = \frac{7}{4}$$

جمله پنجم، ۷ است، پس:

$$a_{101} = a_1 + 100d = 0 + 100\left(\frac{7}{4}\right) = 25 \times 7 = 175$$

با داشتن $a_1 = 0$ و $d = \frac{7}{4}$ ، جمله صد و یکم را حساب می‌کنیم:

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۴

جملات را به ترتیب از a_2 تا a_{10} ، حساب می‌کنیم.

طبق رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \frac{1}{a_n} + 1$ ، هر جمله‌ای برابر با معکوس جمله قبلی‌اش بعلاوه یک است:

$$a_2 = \frac{1}{a_1} + 1 = \frac{1}{1} + 1 = 2$$

$$a_3 = \frac{1}{a_2} + 1 = \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2}$$

$$a_4 = \frac{1}{a_3} + 1 = \frac{2}{3} + 1 = \frac{5}{3}$$

$$a_5 = \frac{1}{a_4} + 1 = \frac{3}{5} + 1 = \frac{8}{5}$$

$$a_6 = \frac{1}{a_5} + 1 = \frac{5}{8} + 1 = \frac{13}{8}$$

$$a_7 = \frac{1}{a_6} + 1 = \frac{8}{13} + 1 = \frac{21}{13}$$

$$a_8 = \frac{1}{a_7} + 1 = \frac{13}{21} + 1 = \frac{34}{21}$$

$$a_9 = \frac{1}{a_8} + 1 = \frac{21}{34} + 1 = \frac{55}{34}$$

$$a_{10} = \frac{1}{a_9} + 1 = \frac{34}{55} + 1 = \frac{89}{55}$$

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۱

راه حل اول:

جدول ارزشی گزاره صورت سؤال و گزاره‌های موجود در هر ۴ گزینه را تشکیل می‌دهیم تا به پاسخ برسیم:

p	q	r	$\sim q$	صورت سؤال $(p \Rightarrow q) \Rightarrow (r \wedge (p \Rightarrow q))$	گزینه ۱ $p \vee q \vee r$	گزینه ۲ $(p \wedge \sim q) \vee r$	گزینه ۳ $\sim (p \Rightarrow q) \vee r$	گزینه ۴ $(r \vee p) \wedge (q \Rightarrow r)$
T	T	T	F	T	T	T	T	T
T	T	F	F	F	T	F	F	F
T	F	T	T	T	T	T	T	T
T	F	F	T	T	T	T	T	T
F	T	T	F	T	T	T	T	T
F	T	F	F	F	T	F	F	F
F	F	T	T	T	T	T	T	T
F	F	F	T	F	F	F	F	F

طبق جدول فوق واضح است که ستون ارزش گزاره صورت سؤال با ستون ارزش گزاره موجود در گزینه ۱ یکسان نیست.

راه حل دوم:

نکته: قوانین زیر در جبر گزاره‌ها، قابل استفاده هستند:

۱) $A \Rightarrow B \equiv \sim A \vee B$

۲) $\begin{cases} \sim (A \vee B) \equiv \sim A \wedge \sim B \\ \sim (A \wedge B) \equiv \sim A \vee \sim B \end{cases}$

۳) $A \vee (B \wedge C) \equiv (A \vee B) \wedge (A \vee C)$

۴) $\begin{cases} A \vee \sim A \equiv T \\ A \wedge \sim A \equiv F \end{cases}$

گزاره داده شده در صورت سؤال را با قوانین بالا، ساده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} (p \Rightarrow q) \Rightarrow (r \wedge (p \Rightarrow q)) &\xrightarrow{(1)} \sim (p \Rightarrow q) \vee (r \wedge (p \Rightarrow q)) \xrightarrow{(3)} (\sim (p \Rightarrow q) \vee r) \wedge \underbrace{(\sim (p \Rightarrow q) \vee (p \Rightarrow q))}_T \\ &\xrightarrow{(4)} \underbrace{\sim (p \Rightarrow q) \vee r}_{\text{گزینه ۳}} \end{aligned}$$

به گزینه ۳ رسیدیم، پس حذفش می‌کنیم و به ساده کردن گزاره‌مان ادامه می‌دهیم:

$$\sim (p \Rightarrow q) \vee r \xrightarrow{(1)} \sim (\sim p \vee q) \vee r \xrightarrow{(2)} \underbrace{(p \wedge \sim q) \vee r}_{\text{گزینه ۲}}$$

به گزینه ۲ هم رسیدیم، پس حذفش می‌کنیم و باز هم ادامه می‌دهیم تا به گزینه ۱ یا ۴ برسیم:

$$\begin{aligned} (p \wedge \sim q) \vee r &\xrightarrow{\text{جابه‌جایی}} r \vee (p \wedge \sim q) \xrightarrow{(3)} (r \vee p) \wedge (r \vee \sim q) \xrightarrow{\text{جابه‌جایی در پرانتز دوم}} (r \vee p) \wedge (\sim q \vee r) \\ &\xrightarrow{\text{عکس خاصیت ۱ در پرانتز دوم}} \underbrace{(r \vee p) \wedge (q \Rightarrow r)}_{\text{گزینه ۴}} \end{aligned}$$

پس جواب گزینه ۱ است.

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۱

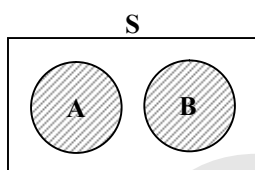
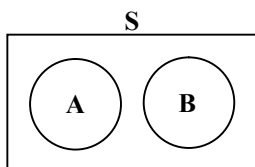
p	q	$\sim q$	$p \Leftrightarrow q$	$\sim (p \Leftrightarrow q)$	$\sim (p \Leftrightarrow q) \wedge p$	$(\sim (p \Leftrightarrow q) \wedge p) \Rightarrow \sim q$
T	T	F	T	F	F	T
T	F	T	F	T	T	T
F	T	F	F	T	F	T
F	F	T	T	F	F	T

برای گزاره داده شده، جدول ارزش گزاره، رسم می کنیم:

پس همواره درست است

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۲

اگر A زیرمجموعه B' باشد، یعنی A و B، هیچ اشتراکی نداشتند:

مجموعه $(A - B) \cup (B - A)$ به صورت روبه رو می شود:

این مجموعه، همان $A \cup B$ است.

متمم $A \cup B$ ، می شود $(A \cup B)'$ ، که طبق دموگان برابر با $A' \cap B'$ است.

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۳

تعداد کل حالات در پرتاب ۳ تاس را حساب می کنیم:

$$n(S) = \frac{6}{\text{تاس اول}} \times \frac{6}{\text{تاس دوم}} \times \frac{6}{\text{تاس سوم}} = 216$$

حالا باید حالت هایی که مجموع اعداد ۳ تاس، ۱۰ می شود را بشماریم!

- تاس اول ۱ بیاید، باید جمع ۲ تاس دیگر ۹ باشد که ۴ حالت دارد.
- تاس اول ۲ بیاید، باید جمع ۲ تاس دیگر ۸ باشد که ۵ حالت دارد.
- تاس اول ۳ بیاید، باید جمع ۲ تاس دیگر ۷ باشد که ۶ حالت دارد.
- تاس اول ۴ بیاید، باید جمع ۲ تاس دیگر ۶ باشد که ۵ حالت دارد.
- تاس اول ۵ بیاید، باید جمع ۲ تاس دیگر ۵ باشد که ۴ حالت دارد.
- تاس اول ۶ بیاید، باید جمع ۲ تاس دیگر ۴ باشد که ۳ حالت دارد.

$$n(A) = 4 + 5 + 6 + 5 + 4 + 3 = 27$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{27}{216} = \frac{3^3}{6^3} = \left(\frac{1}{2}\right)^3 = \frac{1}{8}$$

پس:

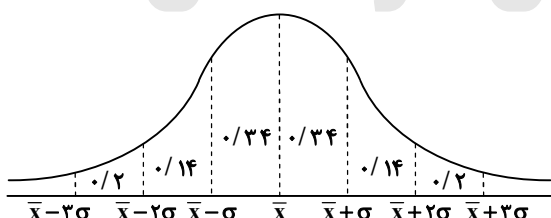
۱۱۷- پاسخ: گزینه ۴

در کتاب درسی سال دهم آمده است:

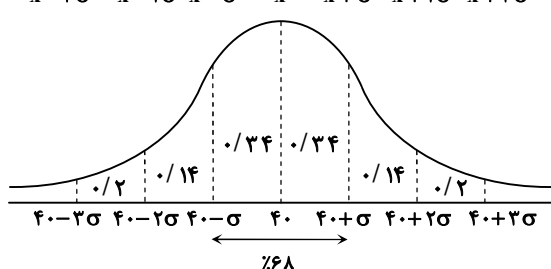
«در مقیاس فاصله ای» به دلیل استفاده از لوازم یا قواعد دقیق، اندازه گیری افراد یا اشیاء به دقت انجام می شود.»

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۳

در حالت کلی توزیع داده ها روی منحنی نرمال به صورت روبه رو است:

با فرض اینکه $\bar{x} = 40$ باشد، نمودار نرمال به صورت زیر در می آید:

۶۸ درصد داده ها بین $40 - \sigma$ و $40 + \sigma$ هستند، پس این دو مقدار به ترتیب باید ۳۵ و ۴۵ باشند:

$$\begin{cases} 40 - \sigma = 35 \Rightarrow \sigma = 5 \\ 40 + \sigma = 45 \Rightarrow \sigma = 5 \end{cases}$$

هرکدام از دو معادله بالا را حل می کردیم، فرقی نداشت. ما هر دو را حل کردیم. خلاصه چون $\sigma = 5$ شد، پس واریانس برابر با $\sigma^2 = 25$ می شود.

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۲

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

۳, ۸, ۲۵, ۳۶, ۴۲, ۶۵, ۸۵, ۸۵, ۲۴۰, ۱۰۵۰

میانۀ و چارک اول و سوم را پیدا می‌کنیم:

$$\begin{array}{c} \text{نیمۀ اول} \qquad \qquad \qquad \text{نیمۀ دوم} \\ \overbrace{3, 8, 25, 36, 42, 65, 85} \quad \overbrace{85, 240, 1050} \\ \downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow \\ Q_1 \qquad \qquad Q_2 = \frac{42+65}{2} = 53.5 \qquad \qquad Q_3 \end{array}$$

دامنۀ میان‌چارکی برابر است با:

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 85 - 25 = 60$$

دامنۀ تغییرات کلی داده‌ها برابر است با:

$$R = \max - \min = 1050 - 3 = 1047$$

پس:

$$\frac{R}{IQR} = \frac{1047}{60} = \frac{349}{20} = 17.45$$

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۲

به روزهای هفته اول، اعداد ۱ تا ۷ را نسبت می‌دهیم. در این صورت سه‌شنبه هفته بعد، $x = 11$ می‌شود. ضمناً جای x از حرف k استفاده می‌کنیم تا حروف قاطبی نشوند:

x	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
y	۱۲	۱۱	۵	۱۳	۷	۱۵	k

فقط میانگین را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+4+5+6+7}{7} = 4$$

$$\bar{y} = \frac{11+12+5+13+7+15+k}{7} = \frac{63+k}{7}$$

پس مختصات نقطۀ میانگین، $A = (4, \frac{63+k}{7})$ است.

معادلۀ خط گذرا از نقطۀ میانگین $A = (4, \frac{63+k}{7})$ و نقطۀ انتهایی یعنی $B = (7, k)$ را می‌نویسیم:

$$m = \frac{k - \frac{63+k}{7}}{7-4} = \frac{\frac{7k-63-k}{7}}{3} = \frac{6k-63}{21} \xrightarrow{\text{به ۳ ساده می‌کنیم}} m = \frac{2k-21}{7}$$

$$\text{معادلۀ خط: } y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - k = \frac{2k-21}{7}(x-7)$$

سؤال گفته در سه‌شنبه هفته بعد ($x = 11$) مقدار بارندگی ۱۵ میلی‌متر ($y = 15$) است، پس نقطۀ (۱۱، ۱۵) روی این خط است:

$$15 - k = \frac{2k-21}{7} \cdot \frac{(11-7)}{4} \Rightarrow 15 - k = \frac{8k-84}{7} \Rightarrow 8k-84 = 105-7k \Rightarrow 15k = 189 \Rightarrow k = \frac{189}{15} = 12.6$$

میانگین ۷های هفته اول را حساب می‌کنیم:

$$\bar{y} = \frac{63+k}{7} = \frac{63+12.6}{7} = \frac{75.6}{7} = 10.8$$

اقتصاد

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۴

(الف) مالیات بر ارزش‌افزوده نوعی مالیات بر فروش چند مرحله‌ای است که کالا و خدمات واسطه از پرداخت مالیات معاف هستند.

(ب) مسکین در ادبیات اقتصادی وضعی بدتر از فقیر دارد. مسکین کسی است که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی توانایی استفاده از آن‌ها را هم ندارد.

(ج) افزایش در مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای عمومی است که در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۲

هزینه استهلاک $\times$ عمر مفید = قیمت کالای سرمایه‌ای

$$۸۵ = ۵x \Rightarrow x = ۱۷ \Rightarrow \text{رد گزینه‌های ۳ و ۴}$$

$$\text{قیمت جدید} = \frac{۷}{۱۰۰} \times ۸۵ = ۵/۹۵$$

$$۸۵ + ۵/۹۵ = ۹۰/۹۵ \Rightarrow \text{رد گزینه ۱}$$

$$\text{استهلاک جدید} = \frac{۹۰/۹۵}{۵} = ۱۸/۱۹ \times ۲ = ۳۶/۳۸$$

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۱

از آنجایی که شیب منحنی ما نزولی است متوجه می‌شویم که منحنی تقاضا می‌باشد.

معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و با کاهش قیمت تقاضا افزایش می‌یابد.

رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه معکوس است. قیمت کالا $\uparrow$ - مقدار تقاضا $\downarrow$

این منحنی مبین چگونگی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان است.

در این نمودار «محور افقی» بیانگر مقدار و «محور عمودی» بیانگر قیمت کالا است.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۲

الف) فعالیت: (بازار بورس بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه ارتباط برقرار)، اثر و نتیجه: معاملات بازار سرمایه را تنظیم می‌کند.

ب) دو مؤسسه تولید محصولات صنعتی و تولید محصولات کشاورزی در استفاده از نیروی کار به‌عنوان نهاده‌های تولید اشتراک دارند.

ج) با توجه به مشکلات عدیده در دوران استفاده از کالاهای پولی انسان با استفاده از پول فلزی از به‌کارگیری کالاهای در برخی مبادلات رهایی یافت و استفاده از برخی فلزات از جمله طلا و نقره را جایگزین آن‌ها نمود.

د) برخی از انواع بازار در قالب حراجی‌ها به دو صورت مناقصه و مزایده فعالیت می‌کنند. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

فروشندگان آثار هنری با برگزاری نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها از روش مزایده و خریداران عمده کالاهای و خدمات مثل خریدهای دولتی از روش مناقصه استفاده می‌کنند. (رد گزینه ۱)

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۳

$$۲۱ = ۱۴ \times ۱/۵ = \text{خارجیان مقیم کشور}$$

$$۱۵ = ۴۵ \times \frac{۱}{۳} = \text{ارزش خدمات}$$

الف) خالص ملی:

$$۱۹۵ = ۱۳۵ + ۱۵ + ۴۵ = \text{ارزش تولید مردم که در خارج‌اند} + \text{ارزش خدمات} + \text{ارزش ماشین‌آلات، پوشاک و مواد غذایی}$$

$$\text{رد گزینه ۱} \Rightarrow ۱۸۱ = ۱۴ - \text{هزینه استهلاک}$$

نکته: برای تبدیل تولید ناخالص به خالص باید هزینه استهلاک را از تولید کل کم کنیم. (منها کنیم)

$$\text{رد گزینه‌های ۲ و ۴} \Rightarrow ۱۷۱ = ۱۳۵ + ۱۵ + ۲۱$$

ب) تولید ناخالص داخلی:

$$۱۷۱ - ۱۴ = ۱۵۷ \div ۳/۱۴$$

ج) خالص داخلی سرانه:

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۱

الف) به دلیل حضور بانک‌ها در سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق استفاده از عقود اسلامی مجاز برای اعطای تسهیلات مالی به مشتریان خود است.

ب) اثر و نتیجه فعالیت بورس: با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی

ج) فعالیت‌های منحصرأ مربوط به بخش دولتی شامل: بانک‌داری، راه و راه‌آهن، بیمه، تأمین نیرو، صنایع مادر

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به نمودار منحنی عرضه $\leftarrow$ علت حرکت از A به B افزایش قیمت کالا است.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۲

الف)

$$۵۰۰۰ = \text{مرحله اول}$$

$$۳۵۰۰ = ۹۵۰۰ - ۱۳۰۰۰ = \text{مرحله چهارم}$$

ب) روش‌های محاسبه تولید کل شامل: روش ارزش‌افزوده - روش هزینه‌ای - روش درآمدی

ج) روشی که در آن با جمع زدن همه اجزاء سهمیم در روند تولید عایدی همه بازیگران و فعالان اقتصادی داخلی یا ملی تولید کل محاسبه می‌شود روش هزینه‌ای نام دارد.

در روش درآمدی محاسبات تولیدات کل نگران اندازه‌گیری تولیدات واسطه‌ای و مواد اولیه نیست.

د) از نظر کارشناسان اقتصادی برای جلوگیری از اشتباه در محاسبه تولید کل باید حداقل دو روش را به‌کار گرفت و نتایج را با هم مقایسه کرد.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۱

الف) از دلار دیگری با نام دلار رفاهی یا دلار برابری قدرت خرید (PPP) استفاده می‌شود به این شکل که یک سبد کالایی یکسان سالانه در کشور ایران قیمت‌گذاری و هم‌زمان همان سبد کالایی در کشور آمریکا تعیین قیمت می‌شود. (توجه به پاورقی فصل ۱ بخش ۳)

ب) به کالاهای بادوام سرمایه‌ای که در جریان تولید به کار گرفته می‌شود، سرمایه فیزیکی گفته می‌شود. آن در طول زمان خدماتش استفاده می‌شده کالای سرمایه‌ای بادوام می‌گویند و تولیدکننده با آن‌ها ارزش افزوده ایجاد می‌کند.

ج) نفت خام ثروت عمومی است و صادرات و فروش آن در آمد محسوب نمی‌شود و وجوه حاصل از فروش آن و همچنین گاز طبیعی تولید شده پس از کسر هزینه‌های تولید حتماً باید به صندوق توسعه ملی واریز شود. این مطلب چند سالی است در بودجه کشور رعایت می‌شود و بی‌ارتباط با تشکیل صندوق توسعه ملی نیست. (توجه به پاورقی فصل ۲ بخش ۴)

د) گاهی به اوراقی مثل سفته، چک، برات، پول و حوالجات در زبان مردم اوراق بهادار گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها تعیین تعهدات است نه تأمین مالی اما در اصطلاح اقتصاددانان آن‌ها اوراق بهادار تلقی نمی‌شود.

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۱

$$1000 = \frac{2}{3} \times 1500 = \text{مسکوکات}$$

اسکناس‌ها
مسکوکات
نقدینگی
سپرده‌ها
دیداری
غیردیداری
حساب‌های قرض الحسنه
الف)

$$\begin{aligned} 1200 - 120 &= 1080 \text{ شبه پول} \\ 1080 + 1620 &= 2700 \text{ (رد گزینه‌های ۲ و ۴)} \end{aligned}$$

ب) ارزش پولی سپرده غیردیداری:
(رد گزینه ۳)

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۳

الف) مازاد عرضه = ردیف ۵

$$\begin{array}{c} \text{مقدار عرضه} \uparrow \\ 800 - 400 = 400 \\ \text{مقدار تقاضا} \downarrow \end{array}$$

ب) ردیف ۴ / قیمت و مقدار تعادلی
ج) کمبود عرضه = ردیف ۳

$$\begin{array}{c} \text{کمبود عرضه} \uparrow \\ 400 - 800 = -400 \\ \text{مقدار عرضه} \downarrow \end{array}$$

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۱

الف) صاحبان بذر و تراکتور و ... همه با هم یک واحد کشت و صنعت راه‌اندازی کرده و به تولید گندم می‌پردازند و عواید به‌دست‌آمده را بین هم تقسیم می‌کنند این نوع نهاد اقتصادی سازمان تولید مشارکتی نامیده می‌شود و نمونه‌ای از آن شرکت تعاونی است.

ب) انگیزه مصرف‌کنندگان از تقاضای کالا رفع نیاز است.

تصمیم آن‌ها در مورد مصرف کالا از عواملی مانند قیمت کالا / سلیقه خودشان / تبلیغات / و قیمت سایر کالا تأثیر می‌پذیرد.

ج) اقتصاددانان موفق به ایجاد ترکیب جامعه‌ای از منافع ملی و منافع بین‌المللی شده‌اند.

د) مالیه دولت: اصول ۵۱ تا ۵۵ ← تنها در گزینه ۱ درست ذکر شده است.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۴

الف) کاهش قدرت خرید پول — نتیجه — تورم

ب) پولدر مقابل سطح عمومی قیمت‌ها قدرت خرید خود را از دست می‌دهد.

ج) کاهش قدرت خرید پول جامعه — دلیل — حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه

د) پول با سطح عمومی قیمت‌ها رابطه معکوس دارد.

ه) هرگاه یک واحد پول نتواند ارزش خود را در طول زمان حفظ کند می‌گوییم قدرت خرید پول دست خوش تغییر شده است.

و) قدرت خرید پول جامعه به سطح عمومی قیمت‌ها وابسته است.

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۳

ج) با توجه به جدول صورت سؤال پی می‌برید که محاسبه مالیات از نوع نرخ مالیاتی تصاعدی طبقه‌ای است زیرا عبارت نسبت به مازاد در جدول صورت سؤال ذکر شده. (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)

د) این بخش از سؤال تعریف نادرستی از نرخ مالیاتی تصاعدی می‌خواهد که در گزینه «۳» تعریف نرخ ثابت مالیاتی را آورده است.

$$\text{میلیون ریال } ۱۵ = ۲۵۰ - ۱۵۰ \times \frac{۱۵}{۱۰۰}$$

$$\text{میلیون ریال } ۲۰ = ۳۵۰ - ۲۵۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰}$$

$$\text{میلیون ریال } ۲۵ = ۴۵۰ - ۳۵۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۵۷/۵ = ۹۰۰ - ۴۵۰ \times \frac{۳۵}{۱۰۰}$$

$$\text{میلیون ریال } ۶/۳۴۵ = ۱۵,۰۰۰ - ۹۰۰ \times \frac{۴۵}{۱۰۰}$$

$$۱۵ + ۲۰ + ۲۵ + ۱۵۷/۵ + ۶/۳۴۵ = ۶,۵۶۲,۵۰۰,۰۰۰ = \text{مالیات ماهیانه}$$

$$۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۶,۵۶۲,۵۰۰,۰۰۰ = ۸,۴۳۷,۵۰۰,۰۰۰ = \text{مانده خالص ماهانه}$$

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۲

باید با توجه به جدول صفحه ۸۱ کتاب درسی پر شود.

الف) $۲/۳ \leftarrow$ نرخ مرگ‌ومیر نوزادان در ۱۰۰۰ تولد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

ب) موزامبیک رتبه ۱۸۰ را به خود اختصاص داده است (رد گزینه ۴)

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۱

الف: در این گزینه دو حرف اضافه برای یک متمم آمده است (به رنج اندر).

ب: تفاوت تلفظ «یک» که امروز، به صورت «یک» تلفظ می‌شود.

د: در این گزینه از واژه متروک «فتراک» استفاده شده است که مربوط به سبک خراسانی است.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۴

موارد نادرست:

الف: زبان پارتی در دوره اشکانیان و اوایل دوره ساسانی رایج بود.

د: این دو مجموعه (درخت آسوریک و یادگار زریران) هر دو اصل پارتی دارند.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۳

نویسندگان آثار: خسی در میقات (جلال آل احمد)، راه آب‌نامه (جمالزاده)، زمستان (اخوان ثالث)، شهری چون بهشت (سیمین دانشور)

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲

این گزینه مربوط به سبک هندی، یعنی اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم است.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۴

این سؤال را می‌توان با «محبوب‌القلوب» که نثری مصنوع دارد، پاسخ داد.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۲

موارد نادرست: راه آب‌نامه (جمالزاده)، دهکده پرمال (امین فقیری)، جعفرخان از فرنگ برگشته (حسن مقدم)، دید و بازدید (جلال آل احمد)

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۳

افراد دیگری که سبک آنان تلفیقی از آنچه خود داشتیم و آنچه از غربی‌ها گرفتیم، بود: جلال آل احمد، سیمین دانشور، محمود اعتمادزاده

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۱

در سایر گزینه‌ها آرایه بارز اسلوب معادله وجود دارد که یکی از شاخص‌ترین آرایه‌های ادبی سبک هندی است.

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۳

زبان داستان در زمان جنگ بیشتر عامیانه بود.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۱

طبق تجربه کنکور ۹۹، می‌دانیم که طراح کنکور، استعاره مصرحه را که همان مجاز به علاقه شباهت است، مجاز در نظر نمی‌گیرد! در اینجا «گلستان» استعاره مصرحه از «دنیا» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «سر» مجاز از موی سر است.

گزینه ۳: «ماه و خورشید» مجاز از کل ستاره‌ها و سیاره‌ها است.

گزینه ۴: «کتاب» مجاز از قرآن و محتویات و سوره‌ها و آیه‌های آن است.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۲

جناس: ریزد و خیزد/ استعاره: بهار (استعاره از معشوق)، یاقوت (استعاره از لب او) و شهد و شکر (استعاره از سخنان شیرین یار)/ موازنه: کلمات مصراع اول با قرینه‌های خود در مصراع دوم سجع‌های متوازی و متوازن دارند/ اغراق: در نورانی بودن چهره یار و شیرینی کلام او اغراق کرده است.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۳

تضاد: آشکارا و پنهان/ استعاره: «ماه» استعاره از یار است/ کنایه: آشکار کردن راز از پرده، کنایه از فاش کردن راز/ واج آرایی: تکرار واج (ز، ر)

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۱: مشبه: شب هجر تو/ ادات: چو/ مشبه‌به: بخت سیه من/ وجه شبه: تار بودن

گزینه ۲: مشبه: لب/ مشبه‌به: می/ ادات: گون/ وجه شبه: مستی آور بودن

گزینه ۳: مشبه: «م» در آیدم/ مشبه‌به: زهره/ ادات: چون/ وجه شبه: رقص آمدن

در گزینه چهار تشبیه تفضیلی وجود دارد که در واقع می‌گوید رخ تو از آینه روشن‌تر است و در این تشبیه ادات وجود ندارد.

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۲

استعاره: «زهره» تشخیص و استعاره مکنیه دارد.

ایهام: عود (۱. ساز عود (بربط) ۲. چوب خوش‌عطر که آن را می‌سوزانند).

البته زیباتر است که این کلمه را ایهام تناسب بگیریم، زیرا در معنی «چوب خوش‌بو» صدق نمی‌کند.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۱

در گزینه ۱ پارادوکس وجود ندارد. «تابی نداشتند» دارای ایهام در دو معنی: ۱- پیچ و تاب و ۲- تحمل نداشتن است.

سایر گزینه‌ها:

۲) لف و نشر: زلف و رخ (لف)/ دیر و حرم (نشر)/ کفر و ایمان (نشر)/ استعاره: «این معامله» استعاره از «عشق» است.

۳) کنایه: «دل جمع بودن» کنایه از آرامش داشتن/ پارادوکس: اینکه دل همزمان جمع و پریشان باشد.

۴) جناس: روی و موی/ تشبیه: روی مجلس‌افروز، چراغ چشم من است/ اضافه تشبیهی: طناب عمر (آن موی عنبرافشان طناب عمر من است).

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۴

د) استعاره: «برگ گل» استعاره از معشوق و «بلبل» استعاره از عاشق است.

ج) ایهام: پیش میرم (۱. پیشش بمیرم ۲. پیش مرگش شوم)

الف) ایهام تناسب: هوا در این بیت به معنی خواست و میل است و در تناسب با مهر (خورشید)، معنی آسمان تداعی می‌شود- در این بیت «مهر» به معنی «خورشید» است و در تناسب با کلمه «عشق» معنی «محبت» تداعی می‌شود.

ب) لف و نشر: تیر و کمان (لف)/ پشت خمیده و قدکشیده (نشر): که این لف و نشر مشوش است.

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۲

کلمات قافیه (آیم، بیارایم)/ حروف الحاقی (یم)/ حروف اصلی مصوت بلند (ا) طبق قاعده یک

سایر گزینه‌ها:

۱) کلمات قافیه (شاعری و نشمری)/ حروف الحاقی (ی)/ حروف اصلی (ر یا م ر) طبق قاعده دو

۳) کلمات قافیه (قضا، رضا)/ حرف اصلی مصوت بلند (ا) طبق قاعده یک

۴) کلمات قافیه (چلیپای، پای)/ حروف الحاقی (ی)/ حرف اصلی مصوت بلند (ا) طبق قاعده یک

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۳

کلمات قافیه (دوشم، دوشم) که جناس تام است و (م) حروف الحاقی و (وش) حروف اصلی است و حرف (ش) آخرین حرف اصلی قافیه است که به آن «روی» می‌گویند.

سایر گزینه‌ها:

۱) کلمات قافیه (پیشرو، نو)/ حروف اصلی (و) طبق قاعده دو است.

۲) کلمات قافیه (باش، خواجه‌تاش)/ حروف اصلی (اش) و کلمات قبل قافیه نمی‌شوند.

۴) در این بیت «آمدیم» ردیف است و حرف الحاقی مخصوص قافیه است.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۱

وزن این مصراع: فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن یا فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۱

کوته به بلند				بلند به کوتاه			
↓				↓			
قَو	وَ	تِ	بَا	زَو	ی	پَر	هَی
-	U	U	-	U	U	-	-
کِ	دَ	رِی	خِی	ل	حَ	صَا	رِی
U	U	-	-	U	U	-	-
فاعلن				فاعلن			
کوته به بلند				بلند به کوتاه			
↓				↓			
مَ	فَ	رُش		بَ	خَو	بَان	
U	U	U	-	U	-	-	-
گِی		رِنْد		سَ	وَا	رِی	
-	-	U	-	U	-	-	-
فاعلن				فاعلن			
↓				↓			
ابدال				ابدال			
فاعلن				فاعلن			

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۱

کوته به بلند				بلند به کوتاه			
↓				↓			
چُن	گَ	لُ	مِی	دَ	مِی	یَز	پَر
-	U	U	-	U	U	-	-
کِ	دِ	گَر	بَا	رِ	مُ	لَا	قَا
U	U	-	-	U	U	-	-
فاعلن				فاعلن			
کوته به بلند				بلند به کوتاه			
↓				↓			
یُ	دَ	رَا		بُ	رَو	نَا	
U	U	-	-	U	-	-	-
بَا		شَد		نَ	پِی	دَا	
-	-	-	-	U	-	-	-
فاعلن				فاعلن			
↓				↓			
ابدال				ابدال			
فاعلن				فاعلن			

شاعر در رکن اول مصراع اول به جای (فاعلن) از (فاعلاتن) استفاده کرده است.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۳

وزن عنوان سؤال و گزینه ۳ مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعَلن (فع لن) است.

سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن یا مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل مستف

(۲) فَعَلات فَعَلاتِن فَعَلات فَعَلاتِن

(۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۴

وزن گزینه ۴: مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعَلاتِن

سایر گزینه‌ها:

(۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(۲) مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعَلن

(۳) فَعَلاتِن فَعَلاتِن فَعَلاتِن فَعَلن

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۴

وزن گزینه ۴: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

سایر گزینه‌ها:

(۱) مستفعلُ فاعلاتُ مستف یا مفعولُ مفاعِلن فعولن

(۲) مستفعلنُ مفاعِلُ مستفعلنُ فعل با مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن

(۳) مستفعلُ مفعولن مستفعل مفعولن یا مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۳

واژه‌های قافیه «جمالت، جلالت» و «ت» حروف الحاقی و «ال» حروف اصلی است و حرف روی «ل» است. سایر گزینه‌ها:

(۱) وزن شعر: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن یا مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل

(۲) در مصراع دوم «ی» میانجی بعد از «کوکبه» بلند می‌شود.

(۴) کلمات قافیه «جمالت و جلالت» حروف اصلی «ال» است و طبق قاعده دو است و حروف الحاقی تبصره یک است.

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم این بیت این است که از دست بلایا و فتنه‌های روزگار نمی‌توان گریخت و به‌نوعی به جبرگرایی و پذیرش بلایا اشاره دارد. سایر گزینه‌ها:

(۲) ناتوانی از درک چیزی و اینکه خداوند بر همه چیز آگاه است.

(۳) عاشق هیچ‌وقت معشوق را فراموش نمی‌کند.

(۴) شاعر خواهان خاموشی آتش غم عشق است.

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۲

در گزینه ۲ مجنون در عین دیوانگی، عاقلانه دشت جنون را با ما طی می‌کند و هیچ تقابل عقل و عشقی در بیت نیست، اما سایر گزینه‌ها به تقابل عقل و احساس و عشق اشاره دارند.

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک عنوان سؤال و گزینه ۴، پاک کردن دل از تعلقات عالم و رسیدن به کمال و بینایی است.

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم مشترک عنوان سؤال و گزینه ۲: راضی بودن به رنج‌ها و سختی‌هایی که از جانب معشوق به عاشق می‌رسد. سایر گزینه‌ها:

(۱) شکایت از معشوق به‌دلیل بی‌اعتنایی

(۳) دل و جان عاشق در معرض جفا و بلای معشوق است.

(۴) با آمدن معشوق، گرفتاری‌ها و رنج‌های عاشق برطرف می‌شود.

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم مشترک سه گزینه، جان‌سپاری عاشق در راه معشوق است.

گزینه ۳: جدا شدن از درد و زنج عشق برای عاشق دشوار است.

عربی اختصامی

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۱

أنفقوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ: از آنچه به شما روزی دادیم، انفاق کنید (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // یَوْمَ: روزی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // بَيْعٌ: فروشی (رد سایر گزینه‌ها) // خُلَّةٌ: دوستی (رد سایر گزینه‌ها)

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۴

یبخل: بورزد؛ فعل شرط (رد سایر گزینه‌ها) // فلا یحزنك حزنًا: قطعاً نباید تو را ناراحت کند؛ «حزنًا» مفعول مطلق تأکیدی (رد سایر گزینه‌ها) // یضّر نفسه ضرراً أشدَّ: ضرری بیشتر به خودش می‌زند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // «ضرراً» مفعول مطلق نوعی و «أشدَّ» صفت آن است.

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۴

عندما تَشعر بالخطر: هنگامی که احساس خطر می‌کنند (رد سایر گزینه‌ها) // تَلَجَأَ: متوسل می‌شوند، پناه می‌برند (رد سایر گزینه‌ها) // الحیل التي: چاره اندیشی‌هایی که (رد سایر گزینه‌ها)

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۲

نستهلك الأسمدة الكیمیائیة بكثرة: ما کودهای شیمیایی را زیاد مصرف می‌کنیم (رد گزینه ۳) // و نحن نَعلم: در حالی که ما می‌دانیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) // نکته: در ادامه یک عبارت حرف واو + ضمیر منفصل + فعل یا اسم باشد، حرف واو «واو حالیه» نام دارد / استخداًها الكثير: به‌کار بردن زیادشان (رد گزینه ۴) // يُؤَدِّي إلى الإختلال: به اختلال در نظام طبیعت منجر می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۳

نسیج زعانف الأسماك: بافت باله‌های ماهیان (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // أعلم: می‌دانم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) // بعضُ الأسماك على الحركة: بعضی ماهی‌ها را در حرکت کردن (رد گزینه‌های ۲ و ۴) // بعضُها على الطیران: بعضی را در پرواز کردن (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۲

أن لا نَحزنَ أنفسنا: که خودمان را نباید ناراحت کنیم، ناراحت نکنیم (أنفس: مفعول)

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) أخذت الحافلة تسير: اتوبوس شروع به حرکت کرد

نکته: أخذ + اسم + فعل مضارع به معنای شروع کرد + مصدر ترجمه می‌شود (أخذَ يُنادي: شروع کرد به صدا زدن)

(۳) تغلب الخوف: ترس چیره شد / على اللآتي: بر کسانی که / الكراسي الأمامية: صندلی‌های مقابل

(۴) السائق: راننده (اتوبوس اضافه ترجمه شده) / كرسيه الخاص في السيارة: صندلی ویژه‌اش در اتومبیل

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۳

جوان دروغ‌گو: الشاب الكذاب (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / بار سوم: للمرة الثالثة (عدد ترتیبی) (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / نزدیک بود غرق شود:

كاد ... يغرق (رد گزینه ۴)

نکته: بعد از «كاد» فعل مضارع می‌آید.

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۲

«مردم خفتگان هستند، هرگاه بیدار می‌شوند» که دقیقاً در گزینه ۲ آمده است.

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۳

ألف: باب «تفعیل» می‌باشد.

نکته: اگر فعلی باب «تفعّل» باشد، چه در فعل ماضی و چه در مضارع حرف «ت» دارد.

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۱

علیّاً: اسم خاص و معرفه به علم هست.

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۳

العام: به معنای جهان است و اسم فاعل نیست. اسم فاعل بر وزن «فاعل» می‌باشد.

۱۷۸- پاسخ: گزینه ۱

«المفترس: حیوان درنده» و اسم فاعل کسره می‌گیرد. / «إبتعاداً» مصدر باب «إفتعال» است.

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۲

لام در سایر گزینه‌ها لام امر غیرمخاطب و در این گزینه لام برای بیان علت است.

نکته ۱: هرگاه حرف «ل» بعد از حروف «و، ف، ثم» بیاید، لام امر غیرمخاطب و به معنای باید می‌باشد. «فلنجالس»

نکته ۲: لام امر در ابتدای جمله می‌آید مثل «لئیشجع»

نکته ۳: لام در نقش خبر باشد، حتماً امر غیرمخاطب است مثل گزینه ۴ که «لئطعموا» خبر حروف مشبّهه است.

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

(۱) بهترین مردم کسی است که دیگران را در نیازهای روزانه‌شان یاری می‌کند!

(۲) قطعاً آلودگی هوا بد است و آن از تهدیدکننده‌های نظام طبیعت است!

(۳) بی‌شک سعادت بعد از چیره شدن بر مصیبت‌ها کار خوبی برای انسان است!

(۴) موش‌ها به مزارع حمله کردند و این کار از بدترین تخریب‌کننده‌های طبیعت است!

۱۸۱- پاسخ: گزینه ۱

«يقدر» فعل شرط، «هو قد تغلب» جواب شرط و جمله اسمیه است.

در سایر گزینه‌ها جواب شرط به ترتیب «تقترب، لا يقدر، نتخرج» می‌باشد.

۱۸۲- پاسخ: گزینه ۴

خبر به ترتیب در گزینه‌ها «یتکلم، یستفید، یقذفون» می‌باشد و در گزینه ۴ «لذیذاً» می‌باشد.

۱۸۳- پاسخ: گزینه ۲

گزینه ۲: «لا يتقدم في الحياة إلا من يحاول دووباً: در زندگی پیشرفت نمی‌کند مگر کسی که با پشتکار تلاش می‌کند!»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خبر «أصبح» (۳) خبر «يكون» (۴) صفت

۱۸۴- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴ «هدف» اسم فعل ناقصه و خبر آن قبل «إلا» ذکر نشده است. بنابراین «الإعمار» نقش خبر فعل ناقصه و اسلوب حصر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مستثنی‌منه: الآخرین (۲) مستثنی‌منه: المشاکل (۳) مستثنی‌منه: کلّ من

نکته: حصر در جملاتی وجود دارد که مستثنی‌منه در جمله حذف شده باشد.

۱۸۵- پاسخ: گزینه ۴

«طالب» اسم بدون «ال» و کلمه «یا» برای آن مناسب است، اما اگر این اسم عام «ال» دار باشد، بین حرف «ندا» و اسم دارای «ال» کلمه «آیتها» برای مذکر و «آیتها» برای مؤنث قرار می‌گیرد.

تاریخ

۱۸۶- پاسخ: گزینه ۴

برخی از وقایع نویسان به‌عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند و آنان را در مسافرت‌ها و جنگ‌ها همراهی می‌کردند. علاوه بر این، بعضی از مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

۱۸۷- پاسخ: گزینه ۱

فلسفه یونان، تأثیر زیادی بر فیلسوفان مسلمان به‌ویژه فیلسوفان ایرانی مانند فارابی و «ابن‌سینا» گذاشته است.

۱۸۸- پاسخ: گزینه ۱

تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر طبری، یک «تاریخ عمومی» است. در قرون نخستین هجری، مورخان مسلمان مانند طبری، دینوری و... با استفاده از «ترجمه‌ای که از خدای‌نامه‌ها به عربی شده بود»، اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند.

۱۸۹- پاسخ: گزینه ۲

در عصر اشکانی، جنگ‌های پیاپی با دشمنان خارجی موجب گرد آمدن شمار چشمگیری از اسیران جنگی شده بود که در فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی، معادن شاهی و خدمات خانگی به کار گرفته می‌شدند.

۱۹۰- پاسخ: گزینه ۴

آموزه‌های زرتشت با «تشویق مردم به کشت‌وکار»، تأثیر بسزایی بر انتقال تدریجی آریاییان از زندگی شبانی به زندگی مبتنی بر کشاورزی داشت.

۱۹۱- پاسخ: گزینه ۳

مطالعه روشمند افسانه‌ها و «اساطیر اقوام» در دوره‌های مختلف تاریخی، خاطرات شفاهی و انواع مختلف ادبیات عامیانه، کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند. البته، گزینه ۴ هم می‌تواند درست باشد؛ زیرا انواع پوشاک، جواهرات، ظروف، اشیای هنری مثل مجسمه‌ها و «تابلوهای نقاشی»، گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند.

۱۹۲- پاسخ: گزینه ۲

یکی از اقدام‌های برجسته امویان، توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود. معاویه این اقدام را به‌منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد.

۱۹۳- پاسخ: گزینه ۱

مأمون پس از سه سال، با تغییر شرایط سیاسی، تصمیم گرفت پایتخت خود را از مرو به بغداد منتقل کند.

۱۹۴- پاسخ: گزینه ۴

هجوم مهاجمی همچون قراختانیان و غزها منجر به از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن آسیب‌ها و خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و دیگر مناطق ایران شد. رقابت و کشمکش بر سر قدرت، مبارزات اسماعیلیان در ایران و قدرت گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطه سلجوقیان نیز در ضعف و زوال حکومت سلجوقی مؤثر بودند. نکته: اینکه توسعه قلمرو سلجوقیان در آسیای صغیر، موجب مهاجرت قبایل و طوایف ترک به آن منطقه و تغییر وضعیت سیاسی و فرهنگی این ناحیه شد، بیانگر «اقتدار» سلجوقیان است؛ نه ضعف آن‌ها.

۱۹۵- پاسخ: گزینه ۱

در عصر جدید اروپا، نهضت پروتستان به تقویت پادشاهان و دولت‌های ملی و رشد اندیشه ملی‌گرایی در اروپا کمک فراوانی کرد. همچنین، در دوره معاصر، یکی از پیامدهای انقلاب فرانسه، رشد اندیشه ملی‌گرایی (ناسیونالیسم) بوده است.

۱۹۶- پاسخ: گزینه ۳

در دوره قاجاریه، برخی از زنان فاضل در تأسیس مدارس جدید مشارکت داشتند. بی‌بی خانم استرآبادی، مدرسه دوشیزگان را به‌منظور تحصیل دختران در «تهران» تأسیس کرد.

۱۹۷- پاسخ: گزینه ۴

رضاشاه با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایر، اقدام به اسکان اجباری عشایر نمود. این اقدام که با خشونت بسیار و مرگ‌ومیر بالا همراه بود، ضمن ایجاد نارضایتی و خشم در بین عشایر، از رونق دامداری کشور کاست و باعث شد که کشور ما از نظر دامی به بیگانه نیازمند شود.

۱۹۸- پاسخ: گزینه ۲

خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و اخراج «شوروی» از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری این نهاد بین‌المللی شد.

۱۹۹- پاسخ: گزینه ۳

در زمان مظفرالدین شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس دارسی واگذار شد.

۲۰۰- پاسخ: گزینه ۲

با شروع جنگ تحمیلی، بنی‌صدر، نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد.

جغرافیا

۲۰۱- پاسخ: گزینه ۳

انسان در طول تاریخ تلاش کرده است که ناشناخته‌های جهان هستی را معلوم نماید و با استفاده از علوم مختلف، وضع زندگی خود را بهبود بخشد؛ بنابراین، کشف ناشناخته‌های جهان و تلاش برای بهبود زندگی بشر، مشترک میان جغرافیا و سایر علوم است. مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها از وظایف اختصاصی جغرافی‌دانان است و طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی و اجتماعی نیز خارج از حیطه دانش جغرافیا قرار می‌گیرد.

۲۰۲- پاسخ: گزینه ۳

زیاد شدن حجم رسوبات فرسایش‌یافته بر روی دامنه‌های پرشیب، وزن دامنه‌ها را افزایش داده و سبب ناپایداری آن‌ها می‌شود. اما جریان آب حاصل از بارندگی به‌خودی‌خود باعث ناپایداری دامنه کوه‌ها نمی‌شود.

۲۰۳- پاسخ: گزینه ۱

توده هوای سرد و خشک سیبری در دوره سرد وارد ایران می‌شود. این توده هوا باعث سردی و خشکی هوا در زمستان و موجب بارش در سواحل خزر می‌شود.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۴

رودهای سفیدرود و هراز نیز از ارتفاعات البرز سرچشمه می‌گیرند، با توجه به شکل «زمین و شیب ناهمواری‌ها» به سمت پایین جریان می‌یابند و نهایتاً به دریای خزر وارد می‌شوند (حوضه آبریز خارجی).

نکته: به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند. همچنین، حوضه آبریز خارجی عبارت است از مساحتی از کشور که آب رودهای آن به دریاهای اطراف می‌ریزد، اما در طول مسیر، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۴

از به‌هم‌پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه هم‌جوار، «دهستان» تشکیل می‌شود که کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است. بنابراین، تنوع خدمات و شمار جمعیت در چند روستا، از «بخش» (که متشکل از چند دهستان هم‌جوار است)، «کمتر» می‌باشد.

۲۰۶- پاسخ: گزینه ۲

هر مکان در روی زمین ویژگی‌هایی دارد و میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.

۲۰۷- پاسخ: گزینه ۴

تصویر مورد سؤال، بیابان «پاتاگونی» در جنوب قاره آمریکای جنوبی را نشان می‌دهد. بیابان پاتاگونی، یک بیابان سرد است. بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد قرار دارند.

۲۰۸- پاسخ: گزینه ۱

در برخی نواحی کوهستانی که سنگ‌ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند مانند سنگ‌های آهکی یا گچی و نظایر آن، آب‌های جاری با نفوذ به زیر زمین از طریق درزها و شکاف‌ها و حل کردن سنگ‌ها در خود، پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی پدید می‌آورند که در اصطلاح به آن‌ها اشکال «کارستی» گفته می‌شود.

۲۰۹- پاسخ: گزینه ۲

چشم‌انداز یعنی منظره قابل رؤیت از یک مکان. انسان‌ها با تغییراتی که در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، «چشم‌اندازهای فرهنگی» خلق می‌کنند.

مدل تصویرشده در صورت سؤال، بیانگر پدیده «پخش یا انتشار» است؛ ظهور دین مسیحیت در آسیا، همه‌گیری بیماری کووید ۱۹ و پراکندگی پیروان یهود در نواحی بزرگ بازرگانی، نمونه‌هایی از پدیده پخش یا انتشار هستند.

۲۱۰- پاسخ: گزینه ۲

عبارت‌های (الف) و (ج) نادرست هستند.

علت نادرستی عبارت (الف): لزوماً همه کشورهایایی که به آب‌های آزاد دسترسی دارند، قدرتمند نیستند.

علت نادرستی عبارت (ج): آلفرد ماهان، قدرت دریایی را فقط در نیروی جنگی ناوگان دریایی نمی‌دانست، بلکه معتقد بود ملتی به قدرت دست می‌یابد که در تجارت دریایی نیز نیرومند باشد.

۲۱۱- پاسخ: گزینه ۱

مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و... است و از این جنبه‌ها بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد. بنابراین، همه پایتخت‌ها در سطح جهان، مادرشهر هستند.

به شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت، «کلان‌شهر» یا «مگاسیتی» گفته می‌شود (نادرستی گزینه ۲). در رأس هرم سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، پایتخت قرار دارد که لزوماً همه مادرشهرها، پایتخت نیستند (نادرستی گزینه ۳). مادرشهر، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین (نه لزوماً پرجمعیت‌ترین) شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است.

۲۱۲- پاسخ: گزینه ۲

در طرح‌های هادی روستایی کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود. در این طرح‌ها ساماندهی کاربری‌های مسکونی، کشاورزی، خدماتی و نیازها و همچنین چگونگی گسترش روستا در آینده معین می‌شود و راهکارهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها ارائه می‌گردد؛ مانند توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی برای افزایش درآمد روستاییان و بهبود خدمات گردشگری و فراغت.

۲۱۳- پاسخ: گزینه ۳

حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم شهرهاست. بنابراین، مدیریت حمل‌ونقل درون‌شهری یکی از موضوعات مهم شهرها در چند دهه اخیر بوده است.

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۱

همیشه رودخانه‌ها نمی‌توانند جریان آب حاصل از بارش را به‌تدریج تخلیه کنند؛ گاهی حجم آب حاصل از بارش، از ظرفیت رودخانه فراتر می‌رود، سرریز می‌شود و در نهایت سیل رخ می‌دهد. مثلاً بارشی به میزان ۲۰ میلی‌متر طی دوساعت، ممکن است سیل ایجاد کند؛ زیرا رودخانه توانایی تخلیه این میزان آب را در یک مدت کوتاه ندارد.

۲۱۵- پاسخ: گزینه ۴

تصویر مورد سؤال، «احداث سد تنظیمی و اصلاح شیب آبراهه» را به‌عنوان یکی از روش‌های سازه‌ای مدیریت قبل از وقوع سیل را نشان می‌دهد.

علوم اجتماعی

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۴

■ فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به‌صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.

■ عقاید و ارزش‌ها عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند.

■ پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی‌اند و می‌توان آن‌ها را بر اساس اندازه و دامنه از یکدیگر تفکیک کرد. به‌این ترتیب طیفی در جهان اجتماعی ترسیم می‌شود که در یک سوی آن، پدیده‌های اجتماعی خرد، مانند کنش‌های اجتماعی افراد و در سوی دیگر آن پدیده‌های کلان، مانند فرهنگ و جامعه قرار دارند.

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۱

جهان اجتماعی

(۲)

تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← تحول فرهنگی

جهان اجتماعی

(۱)

اگر در یک جهان اجتماعی، بحران هویت پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود، در آن صورت تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌رود و به‌صورت تحولات فرهنگی درمی‌آیند و جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود.

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۱

ویژگی‌های جامعه تقلب:

(۱) مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند.

(۲) شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگرانند.

(۳) هدف این مردم خوار و مقهور کردن دیگران است.

(۴) گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند و از همه جوامع دیگر برترند.

(۵) مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمرند.

(۶) همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند.

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۲

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۲۲۰- پاسخ: گزینه ۴

پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری
پایان قرن بیستم	دوره زمانی	روشنگری

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۳

انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود؛ بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود می‌آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار دارد.

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۴

■ جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند. از این منظر برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.

■ رویکرد انتقادی می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند و انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.

■ روش رویکرد تفسیری ← نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معانی آن‌ها

■ رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند.

۲۲۳- پاسخ: گزینه ۲

■ با اینکه طرف‌داران قشربندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند اما از نکته مهم غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد.

■ اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند.

■ طرف‌داران قشربندی اجتماعی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند.

۲۲۴- پاسخ: گزینه ۳

رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا بر اساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد. بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است، نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگر، اعمال سلطه کند.

رویکرد انتقادی عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند و برای گسترش آن راه‌حلهایی تجویز می‌کند.

■ نکته: جامعه‌شناسان تفسیری، پدیده‌های اجتماعی را معنادار می‌دانند، اما صرفاً به توصیف آن‌ها بسنده می‌کنند.

۲۲۵- پاسخ: گزینه ۴

فارابی با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و همچنین با استدلال عقلی، جوامع مختلف را بر اساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتاری که دارند، به انواعی تقسیم کرده است.

۲۲۶- پاسخ: گزینه ۱

اندیشمندان مسلمان برای داوری درباره ارزش‌ها از ظرفیت عقل نظری و عقل عملی و وحی بهره می‌برند.

از نظر آنان تبیین، تفسیر و تجویز، استدلال‌های ویژه خود را دارند و در هر سه سطح، پژوهشگر اجتماعی به دنبال کشف واقعیت‌ها و حقایق است.

۲۲۷- پاسخ: گزینه ۴

■ از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

در بحران معرفت‌شناختی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.

■ جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

■ بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به‌صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند.

■ دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها و رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

۲۲۸- پاسخ: گزینه ۱

- یکی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی، رکود اراده‌ها است.
- جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد.
- اقتصاد وابسته به نفت، از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است؛ دولت بزرگی به وجود می‌آورد که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب‌وکار، افزایش دهد.
- در واقع ما بی‌نظمی را بیشتر می‌بینیم و نظم را مشاهده نمی‌کنیم؛ زیرا به نظم عادت کرده‌ایم.

۲۲۹- پاسخ: گزینه ۴

- طبقه سوم در جوامع فئودالی غربی، طبقه‌ای از مردم عادی بودند که نه اشراف بودند و نه رعیت.
- این طبقه هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.
- جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند اگر اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصداق سلطه است.
- نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود شما بدانید که چه توقعات و انتظاراتی می‌توانید از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارد.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۲

- تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است.
- مطالعه موردی یکی دیگر از روش‌های کیفی است.
- کنش انسان‌ها با کمک عقل تفسیری درک می‌شود.
- در اواخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش‌های طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۳

- فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن، پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها در گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود.
- علوم اجتماعی جهان اسلام با محدود نشدن به شناخت تجربی، از منابع عقلانی و وحیانی در تبیین‌های علمی جهان اسلام بهره می‌گیرد.
- دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند. به این ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.
- بحران زیست‌محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری و... منجر شد.

۲۳۲- پاسخ: گزینه ۴

- وبر معتقد بود، جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد.
- به گفته پاول کله، در ورای ابهام، راز و رمزی نهفته است که با هنر می‌توان به آن راه یافت.
- مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. از نظر او، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.
- ابن خلدون با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۱

- برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.
- با ظهور جهان متجدد، دولت‌هایی شکل گرفتند که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند بلکه هویت خود را با توجه به تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژادشان تعریف می‌کردند. تأکید بر این عوامل به پیدایش نوع جدیدی از هویت منجر شد که ملی‌گرایی و وطن‌دوستی مشخصه اصلی آن بود.
- وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.
- ماکس وبر معتقد بود، جهان متجدد، رویکرد دنیوی و این‌جهانی دارد و در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد.

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۲

- هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود. ← عبارت اول درست است.
- فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به دادرسی درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند. ← عبارت دوم درست است.
- هر جهان اجتماعی، تغییرات و تفاوت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد. جمعیت یک جامعه کم یا زیاد می‌شود؛ اقتصاد آن رشد یا افول می‌کند و زبان و لهجه مردم دگرگون می‌شود؛ اما جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند. ← در نتیجه عبارت سوم نادرست است.
- بی‌شک بیداری اسلامی، تغییر موقعیت ملت‌ها و کشورهای پیرامونی، در نظام جهانی سلطه را هدف نهایی خویش نمی‌بیند و تنها آرمان بشر را صلحی که بی‌توجه به عدالت است، نمی‌پندارد. ← پس عبارت چهارم نادرست است.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۳

- رویکرد تبیینی: مطالعات نشان دادند که میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلی و تأهل با اعتیاد به اینترنت رابطه وجود دارد.
- رویکرد جامعه‌شناسان تفسیری: برای پی بردن به دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کرد.
- رویکرد جامعه‌شناسان انتقادی: اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی برای جوانان خطرناک است و آن‌ها را از فضای واقعی زندگی جدا می‌کند (نقد داوری زندگی اجتماعی).

فلسفه و منطق

۲۳۶- پاسخ: گزینه ۱

- جزئی و کلی بودن «سور قضیه» که مربوط به مصادیق موضوع است، با جزئی و کلی بودن «موضوع قضیه» که مربوط به مفهوم موضوع است، متفاوت است و تنها در لفظ اشتراک دارد. بنابراین اگر کسی این دو معنای هر کدام از اصطلاحات «جزئی» و «کلی» را با هم اشتباه کند، دچار مغالطه «اشتراک لفظ» شده است. در اینجا هم این دو معنا با هم اشتباه شده‌اند.
- گزینه ۲: «تصدیق» مشترک لفظی است بین دو معنای «درست دانستن» و «دانش دارای حکم و قضاوت» (قضیه). ولی در این عبارت فقط معنای اول می‌تواند فهمیده شود. پس احتمال مغالطه اشتراک لفظ وجود ندارد.
- گزینه‌های ۳ و ۴: در اشعار معمولاً مغالطه وجود ندارد و احتمال وقوع مغالطه اشتراک لفظ هم بسیار اندک است، زیرا شاعر معمولاً وقتی از کلمات مشترک لفظی استفاده می‌کند، یا فقط یک معنا قابل برداشت است یا اگر دو معنا قابل برداشت باشد، قصد شاعر به کار بردن آرایه ایهام است. یعنی هر دو معنای این کلمات مورد نظر هستند و لذا امکان اشتباه شدن معانی کلمات مشترک لفظی وجود ندارد. پس احتمال مغالطه اشتراک لفظ نخواهد بود. در این دو بیت هم «ماه» و «شیر» کلمات مشترک لفظی هستند که امکان ندارد منجر به مغالطه اشتراک لفظ شوند.

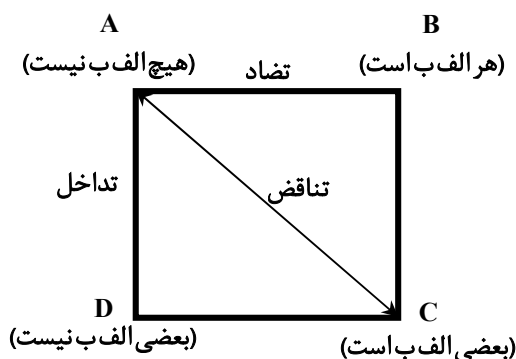
۲۳۷- پاسخ: گزینه ۱

- هر سه کلمه «خانه»، «دست‌هایت» و «قلم» بر تمام معنای اصلی خود دلالت می‌کنند و لذا دلالت مطابقی دارند.
- گزینه ۲: کلمات «پاک‌کن»، «دستم» و «قوری» به ترتیب دارای دلالت «مطابقی»، «تضمنی» و «مطابقی» هستند.
- گزینه ۳: کلمات «ماه»، «کوه» و «ماشین» به ترتیب دلالت «التزامی»، «مطابقی» و «تضمنی» دارند. (نکته: هرگاه در یک تشبیه، ادات تشبیه که بر سر مشبّه می‌آید، ذکر شود، مشبّه به دلالت مطابقی خواهد داشت. به عبارت دیگر، در استعاره‌ها دلالت التزامی داریم نه در تشبیهی که همه ارکان آن بیان شده‌اند. در اینجا هم به همین دلیل، کلمه «کوه» دلالت التزامی ندارد.)
- گزینه ۴: کلمات «دست»، «سرو» و «دست و صورت» به ترتیب دلالت «التزامی»، «مطابقی» و «تضمنی» دارند.

۲۳۸- پاسخ: گزینه ۲

- تنها جملات خبری‌اند که قابلیت صادق یا کاذب بودن را دارند. از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است و جملات انشایی (مانند: جملات امری، پرسشی و...) را نمی‌توان صادق یا کاذب دانست، این دسته از جملات در منطق بررسی نمی‌شوند.
- گزینه ۱: مهم قابلیت انطباق یا عدم قابلیت انطباق با واقعیت است، نه خود انطباق نداشتن.
- گزینه ۳: اولاً جملات انشایی خبری نمی‌دهند. ثانیاً اینکه جملات انشایی خبری از عالم خارج نمی‌دهند؛ بلکه تمایلات، احساسات، خواسته‌ها و اموری از این دست را مطرح می‌کنند، دلیل اصلی بررسی نشدن جملات انشایی نیست. بلکه این امور سبب می‌شوند که این جملات خطاپذیر نباشند و خطاناپذیری سبب اصلی بررسی نشدن در منطق است.
- گزینه ۴: این مطلب دلیل بررسی نشدن در منطق نیست.

۲۳۹- پاسخ: گزینه ۴

جمع میان A و D در صدق: طبق احکام تداخل، امکان پذیر است.

تشخیص صدق یا کذب B، در صورت صدق C: طبق احکام تداخل غیرممکن است.

جمع میان A و B در صدق: طبق احکام تضاد، غیرممکن است.

۲۴۰- پاسخ: گزینه ۱

از استقرای تمثیلی استفاده کرده و به جهت شباهت چهارپای دارای بار به شتر کوهان دار، آن‌ها را یکی پنداشته است.

توجه: چون مقدمات استدلال به طور صریح مشخص نیستند می توان استدلال نرگس را به گونه ای صورت بندی کرد که ایهام انعکاس هم درست باشد. مثلاً اگر پدر او گفته باشد که هر شتر کوهان داری چهارپایی است که بر پشتش یک برجستگی بزرگ دارد، احتمال دارد نرگس عکس مطلب را به صورت هر چهارپایی که بر پشتش یک برجستگی بزرگ باشد، شتر کوهان دار است، لازم الصدق در نظر گرفته باشد که مغالطه ایهام انعکاس است. پس گزینه ۲ هم می تواند پاسخ باشد و این سؤال، سؤال بی نقصی نیست. ولی طراح کنکور گزینه ۱ را جواب گرفته است، زیرا مغالطه آن در این سؤال به ذهن نزدیک تر است.

۲۴۱- پاسخ: گزینه ۴

شخصیه سالبه است پس موضوع و محمولش علامت مثبت دارند.

گزینه ۱: موضوع: منفی - محمول: مثبت / گزینه ۲: موضوع: مثبت - محمول: منفی / گزینه ۳: موضوع: مثبت - محمول: منفی

۲۴۲- پاسخ: گزینه ۳

باید دو سؤال را بررسییم: اول اینکه آیا ممکن است دو طرف با هم صادق شوند؟ یعنی آیا قضیه می تواند هم حمله باشد و هم منفصل حقیقی؟ پاسخ منفی است. حال باید بررسییم آیا ممکن است دو طرف با هم کاذب شوند؟ یعنی آیا قضیه می تواند نه حمله باشد و نه منفصل حقیقی؟ پاسخ مثبت است زیرا قضیه می تواند شرطی متصل باشد. پس مانعة الجمع است.

گزینه ۱: «آب» رسانای غیرفلز است. پس دو طرف با هم صادق می شوند. ولی چون فلزات همگی رسانا هستند و به عبارت دیگر، نارساناها همگی غیرفلزند، پس دو طرف با هم کاذب نمی شوند. پس مانعة الرفع است.

گزینه ۲: دو طرف با هم صادق هستند. پس مانعة الجمع نیست.

گزینه ۴: درخت هم جاندار است و هم دارای احساس نیست. پس دو طرف با هم صادق می شوند. لذا مانعة الجمع نیست.

۲۴۳- پاسخ: گزینه ۲

وقتی عوامل روانی سبب شوند که عبارتی را نه به سبب دلایلش، بلکه به سبب همین عوامل بپذیریم یا رد کنیم، دچار مغالطه در اثر عوامل روانی شده ایم. مثلاً وقتی یک فرد ژولیده سخنی علمی بگوید و چون ژولیده است آن را بپذیریم یا ادعای فقر و تنگدستی کند و به سبب همین ژولیدگی این ادعا را بپذیریم، دچار مغالطه توسل به احساسات شده ایم که از چنین مغالطاتی است.

گزینه ۱: نتیجه درست ممکن است از مقدمات غلط به دست آید. مثلاً «هر سنگی سفید است. هر سفیدی جامد است. پس هر سنگی جامد است».

گزینه ۳: کلمات مترادف ممکن است بار ارزشی متفاوتی داشته باشند و لذا تأثیر متفاوتی هم بر شنونده بگذارند. مثل «فرمود» و «گفت».

گزینه ۴: مغالطه «تعمیم شتاب زده» مربوط به استقرای تعمیمی و از مغالطات صوری است. بنابراین مغالطه در اثر عوامل روانی نیست.

۲۴۴- پاسخ: گزینه ۱

تأمل در امور بنیادین، تفکر فلسفی نامیده می شود.

گزینه ۲: در ریاضیات هم استفاده می شود.

گزینه ۳: یکی از فواید تفکر فلسفی رهایی از عادات های غیرمنطقی است ولی این فایده ویژه تفکر فلسفی نیست.

گزینه ۴: اولاً اگر سؤالات مطرح شده بنیادی نباشند، تلاش برای پاسخ به آن ها تفکر فلسفی نیست. ثانیاً تلاش قانونمند در همه دانش ها

وجود دارد و خاص تفکر فلسفی نیست. ثالثاً هر تفکر فلسفی هم قانونمند نیست بلکه تفکر فلسفی فیلسوفان قانونمند است.

۲۴۵- پاسخ: گزینه ۳

این سؤال از کتاب فلسفه یازدهم چاپ ۹۷ طراحی شده و از کتاب چاپ ۹۸ به بعد به کلی حذف شده است! عبارت کتاب فلسفه یازدهم ۹۷: «از حکمای باستان نقل کرده‌اند که فلسفه، عشق به خردمندی و هنر خوب زیستن است. انسان ذاتاً متفکر است و درباره خود، آغاز و انجام جهان، هدف زندگی و غایت هستی می‌پرسد. همین پرسش‌گری ورود به دنیای فلسفه و فلسفه‌ورزی است. در فلسفه می‌آموزیم برای بهتر زیستن از ظرفیت عقلانی خود بیشترین بهره را ببریم. فیلسوف واقعی کسب حقیقت را بر هر چیزی ترجیح می‌دهد و زندگی را بر پایه‌های آن استوار می‌کند».

بر اساس این متن، فلسفه با «عشق به خردمندی»، «هنر خوب زیستن» و «تلاش برای نیل به حقیقت» ارتباط مستقیم دارد، ولی «استفاده درست از ظرفیت ذهن»، مستقیماً هدف نیست بلکه با هدف «بهتر زیستن» و به‌عنوان ابزاری برای رسیدن به این هدف، مورد توجه قرار می‌گیرد.

۲۴۶- پاسخ: گزینه ۴

کسی که معتقد است حقیقت غیرقابل شناخت است، ناخواسته، این حقیقت را که «حقیقت غیرقابل شناخت است»، اثبات کرده و دچار تناقض شده است.

گزینه ۱: علی‌رغم گستردگی شناخت، توانایی شناخت ما محدود است.

گزینه ۲: انکار امکان شناخت مستلزم انکار توانایی شناخت همه امور است، نه برخی امور.

گزینه ۳: همه دانش‌های گذشته زیر سؤال نرفته‌اند. بلکه برخی از آن‌ها پذیرفته و تکمیل شده‌اند. البته برخی دیگر هم زیر سؤال رفته و تصحیح شده‌اند.

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۳

این شناخت به‌قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن در طبیعت زندگی می‌کنیم، از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. پس بارزترین نشانه اعتبار شناخت حسی همین است. البته سایر گزینه‌ها هم نشانه‌های شناخت‌اند، ولی بارزترین نیستند.

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۱

کانت شناخت را حاصل همکاری حس و عقل می‌داند. بنابراین هیچ شناختی ذاتی و غیراکتسابی نیست و به ورودی‌های ذهن از خارج نیز وابسته است.

گزینه‌های ۲ و ۴: کانت مفهوم علیت، زمان و مکان را از پیش درون ساختار ذهن می‌داند لذا نیازی نیست اثبات شوند یا از راهی به‌دست بیایند. پس این امور نه با عقل و نه با حس و تجربه به‌دست نمی‌آیند.

گزینه ۳: آنچه از پیش در دستگاه ادراکی موجود است خود مفهوم «علیت» است، نه مصادیق آن. پس علیت خورشید برای روشنی، درون ذهن از پیش موجود نیست و به کمک حس وارد ذهن می‌شود.

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۲

دکارت روح و بدن را کاملاً مجزا می‌داند. بنابراین توضیح تأثیر متقابل روح و جسم، در فلسفه او دشوار است.

گزینه ۱: ملاصدرا معتقد است روح و بدن وحدت حقیقی دارند و هر اتفاقی در یکی از آن‌ها بیفتد، اثرش در دیگری ظاهر می‌شود.

گزینه‌های ۳ و ۴: این فیلسوفان بعضاً منکر روح هستند و بعضاً آن را امری فرعی نسبت به بدن مثلاً همان سلول‌های مغزی می‌دانند. بنابراین اگر روح را قبول داشته باشند، به‌عنوان یکی از اجزای بدن، به سادگی تأثیر متقابلش را بر بدن توضیح می‌دهند.

۲۵۰- پاسخ: گزینه ۳

تشبیه پرنده و قفس گویای دیدگاه ابن‌سینا است که به اعطای روح به‌عنوان یک موجود مجزا از جانب بالا (عالم ماوراءالطبیعه) معتقد است ولی ملاصدرا روح و بدن را دارای وحدت حقیقی می‌داند و روح را نتیجه رشد و تکامل خود بدن محسوب می‌کند.

گزینه ۱: هر دو قبول دارند.

گزینه ۲: هر دو قبول ندارند.

گزینه ۴: هر دو قبول دارند؛ هرچند ملاصدرا بهتر می‌تواند این مطلب را توضیح دهد.

۲۵۱- پاسخ: گزینه ۲

وی می‌گوید اگر عقل حاکم باشد، قوه شهوت پا از گلیم خود درازتر نمی‌کند و «خوب‌زیستن‌داری» پیش می‌گیرد، قوه غضب متصف به «شجاعت» می‌شود و عقل نیز به صفت «حکمت» می‌رسد. براین و نتیجه چنین سامانی، برقراری «عدالت» میان قوای عقل و شهوت و غضب و در سراسر شخصیت انسان است.

گزینه‌های ۱ و ۴: تساوی و برابری بین قوا صحیح نیست بلکه هر قوه‌ای باید سهم خود را داشته باشد و به کمال متناسب خود برسد.

گزینه ۳: نباید از عمل هیچ قوه‌ای ممانعت شود بلکه باید هر قوه‌ای تحت حکومت عقل به فضیلت برسد.

۲۵۲- پاسخ: گزینه ۴

حمل «دارای دو قطر مساوی» بر «مربع» ضروری و وجوبی است. حمل «دارای زاویه» بر «مستطیل» هم همین‌گونه است.

سایر گزینه‌ها: حمل‌های «ذوزنقه» بر «شکل»، «متساوی‌الاضلاع» بر «مثلث» و «مثلث» بر «دارای اضلاع» همگی امکانی هستند. زیرا شکلی داریم که ذوزنقه نیست (مثل دایره)، مثلثی داریم که متساوی‌الاضلاع نیست (مثلث قائم‌الزاویه) و دارای اضلاعی داریم که مثلث نیست (مربع).

۲۵۳- پاسخ: گزینه ۱

کانت و هیوم هر دو علیت را از طریق حواس قابل ادراک نمی‌دانند. زیرا کانت «علیت» را از مفاهیم درون ساختار ذهن می‌داند که از بیرون ذهن و از طریق حواس دریافت نشده است و هیوم معتقد است «علیت» نه با حس و نه با عقل، قابل درک نیست (رد گزینه ۴) و جزء ساختار ذهن هم نیست (رد گزینه ۲). اینکه انسان داده‌های حسی را در قالب‌های ذهنی درک می‌کند هم دیدگاه اختصاصی کانت است (رد گزینه ۳).

۲۵۴- پاسخ: گزینه ۴

قانون وجوب علی و معلولی می‌گوید وقتی «علت» به‌طور کامل موجود است، ضرورتاً معلول هم ایجاد می‌شود. وقتی مانعی برای باز شدن در وجود ندارد یعنی همه شرایط برای باز شدن در (علت) فراهم است. پس در ضرورتاً باز خواهد شد (معلول). سایر گزینه‌ها: همگی مربوط به افعال اختیاری انسان و نوعی توصیه ضروری هستند و «باید» در این عبارات ضرورت وجودی و علی و معلولی را نمی‌رساند.

۲۵۵- پاسخ: گزینه ۴

اینکه محرک بدون حرکت وجود دارد، نتیجه برهان است، نه مقدمه آن.

۲۵۶- پاسخ: گزینه ۱

از نظر فیلسوفان مسلمان باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد. وقتی اعتقاد به خدا می‌تواند به زندگی معنا دهد و انسان را وارد مرتبه‌ای برتر از زندگی کند که واقعاً او را از یک راه معقول و درست پذیرفته باشد. البته پذیرش هر کس به اندازه قدرت علمی و فکری اوست. از نظر یک فیلسوف الهی، پذیرش وجود خداوند با صفاتی که دارد (نه صرف وجود او)، به فیلسوف این امکان را می‌دهد که بتواند معیارهای یک زندگی معنادار را به دست آورد (رد گزینه ۳). گزینه ۲: هر موجودی نیازمند علت نیست بلکه موجود ممکن‌الوجود نیازمند علت است. ضمن اینکه فیلسوفان مسلمان براهینی مثل برهان نظم را هم قبول دارند که چنین مقدمه‌ای ندارد.

گزینه ۴: فیلسوف معتقد به خدا، از طریق استدلال به خدا اعتقاد پیدا کرده است و از همین طریق هم از خدا دفاع می‌کند.

۲۵۷- پاسخ: گزینه ۲

عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او، بحث می‌کند مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظلم کند، عقل عملی نامیده می‌شود. پس ما دو نوع عقل نداریم. بلکه یک عقل واحد داریم که از دو جهت، دو نام مختلف دارد. از جهت بررسی هست و نیست‌ها عقل نظری و از جهت بررسی باید و نبایدها عقل عملی نام دارد (رد گزینه ۴). گزینه ۱: مهارت‌ها و فنون در حوزه عقل عملی نیستند زیرا باید و نبایدهای اخلاقی در عقل عملی موردنظر است. گزینه ۳: عقل قوه انجام فعل نیست بلکه یک ابزار و قوه شناختی است. از این نظر فرقی بین عقل عملی و نظری نیست.

۲۵۸- پاسخ: گزینه ۳

از نظر فیلسوفان مسلمان ایمانی ارزشمند است که پشتوانه عقلی داشته باشد. ایمانی که از این پشتوانه تهی است، ارزش چندانی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای غلط و اشتباه نیز بکشانند.

گزینه ۱: ملاک درستی یا نادرستی هر دانشی استدلال و برهان است و این ویژگی خاص فلسفه نیست.

گزینه ۲: تقسیم به عقل‌گرا و تجربه‌گرا در فیلسوفان مسلمان وجود ندارد و همه آن‌ها انواع استدلال‌های عقلی اعم از تمثیل و تجربه و قیاس را قبول دارند.

گزینه ۴: در این دانش نیز بهره‌گیری از دستاوردهای متفکران دیگر ضروری است لکن این استفاده همراه با نقد و بررسی قوت دلایل ارائه شده توسط آن‌هاست.

۲۵۹- پاسخ: گزینه ۲

به نظر ابن‌سینا طبیعت هر شیء آن را به‌سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. حتی آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی وقایع ویرانگر طبیعی همچون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. به همین جهت، با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد؛ ولی با نگاه کل‌نگر می‌توان گفت حتماً در نظام کل که احسن است، خیر محسوب می‌شود (رد گزینه ۳).

گزینه ۱: از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها (نه گذر از آن‌ها)، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند و آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند.

گزینه ۴: عالم طبیعت، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات است، نه اینکه تحولات، منشأ طبیعت باشند.

۲۶۰- پاسخ: گزینه ۳

اذهان عادی دیدگاه اصالت ماهیت را بهتر می‌پسندند در حالی که حقیقت این است که اصالت با وجود است.

گزینه ۱: درست است که ماهیت، انتزاعی است ولی این‌طور نیست که هیچ‌گونه واقعیتی نداشته باشد. ماهیت انتزاع ذهن از مراتب وجودی و ویژگی‌های خاص هر موجود است.

گزینه ۲: ماهیت ساخته و پرداخته ذهن انسان نیست بلکه برگرفته از خصوصیات واقعی اشیا و انتزاع ذهن از آن‌هاست.

گزینه ۴: ملاصدرا در مقام فیلسوف می‌داند که میزان و ملاک فلسفی بودن یک متن یا سخن، این است که اولاً هر مبحثی که طرح می‌کند، به موضوع فلسفه، یعنی وجود و مسائل بنیادی مربوط به آن، مربوط باشد و ثانیاً متکی بر عقل و استدلال عقلی باشد، نه شهود قلبی و بیان نقلی و قرآنی.

روانشناسی

۲۶۱- پاسخ: گزینه ۳

استفاده از مصاحبه بدون ساختار (بدون نظام) بسیار وقت گیر و نیازمند آموزش های ویژه است. (توضیحات مربوط به انواع مصاحبه مربوط به کتاب چاپ ۹۸-۹۹ است و از چاپ های بعدی حذف نشده است.

بررسی سایر گزینه ها:

۱- در پرسشنامه از خود فرد درباره افکار و رفتار خاص او سؤال می شود. (برای اخذ اطلاعات عمیق از مصاحبه بدون ساختار استفاده می شود)
۲- آزمون ها باید دقیقاً چیزی را اندازه گیری کنند که برای آن ساخته شده اند. بنابراین یک آزمون در اجراهای متعدد باید متغیرهای یکسانی را اندازه بگیرد.

۴- از طریق مشاهده، رفتارهای افراد (نه احساساتشان) مورد مطالعه قرار می گیرد، بدون این که از آن ها سؤال شود. (در پرسشنامه از خود فرد مستقیماً درباره افکار و رفتارهای خاص او سؤال می شود).

۲۶۲- پاسخ: گزینه ۱

در حل مسئله که عبارت است از «یافتن بهترین راه حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود»، استفاده از پردازش مفهومی کارآمدتر است. زیرا هرچه پردازش ما مفهومی تر باشد، شناخت شکل گرفته، پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود. حل مسئله و تصمیم گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از حل مسئله و تصمیم گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است

بررسی سایر گزینه ها:

۲- پردازش مفهومی علاوه بر ویژگی های حسی تحت تأثیر ویژگی های کیفی قرار دارد. بنابراین نمی توان گفت فقط از طریق خصوصیات کیفی صورت می گیرد.

۳- پردازش ادراکی هم در توجه که پایین ترین مرتبه شناخت است و هم در حل مسئله و تصمیم گیری که عالی ترین مرتبه شناخت است، می تواند وجود داشته باشد.

۴- انسان ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی کنند، بلکه هم از پردازش ادراکی و هم از پردازش مفهومی استفاده می کنند. روش پردازش ادراکی و مفهومی نیز در افراد مختلف به شکل های متفاوتی صورت می گیرد.

۲۶۳- پاسخ: گزینه ۱

پژوهش های دانشمندان با طرح مسئله شروع می شود. در بیشتر موارد آن ها با توجه به دانش و تجربه های قبلی و همچنین با استفاده از قوه تخیلشان سعی می کنند پاسخ های خردمندانه و سنجیده ای به مسئله های علمی بدهند، به اینگونه پاسخ ها فرضیه می گویند.

۲۶۴- پاسخ: گزینه ۴

همه افراد یک خود واقعی و یک خود آرمانی دارند. خود واقعی همان ویژگی های فردی، و خود آرمانی ویژگی هایی است که فرد دوست دارد داشته باشد؛ یعنی ایده آل هایی که فرد در مورد خودش دارد. خود آرمانی او را شکل می دهند.

۲۶۵- پاسخ: گزینه ۲

کودکان با دریافت واکنش دیگران به هیجانات خود جهت می دهند.

بررسی سایر گزینه ها:

۱- رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست. رشد هیجانی در ابتدا معطوف به هیجانات ساده است و سپس به هیجانات مرکب تعمیم می یابد.

۳- ابتدایی ترین و شاخص ترین جنبه رشد، رشد جسمانی - حرکتی است. از زمان تولد تا نوجوانی، رشد جسمانی - حرکتی با سرعت و تغییرات بسیاری همراه است.

۴- رشد هیجانی در دوره کودکی، معطوف به سه هیجان ساده ترس، خشم و محبت است. با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان های مختلف و واکنش اطرافیان، هیجانات ساده به هیجان های مرکب دیگر، همچون احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم تعمیم می یابد.

۲۶۶- پاسخ: گزینه ۴

در روان شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، ریش یا پختگی می گویند. ریش یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می گیرد. عوامل محیطی نیز می تواند تا حدودی بر ریش یا پختگی تأثیر بگذارد.

۲۶۷- پاسخ: گزینه ۱

نوجوانی دوره‌ای است که با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است. یعنی نوجوانان از لحاظ جسمانی تغییرات سریع و متعددی را تجربه می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲- یکی از تکالیف اصلی رشد در نوجوانی شکل‌گیری هویت است و انتظار می‌رود نوجوانان هویت مثبت و باثباتی را کسب کنند، ولی این موضوع لزوماً درمورد همه نوجوانان اتفاق نمی‌افتد.

۳- رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

۴- کودکان براساس پردازش ادراکی، یعنی ویژگی‌های حسی و فیزیکی (عینی)، عمل می‌کنند؛ مثلاً مفید بودن یک کالا را به اندازه و رنگ آن نسبت می‌دهند، در حالی که پردازش غالب نوجوانان، مفهومی است. نوجوانان فایده‌مندی یک کالا را براساس ماندگاری، کیفیت و... می‌سنجند.

۲۶۸- پاسخ: گزینه ۳

یکی از خطاهای حافظه «اضافه کردن» است که در آن فرد چاله‌های ایجاد شده را پر می‌کند و به تحریف خاطرات می‌پردازد. از رایج‌ترین خطاهای «اضافه کردن» بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی رویداد اتفاق نیفتاده است که فرد به غلط ادعای کند آن رویداد خاص قبلاً اتفاق افتاده است. در چنین حالتی می‌گویند «حافظه کاذب» شکل گرفته است. مانند نوجوانی که یک خاطره غیرواقعی را به یاد می‌آورد.

۲۶۹- پاسخ: گزینه ۲

تحریک هریک از گیرنده‌های حسی تابع شدت محرک است، یعنی تحریک حواس از سوی محرک‌های بیرونی باید به میزان خاصی برسد تا آن عضو حسی تحریک شود. اگر محرک‌های محیطی از حداقل شدت برخوردار نباشند، نمی‌توانند گیرنده‌های حسی را تحریک کنند. در شرایط «محرومیت حسی» یا هیچ محرکی وجود ندارد یا شدت محرک‌ها آنقدر کم است که نمی‌تواند تحریک ایجاد کند. به همین دلیل می‌گوییم محرومیت حسی یعنی فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده‌های حسی مثل چشم، گوش و... به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳- در محرومیت حسی محرک‌های محیطی گیرنده‌های حسی را تحریک نمی‌کند، در نتیجه فرد نمی‌تواند هیچ محرکی را انتخاب کرده و به آن توجه کند.

۴- محرومیت حسی به دلیل آزاردهنده بودن نوعی شکنجه محسوب می‌شود و افراد حتی با وجود دریافت پاداش نمی‌توانند بیش از چند ساعت آن را تحمل کنند.

۲۷۰- پاسخ: گزینه ۱

یکی از عوامل خوگیری، آشنایی نسبی با موضوع موردتوجه است. یعنی اگر اگر محرک موردنظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می‌گیرد. در مقابل، تازگی موضوع ارائه شده، تمرکز ایجاد می‌کند. بنابراین اگر معلم موضوع جدید و تازه‌ای را تدریس کند، دانش‌آموزان تمرکز بیشتری دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲- یکی از عوامل خوگیری «یکنواختی و ثبات نسبی» است. تدریس موضوع به صورت مستمر و بدون وقفه باعث ایجاد یکنواختی و خواب آلودگی می‌شود.

۳- یکی از عوامل تمرکز «درگیری و انگیزش ذهنی» است که مستلزم آگاهی کامل است. هر چقدر آگاهی کامل‌تر و بیشتر باشد، کارایی توجه بهتر خواهد بود. بنابراین آگاهی نسبی موجب کاهش عملکرد توجه و تمرکز می‌شود.

۴- یکی از عوامل خوگیری، «آشنایی نسبی با موضوع موردتوجه» است. یعنی اگر اگر محرک موردنظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می‌گیرد. روبه‌رو شدن با یک موضوع در کلاس‌های متعدد باعث ایجاد آشنایی و خوگیری می‌شود.

۲۷۱- پاسخ: گزینه ۲

در هر موقعیت ردیابی هر دو خطا ممکن است رخ بدهد: از دست دادن محرک هدف و هشدار کاذب. اینکه از دست دادن را فدای هشدار کاذب بکنیم و یا برعکس، بستگی به اهمیت تکلیف دارد. تکالیف مهم‌تر با هشدار کاذب همراه است. یعنی در تکالیف مهم‌تر هشدار کاذب (ردیابی محرک هدف غایب) بیشتر اتفاق می‌افتد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱- ردیابی علامت در شرایطی که محرک هدف حاضر است = اصابت

۳- از دست دادن (ردیابی نکردن) علامت، در شرایطی که محرک هدف غایب است = رد درست

۴- از دست دادن علامت (ردیابی نکردن)، در حالی که محرک هدف حاضر است = از دست دادن محرک هدف

۲۷۲- پاسخ: گزینه ۱

بیشترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری (بعد از به خاطر سپردن اطلاعات) صورت می‌گیرد. همچنان که در نمودار فراموشی می‌بینیم بعد از گذشت ۱ ساعت تقریباً نیمی از مطالب حافظه فراموش می‌شود و بعد از آن با گذشت زمان از شدت فراموشی کاسته می‌شود.

۲۷۳- پاسخ: گزینه ۴

ظرفیت ذخیره سازی حافظه حسی نامحدود است، در حالی که حافظه کوتاه مدت ظرفیت ذخیره سازی محدودی دارد. ما نمی توانیم بیش از چند اطلاعات را در حافظه کوتاه مدت ذخیره کنیم. حداکثر لغت قابل یادآوری در حافظه کوتاه مدت ۵ تا ۹ ماده است. ولی در حافظه حسی حجم ردهای حسی زیاد است و محدودیتی ندارد.

۲۷۴- پاسخ: گزینه ۱

تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می گذارد. کسی که روش های حل مسئله را می داند، در موقعیت های جدید از آن ها برای حل مسئله استفاده می کند. تأثیر یادگیری های گذشته بر حل مسئله را «انتقال» می گویند. تجربه گذشته می تواند باعث آسان شدن راه حل و یادآور کردن آن شود. بررسی سایر گزینه ها:

۲- به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص «اثر نهفتگی» می گویند.

۳- «بازبینی و اصلاح راه حل» مرحله چهارم از مراحل حل مسئله است.

۴- تداخل اطلاعات یکی از عوامل موثر بر فراموشی است.

۲۷۵- پاسخ: گزینه ۳

مسئله هایی که در علوم انسانی با آن ها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع «خوب تعریف نشده» هستند. خوب تعریف نشده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل یک مسئله است، به عبارت دیگر مسئله های پیچیده از آنجایی که علل متعددی دارند به راحتی قابل تعریف نیستند. همچنین اقدامات مشخص و استاندارد برای اینگونه مسائل وجود ندارد و به دشواری قابل حل هستند. سایر گزینه ها ویژگی های «مسائل خوب تعریف شده» را بیان می کنند.

۲۷۶- پاسخ: گزینه ۲

فردی که دارای سبک اجتنابی است قصد دارد تصمیم بگیرد ولی هیچ گاه تصمیم وی عملی نمی شود و اصطلاحاً «کار امروز را به فردا می اندازد» و «دست، دست می کند». این افراد، بر این باورند که همه چیز خود به خود درست می شود؛ در نتیجه، زمان را از دست می دهند و مشکل آن ها بیشتر می شود.

۲۷۷- پاسخ: گزینه ۴

به روش های ثابت و یکنواخت تصمیم گیری افراد سبک تصمیم گیری می گویند.

گزینه ۱: سبک های تصمیم گیری مختلف کارایی یکسان ندارند، بسیاری از آن ها ناکارآمد و فقط یکی بهتر از سایر سبک ها است.

گزینه ۲: سبک های تصمیم گیری در عوامل زیربنایی با هم متفاوت اند: زیربنای سبک تکانشی، عجله و شتاب؛ زیربنای سبک احساسی، احساسات و هیجانات زودگذر؛ زیربنای سبک وابسته، اطاعت و پیروی کورکورانه و زیربنای سبک اجتنابی، اجتناب است. ولی زیربنای سبک منطقی اندیشیدن است.

گزینه ۳: سبک تصمیم گیری منطقی بهترین شیوه تصمیم گیری است و استفاده از سبک های غیرمنطقی به خصوص در تصمیم گیری های مهم، آسیب زا و خطر آفرین است.

۲۷۸- پاسخ: گزینه ۳

وقتی افراد به تکلیفی مشغول می شوند یا کاری انجام می دهند انتظار دارند نتایج خوبی از رفتار و کارهایشان به دست آورند (مثلاً وقتی درس می خوانند انتظار دارند نمره قبولی کسب کنند). زمانی که این انتظار برآورده نشود و فرد بین فعالیتی که انجام می دهد و نتایج به دست آمده رابطه ای نبیند، دچار درماندگی آموخته شده می شود. یعنی یاد می گیرد که ناتوان است و پیامدها و نتایج کار هیچ ربطی به کار و تلاش او ندارد. با توجه به این توضیحات، دانشجویی که در سؤال توصیف شده به این باور می رسد که نمره این درس ربطی به کار و تلاش او ندارد و مهم نیست چقدر مطالعه کند.

۲۷۹- پاسخ: گزینه ۲

هنگام فشار روانی، شخص یک رویداد یا یک موقعیت را به صورت فشار آور و فراتر از توانایی خود، ارزیابی می کند و سلامتی خود را در خطر می بیند. به عبارت دیگر هنگام روبه رو شدن با موقعیت، فرد ابتدا بر اساس برداشت اولیه خود، آن را ارزیابی می کند و از خود می پرسد: «آیا خطری مرا تهدید می کند؟» اگر پاسخ این سؤال مثبت باشد، فرد کنترل شخصی خود را ارزیابی می کند: «آیا من می توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟» به این ترتیب روش های مقابله ای فرد، برای کاهش فشار روانی، فراخوانی می شود. در مثال ذکر شده اگر دروازه بان موقعیت را تهدیدآمیز و خطرناک ارزیابی کند (مثلاً اینکه این یک پنالتی سرنوشت ساز است و زننده پنالتی مهارت خیلی بالایی دارد) و همچنین کنترل شخصی خود را برای تغییر دادن این موقعیت، ضعیف ارزیابی کند، (توانایی من در گرفتن پنالتی عالی نیست)، عملکرد ضعیف تری از خود نشان می دهد و احتمالاً با پیامدهای نامطلوب از جمله درماندگی و ناامیدی و در نتیجه شکست و ناکامی روبه رو خواهد شد.

۲۸۰- پاسخ: گزینه ۴

فقط در گزینه ۴ نوع علائم به درستی نوشته شده است.

علائم شناختی: از دست دادن دقت و تمرکز، حواسپرتی، عدم توجه، اختلال در حافظه، ناتوانی در تصمیم گیری و حل مسئله و سایر علائمی که مربوط به فرایندهای شناختی است.

علائم جسمانی: عرق کردن، تپش قلب، افزایش ضربان قلب، افزایش یا کاهش فشارخون، سرخ شدن صورت، معده درد و...

علائم هیجانی: احساس نگرانی، ناامیدی، ترس، اضطراب و...

علائم رفتاری: گریه کردن، داد زدن، دعا خواندن، پرخاشگری کردن، فرار کردن و...